

DYDD GWENER, 20 HYDREF 2023

AT: HOLL AELODAU'R PANEL HEDDLU A THROSEDDU DYFED POWYS

YR WYF DRWY HYN YN EICH GALW I FYNYCHU CYFARFOD O'R **PANEL HEDDLU A THROSEDDU DYFED POWYS** A GYNHELIR YN **SIAMBR, CYNGOR SIR CEREDIGION, NEUADD Y SIR, PENMORFA, ABERAERON SA46 0PA** AM **10.30 YB, DYDD GWENER, 27AIN HYDREF, 2023** ER MWYN CYFLAWNI'R MATERION A AMLINELLIR AR YR AGENDA SYDD YNGHLWM

Wendy Walters

PRIF WEITHREDWR

AILGYLCHWCH OS GWELWCH YN DDA

Swyddog Democrataidd:	Kelly Evans
Ffôn (llinell uniongyrchol):	01267 224178
E-bost:	kellyevans@sirgar.gov.uk
Dolen Gwe-ddarlledu:	https://aisapps.sonicfoundry.com/AuditelScheduler/Player/Index/?id=394622ea-77b4-478a-918b-067a9ee03839&presID=56a564282deb40d5a6157252ced66aea1d

Wendy Walters Prif Weithredwr, *Chief Executive*,
Neuadd y Sir, Caerfyrddin. SA31 1JP
County Hall, Carmarthen. SA31 1JP

<p>PANEL HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS</p> <p>14 AELOD</p>

CYNGOR SIR CAERFYRDDIN - 3 AELOD

1.	CYNGHORYDD	KEN HOWELL
2.	CYNGHORYDD	DOT JONES
3.	CYNGHORYDD	KAREN DAVIES

CYNGOR SIR CEREDIGION - 3 AELOD

1.	CYNGHORYDD	KEITH EVANS
2.	CYNGHORYDD	WYN THOMAS
3.	CYNGHORYDD	ELIZABETH EVANS

CYNGOR SIR PENFRO - 3 AELOD

1.	CYNGHORYDD	BRIAN HALL
2.	CYNGHORYDD	JONATHAN GRIMES
3.	CYNGHORYDD	SIMON HANCOCK

CYNGOR SIR POWYS - 3 AELOD

1.	CYNGHORYDD	LIZ RIJNENBERG
2.	CYNGHORYDD	LES GEORGE
3.	CYNGHORYDD	WILLIAM POWELL

AELODAU ANNIBYNNOL CYFETHOLEDIG - 2 AELOD

1.	YR ATHRO IAN ROFFE
2.	MRS HELEN MARGARET THOMAS

A G E N D A

1. **YMDDIHEURIADAU AM ABSONOLDEB A MATERION PERSONOL**
2. **DATGANIADAU O FUDDIANT**
3. **LLOFNODI YN GOFNOD CYWIR GOFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR 14 GORFFENNAF 2023** 5 - 10
4. **MATERION YN CODI O'R COFNODION (OS OES RHAI)**
5. **CWESTIYNAU A RHYBUDD GAN AELODAU'R CYHOEDD I'R COMISYNYDD**

Cwestiwn gan yr Athro Roffe
Gomisiynydd, mae cynlluniau parhaus y Swyddfa Gartref i ddefnyddio Gwesty Parc y Strade yn Llanelli i gartrefu ceiswyr lloches yn parhau i ddenu cryn sylw yn y cyfryngau ac yn cael effaith ar gydlyniant cymunedol. A fydddech cystal â rhoi amlinelliad o'r ymgysylltiad rydych wedi'i gael gyda'r Swyddfa Gartref ynghylch y mater hwn a pha gamau rydych yn eu cymryd i sicrhau nad yw Heddlu Dyfed-Powys yn cael ei roi mewn sefyllfa anfanteisiol mewn perthynas â'r gost o blismona'r lleoliad a'i berthynas â'r gymuned leol?

Cwestiwn gan Mrs Helen Thomas
Gomisiynydd, mae'r cynnydd diweddar yn genedlaethol o ran lladrata o siop wedi denu cryn sylw yn y cyfryngau. A yw Dyfed-Powys wedi gweld cynnydd tebyg a pha gamau rydych wedi'u cymryd, naill ai ar wahân i'r Prif Gwnstabl neu ar y cyd ag ef, i fynd i'r afael â'r broblem hon?

Cwestiwn gan y Cynghorydd Keith Evans
Gomisiynydd, mae adroddiadau diweddar wedi tynnu sylw at y peryglon y mae defnyddio e-sigaréts yn eu peri i bobl ifanc. Pa rôl sydd gan swyddogion cyswllt yr heddlu ag ysgolion, yn eich barn chi, wrth fynd i'r afael â'r mater hwn a pha gamau eraill rydych wedi'u cymryd neu'n bwriadu eu cymryd i helpu i fynd i'r afael â'r broblem hon?

Cwestiwn gan y Cynghorydd Keith Evans
Gomisiynydd, bydd y terfyn cyflymder cenedlaethol newydd o 20mya yng Nghymru dim ond yn effeithiol os caiff ei orfodi'n briodol. A ydych yn fodlon bod gennych ddigon o adnoddau i wneud hyn? A ydych wedi cael unrhyw drafodaethau gyda'r Prif Gwnstabl ynghylch y dull y bydd yr heddlu'n ei ddefnyddio o ran y gwaith hwn?
6. **PROTOCOL PLISMONA - ADRODDIAD PERFFORMIAD** 11 - 40
7. **ADRODDIAD "DEEP DIVE" - STELCAN AC AFLONYDDU** 41 - 116
8. **CYNLLUN BUSNES SWYDDFA'R COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDDU** 117 - 134
9. **PENDERFYNIADAU A WNAED GAN COMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU** 135 - 144

PANEL HEDDLU A THROSEDDU DYFED POWYS

DYDD GWENER, 14 GORFFENNAF 2023

Siambr, Neuadd y Sir, Caerfyrddin, SA31 1JP
14:00yp – 16:09yp

YN BRESENNOL: Yr Athro Ian Roffe (Aelod Annibynnol) (Cadeirydd)

Aelodau o Gyngor Sir Caerfyrddin:

K. Howell, K. Davies a D. Jones;

Aelodau o Gyngor Sir Ceredigion:

E. Evans, K. Evans ac W. Thomas;

Aelodau o Gyngor Sir Penfro:

J. Grimes a S. Hancock;

Aelodau o Gyngor Sir Powys:

W. Powell ac L. Rijenbergh

Aelod Annibynnol:

Mrs. H. Thomas

Yn bresennol o Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd:

Mr. D. Llywelyn - y Comisiynydd Heddlu a Throsedd;

Mrs. C. Morgans - Pennaeth y Staff;

Roedd y Swyddogion canlynol yn bresennol yn y cyfarfod:

R. Edgecombe, Swyddog Monitro y Panel;

K. Evans, Swyddog Cynorthwyol y Gwasanaethau Democrataidd;

R. Morris, Swyddog Cymorth i'r Aelodau;

S. Hendy, Swyddog Cymorth i'r Aelodau;

A. Eynon, Prif Gyfieithydd.

1. PENODI CADEIRYDD AC IS-GADEIRYDD Y PANEL

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL:-

1.1 Penodi'r Athro Ian Roffe yn Gadeirydd y Panel tan Gyfarfod Cyffredinol Blynnyddol y Panel 2024

1.2 Penodi'r Cynghorydd Keith Evans yn Is-gadeirydd y Panel tan Gyfarfod Cyffredinol Blynnyddol y Panel 2024

2. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB A MATERION PERSONOL

Cafwyd ymddiheuriad am absenoldeb gan y Cynghorydd Les George (Cyngor Sir Powys).

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

3. DATGANIADAU O FUDDIANT

Yr Aelod	Rhif yr Eitem ar yr Agenda	Buddiant
Y Cyngorydd S. Hancock	Pob eitem ar yr agenda	Mae aelod o'r teulu yn gweithio fel Swyddog Heddlu yn Heddlu Dyfed-Powys
Y Cyngorydd D. Jones	Eitem 9	Cyllid Dolen Teifi
Y Cyngorydd K. Evans	Eitem 9	Cyllid Dolen Teifi

4. LLOFNODI YN GOFNOD CYWIR GOFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR 19 MAI 2023

PENDERFYNWYD llofnodi cofnodion cyfarfod Panel Heddlu a Throsedd Dyfed-Powys a gynhaliwyd ar 19 Mai 2023 gan eu bod yn gywir

5. MATERION YN CODI O'R COFNODION (OS OES RHAI)

Ni chodwyd unrhyw faterion yn y cyfarfod.

6. CWESTIYNAU A RHYBUDD GAN AELODAU'R CYHOEDD I'R COMISIYNYDD

6.1 Cwestiwn gan yr Athro Ian Roffe

Yng nghyfarfodydd blaenorol y panel mae'r Comisiynydd wedi nodi ei waith y tu allan i ardal Dyfed Powys, gan gynnwys grŵp awyr cenedlaethol yr heddlu, prosiect cyfathrebu digidol y Swyddfa Gartref a bwrdd plismona Cymru gyfan. Gall arwain a chydweithio fod o fudd i'r ardal hon yn ogystal ag ardaloedd Heddluoedd eraill. A allai'r Comisiynydd roi adolygiad cyfredol o'i gysylltiad â grwpiau allanol o'r fath ar hyn o bryd, y prif faterion y mae pob grŵp yn rhoi sylw iddynt ac unrhyw oblygiadau posibl i lywodraethu plismona yn ardal Dyfed Powys?

Ymateb y Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Dywedodd y Comisiynydd wrth y Panel fod Comisiynwyr yng Nghymru a Lloegr yn dod at ei gilydd mewn gwahanol gyfarfodydd yn ystod y flwyddyn. Mae pob Comisiynydd yn cyflawni swyddogaeth, i rannu'r baich o ran rhyw weithgaredd. Cafwyd adolygiad o drefniadau llywodraethu Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu dair blynedd yn ôl, a amlygodd rai argymhellion a newidiadau a oedd eu hangen yn y strwythur, gan arwain at benodi Cadeirydd Annibynnol.

Rhoddodd y Comisiynydd wybod i'r Panel am y gwahanol fforymau a phaneli y mae'n gysylltiedig â hwy, h.y. sefydlu Bwrdd Gwasanaethau Digidol yr Heddlu,

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

Cyngor Staff yr Heddlu, Cymdeithas Bwrdd Heddlu a Throsedd, Bwrdd Partneriaeth Cymru, cadeirydd Plismona Cymru yn ystod Covid, arweinydd trais yn erbyn menywod a merched, wedi rhoi tystiolaeth yn ddiweddar yn y Pwyllgor Materion Cymreig, wedi datblygu fforwm ieuenctid i rymuso pobl ifanc ac ar hyn o bryd mae'n ymwneud â'r digwyddiad ceiswyr lloches yn Llanelli.

Rhoddodd y Comisiynydd sicrwydd i'r Panel ei fod yn cynnal trafodaethau rheolaidd â'r Heddlu ynglŷn â'r ceiswyr lloches yn Llanelli a'i fod yn monitro'r sefyllfa'n ofalus iawn. Nododd y Comisiynydd ei bod yn sefyllfa ddeinamig iawn a'i bod yn cael effaith ar y llw.

6.2 Cwestiwn â Rhybudd gan yr Athro Ian Roffe

Mae aelodau'r panel wedi dod ar draws achosion amrywiol lle mae aelodau o'r cyhoedd wedi bod yn anfodlon ar ymatebion Heddlu Dyfed-Powys i alwadau 101.

A yw'r Comisiynydd yn ymwybodol o broblemau yn ymwneud â'r gwasanaeth 101 a sut mae'n mynd ati i sicrhau ymatebion mwy amserol a phriodol i'r cyhoedd?

Ymateb y Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Dywedodd y Comisiynydd wrth y Panel fod tua 500 o ddigwyddiadau yn cael eu cofnodi bob dydd dros y ffôn. Un o'r materion allweddol yw trosiant staff ar gyfer cyfathrebu'r heddlu. Mae'r galw ar staff yn cynyddu a throsiant yw 17%. Buddsoddwyd yn y system teleffoni a ddylai wella a symleiddio'r broses gofnodi. Mae angen adnoddau ychwanegol i weithredu'r adran teleffoni. Bydd y data perfformiad ynghylch ateb galwadau yn cael ei anfon at y Panel er gwybodaeth. Eglurodd y Comisiynydd wrth y Panel fod problem recriwtio ar hyn o bryd.

Mewn ymateb i ymholiad ynglŷn ag oedi pan fydd galwyr yn gofyn am ddefnyddio'r Gymraeg, dywedodd y Comisiynydd y byddai'n ymchwilio i'r mater hwn ac yn ymateb ar ôl ei gyfarfod gyda'r Prif Gwnstabl yn yr wythnos ganlynol.

Gofynnodd y Comisiynydd i'r Panel anfon unrhyw gŵynion neu ymholiadau gan y cyhoedd i'w swyddfa, a fyddai wedyn yn eu cofnodi, ac yn ymchwilio ac yn ymateb iddynt.

Mewn ymateb i ymholiad ynglŷn â'r nifer uchel o alwadau sy'n cael eu cofnodi fel rhai y rhoddwyd y gorau iddynt, dywedodd y Comisiynydd fod y niferoedd uchel yn gysylltiedig ag opsiwn 2 a 4, sy'n cael eu barnu fel rhai ar lefel is o fygythiad. Dywedodd y Comisiynydd wrth yr aelodau ei fod yn cael ei frifio ym Mwrdd Atebolrwydd yr Heddlu ac y byddai'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Panel.

6.3 Cwestiwn gan y Cyngorydd Keith Evans

Yn ddiweddar, cysylltodd aelod o'r cyhoedd â mi i gwyno am sut yr oedd yr heddlu wedi delio â gwrthdrawiad traffig ffordd yr oedd hi wedi bod yn rhan ohono. Er fy mod wedi gallu cyfeirio'r unigolyn hwn at yr heddlu ei hun yn yr

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

achos hwn, a wnewch chi amlinellu, er budd aelodau mwy newydd o'r Panel ac aelodau o'r cyhoedd a allai fod yn gwylio, eich rôl ym mhroses gŵynion yr heddlu, yr oruchwyliaeth yr ydych yn ei harfer o ran sut mae'r heddlu'n ymdrin â chwynion, a beth ddylai'r cyhoedd ei wneud os ydynt yn dymuno gwneud cwyn yn erbyn swyddog heddlu.

Ymateb y Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Dywedodd y Comisiynydd wrth y Panel fod gan ei swyddfa lyfryn ar sut i wneud cwyn a'i fod ar gael ar ei gwefan i bawb ei weld. Os gwneir cwyn yn erbyn Swyddog Heddlu, y Llu sy'n gyfrifol am ymchwilio iddi. Er mwyn sicrhau bod cofnod o gŵyn, dywedodd y Comisiynydd wrth y Panel y byddai'n arfer gorau anfon e-bost neu lythyr at naill ai'r Llu neu ei swyddfa.

6.4 Cwestiwn gan y Cynghorydd Liz Rijnbergen

Mae Timau Plismona yn y Gymdogaeth yn hanfodol i lwyddiant holl flaenoriaethau'r Comisiynwyr Heddlu a Throsedd. Mae gwybodaeth anecdotaidd yn dangos y gall effeithiolrwydd y timau hyn o ran gwelededd a'r gallu i ymateb amrywio o ardal i ardal.

O ystyried y gwaith diweddar i ad-drefnu'r timau hyn a'r cyfle i wella safon y gwasanaeth, sut mae'r Comisiynydd yn sicrhau ei hun am y canlynol:

1. Bod digon o adnoddau wedi'u darparu ar gyfer y trefniadau newydd.
2. Bod strwythurau ar waith i sicrhau bod y Timau Plismona yn y Gymdogaeth yn ymatebol ac yn gyson ar yr un pryd o ran sut y byddant yn cydgyssylltu ac yn cyfathrebu â'r holl randdeiliaid ac, yn bwysig iawn, dioddefwyr troseddau ar draws yr ardaloedd.
3. Sut y bydd effeithiolrwydd y timau yn cael ei fonitro a'i werthuso.

Ymateb y Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Dywedodd y Comisiynydd wrth y Panel fod gan Heddlu Dyfed-Powys bellach fwy o Swyddogion Heddlu nag erioed o'r blaen. Nid yw'r rolau arbenigol i gyd wedi cael eu llenwi. Mae cyswllt lleol yn bwysig a dywedodd y Comisiynydd wrth y Panel y byddai'n trafod gweithgarwch gweithredol cyfrifol yn y llu â'r Prif Gwnstabl Cynorthwyol newydd.

Mewn ymateb i ymholiad, dywedodd y Comisiynydd wrth y Panel y byddai rhagor o sesiynau ymgysylltu ag aelodau lleol, Cynghorwyr a Chynghorau Tref a Chymuned yn cael eu cynnal yn yr hydref eleni.

7. ADRODDIAD BLYNYDDOL Y COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDDU

[SYLWER: Roedd y Cynghorydd S. Hancock wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Bu'r Panel yn ystyried Adroddiad Blynnyddol 2022-2023 y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, a fyddai'n cael ei lansio yn y Sioe Frenhinol eleni.

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

Diolchodd y Panel i'r Comisiynydd am yr holl waith caled a wnaed i lunio'r adroddiad hawdd ei ddeall.

Mewn ymateb i ymholiad, dywedodd y Comisiynydd nad oedd sicrwydd ynghylch dyfodol cyllid ar gyfer y gwahanol wasanaethau a nodir yn yr adroddiad.

Dywedodd y Comisiynydd wrth y Panel fod darparwr gwasanaeth newydd wedi cael ei ailgomisiynu.

PENDERFYNWYD derbyn yr Adroddiad Blynyddol.

8. PROTOCOL PLISMONA - ADRODDIAD PERFFORMIAD

[SYLWER: Roedd y Cyngorydd S. Hancock wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Bu'r Panel yn ystyried adroddiad perfformiad mewn perthynas â'r Protocol Plismona ar gyfer Ch1 blwyddyn ariannol 2023-24.

Dywedodd y Comisiynydd wrth y panel fod cynnydd mewn perthynas â 2 gam gweithredu gwyrdd a bod gostyngiad mewn perthynas â 2 gam gweithredu ambr. Roedd y gwelliannau ym maes cyllid allanol a chyflwyno polisïau a gweithdrefnau newydd mewn perthynas â chyllid allanol sydd wedi gweld cynnydd yn y cyllid a gafwyd ac a ddyrannwyd. Bydd rhagor o waith yn cael ei wneud i fireinio rhywfaint o'r gwaith a wnaed yn y chwarter diwethaf gyda'r bwriad o sicrhau bod mwy o feysydd gwell mewn gwyrdd.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

9. PENDERFYNIADAU A WNAED GAN GOMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU

[SYLWER: Roedd y Cyngorydd S. Hancock, y Cyngorydd D. Jones a'r Cyngorydd K. Evans wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Bu'r Panel yn ystyried adroddiad ynghylch y penderfyniadau a wnaed gan y Comisiynydd rhwng 10 Mai a 29 Mehefin 2023. Dywedodd y Comisiynydd fod yr adroddiad yn cynnwys penderfyniad nad oedd wedi cael ei gynnwys mewn adroddiad blaenorol.

Nodwyd bod gwall teipio ar dudalen 122, swm y gynhadledd oedd £3750.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

10. CYNLLUN BUSNES SWYDDFA'R COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDDU

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

[SYLWER: Roedd y Cynghorydd S. Hancock wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Bu'r Panel yn ystyried adroddiad yn amlinellu sut y bydd Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throseddu yn cyflawni blaenoriaethau'r Comisiynydd ar gyfer 2023/24.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad

11. NEWIDIADAU I'R GORCHYMYN PROTOCOL PLISMONA

[SYLWER: Roedd y Cynghorydd S. Hancock wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Bu'r Panel yn ystyried adroddiad a oedd yn amlinellu sut mae'r newidiadau yn effeithio ar y berthynas rhwng y Swyddfa Gartref, y Comisiynydd Heddlu a Throseddu, Prif Gwnstablaid a Phaneli Heddlu a Throseddu.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

12. ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PANEL HEDDLU A THROSEDDU

[SYLWER: Roedd y Cynghorydd S. Hancock wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Bu'r Panel yn ystyried Adroddiad Blynyddol 2022-2023 y Panel.

Diolchodd y Panel i Robert Edgecombe am yr holl waith caled y mae staff wedi'i wneud wrth lunio'r adroddiad.

Rhoddwyd gwybod i'r Panel y byddai copïau papur o'r adroddiad yn cael eu rhoi i lyfrgelloedd.

PENDERFYNWYD derbyn yr Adroddiad Blynyddol.

CHAIR

DATE

Sylwer: Mae'r cofnodion hyn yn amodol ar gael eu cadarnhau yn y cyfarfod nesaf

PANEL HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS 27/10/2023

PROTOCOL PLISMONA - ADRODDIAD PERFFORMIAD		
Yr argymhellion / penderfyniadau allweddol sydd eu hangen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Craffu ar berfformiad y Comisiynydd 2. Gwneud argymhellion i'r Comisiynydd fel y gwêl y Panel yn briodol 		
Y Rhesymau: Mae Gorchymyn Protocol Plismona 2011 yn nodi sut y bydd swyddogaethau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau a'r Prif Gwnstabl yn cael eu harfer mewn perthynas â'i gilydd		
Angen ymgynghori â'r Pwyllgor Craffu perthnasol Amherthnasol		
Angen i'r Cabinet wneud penderfyniad		Amherthnasol
Angen i'r Cyngor wneud penderfyniad		Amherthnasol
YR AELOD CABINET SY'N GYFRIFOL AM Y PORTFFOLIO:- Amherthnasol		
Y Gyfarwyddiaeth: Y Prif Weithredwr Enw Pennaeth y Gwasanaeth: Linda Rees-Jones Awdur yr Adroddiad: Robert Edgecombe	Swydd: Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith Rheolwr y Gwasanaethau Cyfreithiol	Ffôn: 01267 224018 Cyfeiriadau e-bost: rjedgeco@sirgar.gov.uk

EXECUTIVE SUMMARY

DYFED-POWYS POLICE AND CRIME PANEL

27/10/2023

POLICING PROTOCOL – PERFORMANCE REPORT

Section 79 of the Police Reform and Social Responsibility Act 2011 requires the Secretary of State to issue a Policing Protocol, the purpose of which is to set out how the functions of Police and Crime Commissioner and Chief Constable are to be exercised in relation to each other.

Paragraph 17 of the Protocol sets out the legal powers and duties of the Commissioner, namely.

- (a) set the strategic direction and objectives of the force through the Police and Crime Plan (—the Plan), which must have regard to the Strategic Policing Requirement set by the Home Secretary;
- (b) scrutinise, support and challenge the overall performance of the force including against the priorities agreed within the Plan;
- (c) hold the Chief Constable to account for the performance of the force's officers and staff;
- (d) decide the budget, allocating assets and funds to the Chief Constable; and set the precept for the force area;
- (e) appoint the Chief Constable (except in London where the appointment is made by the Queen on the recommendation of the Home Secretary);
- (f) remove the Chief Constable subject to following the process set out in Part 2 of Schedule 8 to the 2011 Act and regulations made under section 50 of the Police Act 1996(a);
- (g) maintain an efficient and effective police force for the police area;
- (h) enter into collaboration agreements with other PCCs, other policing bodies and partners that improve the efficiency or effectiveness of policing for one or more policing bodies or police forces in consultation with the Chief Constable (where this relates to the functions of the police force, then it must be with the agreement of the Chief Constable);
- (i) provide the local link between the police and communities, working to translate the legitimate desires and aspirations of the public into action;
- (j) hold the Chief Constable to account for the exercise of the functions of the office of Chief Constable and the functions of the persons under the direction and control of the Chief Constable;
- (k) publish information specified by the Secretary of State and information that the PCC considers necessary to enable the people who live in the force area to assess the performance of the PCC and Chief Constable;
- (l) comply with all reasonable formal requests from the Panel to attend their meetings;
- (m) prepare and issue an annual report to the Panel on the PCC's delivery against the objectives set within the Plan;
- (n) monitor all complaints made against officers and staff, whilst having responsibility for complaints against the Chief Constable.

The attached report sets out the Commissioner's performance against these powers and duties

DETAILED REPORT ATTACHED?

YES

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report:

Signed: *LRees-Jones*

Head of Administration and Law

Policy, Crime & Disorder and Equalities	Legal	Finance	ICT	Risk Management Issues	Staffing Implications	Physical Assets
NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed: *LRees-Jones*

Head of Administration and Law

1. Scrutiny Committee - NA
2. Local Members – NA
3. Community / Town Council – NA
4. Relevant Partners - NA
5. Staff Side Representatives and other Organisations

**CABINET PORTFOLIO HOLDER(S)
AWARE/CONSULTED**

NA

**Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information
List of Background Papers used in the preparation of this report:**

Title of Document	File Ref No.	Locations that the papers are available for public inspection
Host authority file	PACP-079	County Hall Carmarthen

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

**Police and Crime
Commissioner for Dyfed-Powys**

Dyfed Powys

Quarter 2 2023/24 Summary Performance Report

Introduction

The Police Reform and Social Responsibility Act (PRSRA) 2011 establishes Police and Crime Commissioners within each Force area in England and Wales, giving them responsibility for the totality of policing within their area. It requires them to hold the Chief Constable to account for the operational delivery of policing, including the Strategic Policing Requirement published by the Home Secretary.

Section 70 of the PRSRA requires the Secretary of State to issue a Policing Protocol, which applies to every Chief Constable and Police and Crime Commissioner.

This protocol sets out the roles and responsibilities of all involved in the quadripartite relationship, namely Police and Crime Commissioner, Chief Constable, Police and Crime Panel and Home Secretary.

All parties will abide by the 7 principles set out in the Standards in Public Life, known as the Nolan Principles.

The establishment and maintenance of effective working relationships by these parties is fundamental. It is expected that the principles of goodwill, professionalism, openness and trust will underpin the relationship between them and all parties will do their utmost to make the relationship work.

In order to demonstrate compliance with the Policing Protocol Order 2011 the Office of the Police and Crime Commissioner for Dyfed-Powys developed a healthcheck which covers all the areas in the protocol which the Police and Crime Commissioner has legal power and duty over. This equates to 21 areas which are further broken down into 54 areas of action by various business areas within the OPCC, 4 of these are permanently marked as N/A which leaves 50 action areas. These are completed on a quarterly basis to show continuous progress.

Each section is given a RAG rating to highlight any areas of concern

Green - Fully compliant, no additional work necessary

Amber - Partially compliant, some additional work necessary

Red - Not compliant, duty not currently being met

The summary of the healthcheck is made available to the Police and Crime Panel in report format, including an Executive Summary of the previous quarter.

Executive Summary

The following report covers the reporting period of Q2 of the financial year 2023/24 (July, Aug, Sept 2023)

RAG status comparison

This Quarter has seen an overall improvement in the number of actions that are now classed as Green with four improving on last Quarter's Amber performance but two have shown a decline from Green to Amber, the details of all are highlighted below.

Explore opportunities to reduce environmental impact – this has changed from Amber to Green as additional work has been undertaken during the last Quarter and further areas have been identified for future reductions in environmental impact.

Explore and maximise sponsorship opportunities – this has changed from Amber to Green due to a number of funding opportunities that have been shared with partners.

Explore collaboration opportunities with other partners – this has changed from Amber to Green due to further work that has taken place in collaboration with partners in the last Quarter.

Prepare and issue an annual report to the Panel on the PCC's delivery against the objectives set within the Plan – This changes from Amber to Green as the Annual Report has been published.

Handling of Information in accordance with Data Protection Legislation – this changes from Green to Amber due to the late replies to 2 Freedom of Information requests.

Monitor the performance of all commissioned services, ensuring they are fit for purpose and provide value for money – this changes from Green to Amber due to the performance concerns of the Goleudy service due to the lack of performance reporting information to evidence that the actions taken previously have remedied the issues.

Summary:

Of the 50 action areas:

	Qtr 1	Qtr 1	Qtr 2	Qtr 2
Red/Coch	0	0%	0	0%
Amber/Ambr	17	38%	15	30%
Green/Gwyrdd	33	62%	35	70%

17a) Set the strategic direction and objectives of the Force through the Police and Crime Plan which must have regard to the SPR

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Development of Police and Crime Plan in line with requirements set out in Police Reform and Social Responsibility Act 2011 (Part 1; Chapter 3; 7)		<p>The Police and Crime Plan for 2021- 2025 was published in December 2021. Work is continuing to deliver what is contained under each priority within the plan. Progress achieved is reported formally within the Annual Report.</p> <p>Work will commence over the coming months in relation to scoping the development of the next Police and Crime Plan. Timescale for project plan to be in place: Jan 2024.</p>
Development of a Police and Crime Delivery Plan to support the achievement of the objectives as set out in the Police and Crime Plan		<p>A new Business plan has been prepared and published which focuses activity progressed by the OPCC in supporting the delivery of the Police and Crime Plan. Progress for delivery will be monitored through internal mechanisms and presented to the Police and Crime Panel for their information.</p> <p>Timescale: Business Plan 2024/25 to be developed by April 2024</p>
Review the Police and Crime Plan to ensure it remains fit for purpose		<p>Through the Business Plan and other work plans the Police and Crime Plan is constantly under review to ensure that the items contained within it are deliverable. Through continual engagement with the public the Commissioner is able to ensure that the work being undertaken adds value and is in the public's interest. Work will commence over the coming months in relation to scoping the development of the next Police and Crime Plan.</p> <p>Timescale for project plan to be in place: Jan 2024.</p>

17b) Scrutinise, support and challenge the overall performance of the force including against the priorities agreed within the Plan

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
There are formal governance arrangements in place to support effective scrutiny		<p>Clear governance arrangements are in place with escalation routes available to support the PCC in discharging his statutory responsibilities. These were reviewed as part of the annual review of the Corporate Governance Framework to ensure they support the PCC and appropriately take cognisance of the governance arrangements being put in place by the Chief Constable. A mapping exercise has been undertaken to ensure OPCC attendance at appropriate Force governance meetings to support PCC scrutiny responsibilities.</p> <p>Timescale: Further review to be undertaken post May 2024</p>
Development and annual review of Corporate Governance Framework		<p>The Corporate Governance Framework has been subject to a light touch review this year but still has included some important amendments. The main amendments have been in relation to increasing contract values and their level of scrutiny. The amendments were discussed and agreed at both the Joint Audit Committee and Policing Board.</p> <p>The next review of the Framework will be undertaken following the next Police and Crime Commissioner elections, post May 2024.</p>
Establish a risk-based, forward looking schedule of activity to support improvements in Force performance		<p>Scrutiny continued through Out Of Courts Disposal (OoCD) and Quality Assurance Panels (QAP).</p> <p>OoCD reviewed cases of assaults on police officers and emergency workers, 18 cases were looked, 9 Adult and 9 Youth, no recommendations were made to the Force . There have been two QAP meetings during this period where they have looked at the Crime Incident Hub and how they respond to victims. The Panel have also reviewed Stop and Search records to consider whether there were appropriate grounds for the officers to conduct the stop & search and how the officer dealt with the member of public.</p> <p>The OPCC also conducted a complaint dip sample of 5 closed complaint cases where the complaint concerned a Hate Crime incident. The dip sample includes complaints which were handled outside of schedule 3 and dealt with formally under schedule 3 of the Police Reform Act 2002.</p>

		Timescale: Ongoing
Ensure the public's views are represented in the PCC's scrutiny work		<p>The Custody Record Review continued during this period which looked at cases concerning Anti Rip suit and some BAME records. 26 records were reviewed and there were no concerns of disproportionality. The Pilot run with Dyfed Powys Police and Independent Custody Visiting Association has now been finalised.</p> <p>The area remains Amber as the OPCC recognises that there is a need to improve the diversity of our volunteer schemes. 2 new Quality of Service Caseworkers have been appointed, therefore there will be a focus on driving volunteers recruitment and increasing diversity of volunteers. The All Wales Policing Academic Collaboration recently funded research into understanding why individuals undertaking policing degrees were not actively engaging in policing volunteering opportunities. The findings from this research will be utilised to support and encourage such individuals to volunteer for schemes such as the Independent Custody Visiting Scheme.</p> <p>The OPCC conducted a deep dive into Dyfed-Powys Police's management of perpetrators of stalking and harassment. The results were published on 25th September 2023.</p> <p>Timescale: Ongoing</p>
Oversight and implementation of external inspectorates recommendations		<p>Four out of four responses published within statutory timescale:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. State of Policing: The Annual Assessment of Policing in England and Wales 2022. Published 09/06/23, PCC comment due 04/08/23, submitted on 03/08/23. 2. PEEL Spotlight: Police Performance: Getting a grip. Published 07/07/23, PCC comment due 01/09/23, submitted on 22/08/23. 3. An inspection of how effective police forces are in the deployment of firearms. Published 11/07/23, PCC comment due 05/09/23, submitted on 04/09/23. 4. Management of terrorist offenders in the wake of terrorist attacks. Published 20/07/23, PCC comment due 14/09/23, submitted on 12/09/23.

17c) Hold the Chief Constable to account for the performance of the Force's officers and staff

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Development of a performance framework and structure that allows a greater understanding of the Police and Crime Plan outcomes		The New Business plan has been prepared and published and drives activity within the OPCC. Progress for delivery will be monitored through internal mechanisms and presented to the Police and Crime Panel for their information. Timescale: Business Plan 2024/25 to be developed by April 2024
There are formal governance arrangements in place to hold the Chief Constable to account for the performance of officers and staff		Clear governance arrangements are in place with escalation routes available to support the PCC in discharging his statutory responsibilities. These were reviewed as part of the annual review of the Corporate Governance Framework to ensure they support the PCC and appropriately take cognisance of the governance arrangements being put in place by the Chief Constable. A mapping exercise has been undertaken to ensure OPCC attendance at appropriate Force governance meetings to support PCC scrutiny responsibilities. A further review of governance will be undertaken as part of preparations for the Annual Governance Statement.
Chief Constable's Professional Development Review		The review of the Chief Constable's performance has been undertaken. Progress in relation to the Chief Constable's priorities are monitored through regular meetings between the Commissioner and the Chief Constable as well as through formal scrutiny arrangements.

17d) Decide the budget, allocating assets and funds to the Chief Constable; and set the precept for the Force area

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Inform PCC's decision in respect of the precept		Detailed work continued during 2022/2023 which was provided to the PCC to inform his deliberations in relation to the precept for 2023/2024. This has included many discussions with Chief Officers, a seminar with Police and Crime Panel and Joint Audit Committee Members and subsequent meetings with the Police and Crime Panel's Precept Sub Group. The precept proposal for 2023/2024 were scrutinised by the Police and Crime Panel on 27th January 2023, and unanimously supported. Work has now commenced in 2023/24 in relation to the Budget and Mid Term Financial Plan (MTFP) for 2024/25 and there are a range of meetings scheduled to give due

		consideration to the array of financial considerations, including a number of sessions with the Police and Crime Panel Finance sub-group. Timescale: Decision by January 2024
Setting of Medium term financial plan		Following extensive scrutiny by both the Police and Crime Panel and Joint Audit Committee, the MTFP for 2023/24 - 2027/28 has been published. Work is progressing in relation to the budget for 2024/25 and MTFP. Timescale: Decision by January 2024
Funding of capital programme to provide force with appropriate assets to deliver effective policing services		Detailed work continues to further develop the longer term (10 year) capital programme which forms part of the approved MTFP and Capital Strategy which are considered by the Police & Crime Panel. All schemes within the programme have been reviewed to inform the MTFP for 2023/24 and beyond. The MTFP is also considered by the Joint Audit Committee in conjunction with the Reserves Strategy, Capital Strategy and Treasury Management Strategy Timescale: Decision by January 2024

17e) Appoint the Chief Constable

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Appointment of Chief Constable		The Chief Constable was appointed in December 2021. Tenure – 5 years

17f) Remove the Chief Constable

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Follow process set out in Part 2 of Schedule 8 to the 2011 Act and regulations made under Section 50 of the Police Act 1996(a)	N/A	N/A

17g) Maintain an efficient and effective police force for the police area

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
-----------------	-----	---------------------------

Ensure the delivery of Value for Money		<p>Responsibilities and arrangements for striving for Value for Money are embedded throughout the Corporate Governance Framework with both Internal and External Audit seeking assurance that appropriate arrangements are in place to secure economy, efficiency, and effectiveness in both the PCCs and CCs use of resources with the Finance and Strategy Board overseeing arrangements. The Chief Finance Officer (CFO) participates in a number of force governance meetings which routinely consider aspects of Value for Money (VFM). The Efficiency and savings plan is considered as part of the MTFP and a focus has been brought to project proposals and business benefits realisation which will seek to assist in the continual drive for VFM. VFM is an intrinsic part to procurement activity at a local, regional, and national level and continued engagement with BlueLight Commercial will assist in driving further VFM. The CC initiated a Force Review in June 2022 which is reviewing all aspects of service delivery seeking to make cost reductions/ efficiencies / productivity savings and organisational change to help mitigate the impacts of the cost of living crisis. Fortnightly updates are provided to the PCC on progress in relation to the Force Review at Policing Board. This work continues in earnest as work commences on budget setting for 2024/25 and the next MTFP. Timescale: Ongoing</p>
Statutory compliance of estates ensuring fit for purpose for operational use		<p>All TIAA actions have been satisfactorily closed, the HSE team continue to carry out structured periodic assessments of statutory compliance ensuring that high compliance standards result. This is an independent mechanism to the reporting of compliance to the governance OEG/SEG and Health and Safety Board meetings. Changes in the Estates Department through bringing all mechanical and maintenance under direct management since June 2023 ensure that direct ownership of the performance results with all providers carrying out the works directly reporting to DPP Estates staff. Central collation of all planned works for statutory reporting continues to be monitored closely ensuring that compliance standards are maintained at a high level. HSE audits continue and bi-monthly reporting to Governance continues. TIAA are scheduled to undertake and independent internal audit in October 2023. Current performance is at 96% Compliance with planned mitigation for the 4% in place to remediate.</p> <p>Timescales: There will be a continued requirement to make decisions on Force estate at various junctures over the ensuing year.</p>

Explore opportunities to reduce environmental impact	<p>The Sustainability Group continues to operate under the chair of Director of Finance. This group has the responsibility to review all sustainability impacts the Force and its operations has on our wider environment. Energy Management and Utility Management Groups are in place which track consumption and energy savings initiatives and action plans on an ongoing basis. Utility consumption trends and improvements are tracked at a building utility level. The Estates operation has under its Decarbonisation Plan identified further capital scheme feasibility studies, these cover Photovoltaic, LED lighting, and energy reduction technologies and fabric improvements. Funding for the works are included in the Mid Term Financial Capital plan and will be focussed on the sub divisional headquarter buildings in the coming years. The trend of year of year reduction in utility consumption continues. The new Waste management contract has been mobilised across the force, this is targeted to reduce our waste to landfill significantly and is targeted to provide a reduced carbon footprint and costs savings to the force. DPP continue to input and participate in the All-Wales Sustainability and Decarbonisation Group where an overall tracker by Force is used to determine progress and share best practice. The ongoing review of the estate and opportunities to collaborate has identified further opportunities to collocate and reduce our carbon footprint. This structured plan is being mobilised with numerous new initiatives and opportunities across all improvement areas progressing, aligned with national and All-Wales Policing projects and opportunities being identified. Grant funding routes are also being progressed where possible.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
Explore and maximise external funding opportunities	<p>Safer Streets 4 funding ended on 30th September 2023, all partners advised of requirements for final claim return including funding balances and deadline dates. All remaining projects are on track to spend their remaining funds during the final quarter.</p> <p>Safer Streets 5 funding bid was submitted in early September 2023 requesting funds just under £1m. Early indication suggest that this fund will be awarded. Awaiting grant agreement and final fund values.</p> <p>We have been successful in receiving grant funding from the Welsh Government to support the Violence Against Women Domestic Abuse and Sexual Violence national strategy. The funding will support the refurbishment of a room in a Police Station each Local Policing Area to</p>

		<p>provide an environment which is more welcoming and homely to female victims/ witness of crime. The funds will also support the purchase of target hardening equipment.</p> <p>A funding bid has been submitted for Drugs Strategy – Out of Court Disposal options. This is for a pilot exercise to consider alternative means of dealing with drug related arrests. We are awaiting the outcome of this bid.</p> <p>We are in the process of exploring ideas to submit a funding bid to support Roads Policing functions. This is in the early phases of development with an aim to submit a funding proposal within 6 weeks.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
Explore and maximise sponsorship initiative opportunities		<p>Engagement work with Swansea Football Club Kicks project regarding future, alternative funding opportunities has begun with face to face meetings scheduled in October 2023 to discuss further.</p> <p>Funding opportunities shared with partners during this quarter include:</p> <p>Carmarthenshire Rural Innovation Fund</p> <p>Community Cohesion Small Grants Scheme</p> <p>Our Communities Together</p> <p>Grantiau Bach Prosiect Perthyn</p> <p>Place of Worship Security</p> <p>Current dialogue with Arfor project to understand and scope funding opportunities through the Welsh Language to help community economic growth.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
Implement and maintain a risk register to identify and mitigate risks to the OPCC and force		<p>Risks are reported to the Joint Audit Committee and OPCC Executive Team on a quarterly basis.</p> <p>Additional work is being undertaken on the reporting of risk to ensure there is sufficient line of sight on the risks and the mitigations in place.</p> <p>The Force has changed the format of their Risk Register and implemented changes on how risks are recorded, updated and scored. Work is continuing on the format of the OPCC Risk Register and this will be finalised in this</p>

		<p>following quarter. This work has been delayed due to competing priorities but the risks are still being managed.</p> <p>Timescales: Review of risk reporting to be completed by December 2023.</p>
Utilise training and development plans for all OPCC staff		<p>All staff within the OPCC have had their training and development requests discussed and where there have been requests for specific training these have been discussed as a Senior Management Team and where appropriate the training has been arranged. This has resulted in significant upskilling within this office.</p> <p>The Training Needs Analysis that has been undertaken by staff is currently being costed and will be considered by the Senior Management team in due course.</p> <p>Timescales: Fully costed training plan for the officer to be finalised by October 2023.</p>

17h) Enter into collaboration agreements with other PCCs, other policing bodies and partners

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Explore collaboration opportunities in accordance with the Policing Vision for Wales		<p>Collaboration opportunities are at the forefront of office thinking and wherever appropriate the PCC will engage with the activities. As part of the Policing in Wales group several projects that were part of the All Wales Policing and Academic Collaboration that has seen Universities from across Wales working on different projects. The outcomes from three have been received and have been considered by Policing in Wales and show encouraging signs of tangible work that has been undertaken and used to shape Policing in the future.</p> <p>Further work has been agreed for this work to be extended during 2023-2024, with a specific focus on undertaking academic research in relation to Violence Against Women and Girls in Wales.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
Explore collaboration opportunities with other partners		<p>Collaboration is ongoing with the following business streams within force:</p> <p>Serious and Violence Organised Crime (SVOC) Teams</p> <p>Central Prevention Hub</p>

		<p>Welsh Language Unit</p> <p>External Funding Board has been re-established with force Chief Officer Group to inform and develop project funding proposals and maximise external funding opportunities.</p> <p>Terms of Reference, attendees and meeting expectations agreed – first meeting due on 3rd October.</p> <p>The External Funding Manager is also an attendee on the Ceredigion Shared Prosperity Fund Group and links in with external partners to maximise opportunities for funding in and out of the OPCC.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
There are formal governance arrangements in place to scrutinise collaboration agreements		<p>Collaboration is also scrutinised from a Dyfed Powys perspective through Policing Board and at an All Wales level through Policing in Wales. The Chief Executive Officer has commenced discussions with the newly appointed Assistant Chief Constable for Regional Collaboration in relation to how governance arrangements may be further strengthened and draft Terms of Reference are being developed.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>

17i) Provide a local link between the police and communities, working to translate the legitimate desires and aspirations of the public into action

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Working with the Force to develop and implement our joint Strategic Equality Plan; meeting the objectives within		<p>The regional survey that was launched last quarter by public sector partners to seek views from residents across Carmarthenshire, Ceredigion, Pembrokeshire and Powys about the experiences they, and others may have, when trying to access a range of public services from housing to health – was closed.</p> <p>A review of the survey responses is to take place with the Force's Equality and Diversity Manager in October, when planning work will begin on the OPCC and DPP's new Strategic Equality Plan for 2025-29.</p> <p>Timescales: April 2024</p>
Development and implementation of OPCC Engagement and Communication Strategy and action plan, and Social Media		<p>Communication and Engagement Strategy</p> <p>A new communication and engagement strategy was developed and signed off by the OPCC Executive team. The strategy set out our aims and objectives for communications and engagement activity, as well as the</p>

Policy and Strategy incorporating providing opportunities for local communities to inform and influence decision making and proactively promoting the work of the PCC and CC

methods in which we will carry out the activity. The strategy will be published on the OPCC website.

Youth Forum

At the beginning of this Quarter, our Youth Forum hosted a Youth Conference to discuss our recent youth consultation – Y Sgwrs.

The conference focused on the Y Sgwrs consultation that the Youth Forum had been working on over the last year with the Office, which focused on three key areas: mental health support, substance misuse, and youth offending. Over a hundred partners attended the Conference which was held at Parc y Scarlets Hotel in Llanelli on 5th July. The partners ranged from voluntary organisations that work with young people, to local authorities, health board, schools and colleges, and the Children's Commissioner's office to name but a few.

There were presentations from forum members, and an opportunity to take part in meaningful conversations, exchange ideas, and network with key individuals. The conference offered a platform for young people to voice their concerns, share personal stories highlighted through the consultation, and discuss developing strategies and policies that can make a real difference to young people's lives.

All conference attendees were asked to write a pledge each, as a response to Y Sgwrs discussions. These pledges have been collected by the Office. The Youth Forum will aim to hold another event in 2023-24 in order to request an update from partners on their pledges. The consultation report was published at the Conference and is available to download on our website.

During Q2 we also opened a recruitment opportunity, in an attempt to increase the number of members. To date, 2 new members have been appointed. An induction session is being organised for YEF member at Police Headquarters in October.

Community Engagement Days

In July, ahead of the Youth Conference in Llanelli, a Community Engagement Day was organised for the PCC in Llanelli, where the PCC met with a local boxing club to discuss a local youth intervention initiative; a meeting with a local councillor to discuss matter in North Dock, and a meeting with Pobl Group to discuss the support services they provide in Carmarthenshire.

In September, another Community Engagement Day was held in Carmarthenshire for the PCC where he was invited to attend the 50th anniversary celebration of the Community Payback Scheme. During the day, the PCC joined up with colleagues from HMPPS' Payback Scheme in Llanelli to involve himself in some site maintenance, litter

picking, and cutting back overgrowth, to mark the 50 year anniversary.

Other engagement activity from the day included attending a meeting between the Carmarthen NPT officers and local councillors in Carmarthen to listen to local issues and concerns, and visiting Carmarthen Mosque.

Royal Welsh Show

At the Royal Welsh show, the OPCC did not have its usual designated joint space with Heddlu Dyfed-Powys Police at the show as the Force had decided not to attend. However, we arranged for the PCC to visit the Show for key discussions with Farmers' Unions, Government Ministers and other partners on rural crime issues and violence against women and girls.

The PCC met with Deputy Minister of Social Partnership, National Farmers' Union's Welsh Representatives, the Wales Rural and Wildlife Crime Coordinator, and Dyfed-Powys Police's Rural Crime Team to have key discussions on rural crime challenges in the Dyfed-Powys area and beyond.

The PCC also spoke at the launch of the Not In My Name campaign to end violence against women and girls, while also hosting a meeting with the Chief Executive of the Association of Police and Crime Commissioners, Mr Phil Goulding, who was visiting the event.

We also arranged for the PCC to visit the multi-agency control centre in the town Centre in Builth to meet with representatives from the Builth Wells Event Safety Group and other blue light partners who were based there for the week addressing the safety of visitors and residents.

Pembrokeshire Show

The OPCC had a joint space with DPP at Pembrokeshire show which took place in August where we were engaging with the public and asking them to complete our general public survey on policing perceptions. We were also aiming to promote our volunteering schemes, as well as our commissioned services.

Monthly bulletin

In this period, we published 2 monthly e-bulletins summarising the work of the Commissioner and his Office and have continued to publish the PCC's weekly highlights for social media.

Timescales: Ongoing

Respond to community concerns in a timely manner		<p>There was an increase in correspondence received relating to concerns against Police Estates. 99% were regarding the Force's announcement to sell four Police Stations across the Force area in the coming months, in particular Llanelli and Kidwelly. The PCC received reassurance from the Force that the sale of the stations would not impact the Force's delivery. The PCC has also sent out letters to key town and community councillors providing such reassurance. The PCC regularly monitors the Force's performance and meets with local communities on a regular basis to address any concerns.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
Engage residents in contributing to assurance and scrutiny activity		<p>2 new QAP members have cleared vetting, 1 is still awaiting clearance. We have 13 Active QAP members.</p> <p>1 Independent Custody Visitor (ICV) has joined and is awaiting vetting clearance.</p> <p>Total of 28 ICV visits were conducted during this period.</p> <p>The most frequent concerns raised by ICV's concerned Healthcare Professionals. The PCC has raised the issue with the Chief Constable at Policing Board and considerations are being given to address the issues and risk with the service provider. To mitigate potential risk there is a pilot of the use of Video Medical care.</p> <p>Timescale for achieving this: Ongoing and monitored by the Force</p>
Provide effective and accessible services for victims and vulnerable people		<p>MOJ reporting due to be submitted end of October. Formal reporting template received and shared with providers. Compliance and finance being completed by OPCC.</p> <p>No complaints received. Complaints process forms part of annual audit cycle for commissioned services.</p> <p>Core questions regarding how services will be made accessible from a number of perspectives including geographical, physical, language, diversity, equality and ability are contained within the procurement template and form part of the scored submission. We also ensure that these questions are incorporated into tender processes run by partners where we are a joint investor. Having reviewed the APCC equality framework, we have implemented a requirement for all providers to undertake and present back equality monitoring assessments; this will be in addition to the data required by MOJ.</p>

		<p>MOJ quantitative framework still awaited. Reporting requirements referenced in Victims Bill with discussions ongoing regarding funding required for additional PCC resources to analyse and report compliance against VCOP. Additional dip sampling process model has commenced and early findings have been reported to LCJB. These are mainly quantitative as it is hard to analyse trends at this early stage.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
--	--	---

17j) Hold Chief Constable to account for the exercise of the functions of the office of Chief Constable and those under his direction and control

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
As detailed in 17c	N/A	N/A

17k) Publish information specified by the Secretary of State and information that the PCC considers necessary to enable the people who live in the force area to assess the performance of the PCC and CC

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Publish information in accordance with the Elected Local Bodies Order		<p>All required information is published on the website and monitored on a regular basis to ensure compliance with the Specified Information Order.</p> <p>Work has continued to develop a site map for the new website and has been agreed by the Senior Management Team and Executive Team. IT are currently designing and building a new website.</p> <p>In the meantime the website continues to be monitored to ensure that any missing information is updated in line with the Specified Information Order.</p> <p>Timescales: Ongoing review mechanisms to be utilised until the new website is complete to ensure continued compliance with the Elected Local Bodies Order.</p>
Publish information in an accessible and easy to reach format		<p>The Transparency Quality Mark obtained in previous years evidences the quality of the information available on the website and the ease of accessibility to everyone.</p> <p>The regular monitoring of the website ensures that it will remain accessible to all. Work is still ongoing to develop a</p>

		<p>new look website for the office to further improve accessibility of information, but this has been delayed by staffing issues. Consultation has been undertaken in relation to the website and the responses will inform the development of the new website.</p> <p>Timescales: New website to be in place for next PCC term.</p>
Publish information in accordance with the Welsh Language Standards		<p>All published information is routinely translated as business as usual prior to anything being published, ensuring that at all times both English and Welsh are treated the same.</p> <p>A Welsh Language Annual report has been drafted and will be finalised in October. Work is also due to commence on a specific Welsh Language strategy for the OPCC. It is envisaged to complete this strategy by the end of March 2024.</p> <p>Timescales: Annual Report to be published in September 2023</p>
Proactively promote and raise awareness of Commissioned Services		<p>Current website information checked and up to date. Link to the website is included within Victim Information Packs. Service performance and overview documents currently being finalised with updates and will be available on new website once website is implemented. Director of Commissioning (DoC) discussing plan for raising awareness of commissioned services with Head of Comms and Engagement.</p> <p>PCC Engagement team are linked into the press teams within all commissioned services and work jointly to share social media and press articles. Engagement team linked into new service provision and grant funded activity to ensure awareness and communication. DoC currently working with Comms/Engagement team to raise additional awareness of commissioned services.</p> <p>Commissioning and Engagement teams continue to provide evidence and best practice examples of work within Dyfed Powys to national calls for evidence by APCC and national bodies. Article recently shared in APCC In Focus highlighting good practice in Dyfed Powys regarding serious violence prevention work. Work underway on examples to be shared as good practice in collaborative commissioning of victim services across Dyfed Powys and Wales.</p> <p>All contracts contain standard requirement for promotion of services. Service implementation meetings include a</p>

		<p>focus on communications plans during implementation and at commencement of service. Commissioned services are required to acknowledge PCC /MOJ funding source in all publicity and materials. Following the APCC equality framework, we have asked providers to undertake equality assessments and provide evidence of awareness raising activity amongst all communities.</p> <p>Timescales: Ongoing.</p>
--	--	---

17l) Comply with all reasonable formal requests from the Panel to attend their meetings

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Quarterly attendance at Police and Crime Panel meetings		<p>The Police and Crime Commissioner and relevant officers attend all Police and Crime Panel meetings as required. Regular discussions are maintained between the Chief Executive and Panel's officer to ensure members receive relevant and timely information.</p> <p>Timescale - Ongoing</p>
Provision of documentation to Police and Crime Panel as per their requests		<p>The Police and Crime Commissioner and relevant officers attend all Police and Crime Panel meetings as required. Regular discussions are maintained between the Chief Executive and Panel's key officer to ensure members receive relevant and timely information. During the last quarter the OPCC have provided information and attended 3 Panel sub-group meetings at their request.</p> <p>Timescale - Ongoing</p>
Regular liaison between OPCC and PCP in support of discharging statutory duties		<p>The Police and Crime Commissioner and relevant officers attend all Police and Crime Panel meetings as required. Regular discussions are maintained between the Chief Executive and Panel's officer to ensure members receive relevant and timely information.</p> <p>Timescale - Ongoing</p>

17m) Prepare and issue an annual report

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Prepare and issue an annual report to the Panel on the PCC's		<p>The PCC's Annual report has been published which evidences the work undertaken by the Commissioner, his team and partners during 2022/2023 financial year in</p>

delivery against the objectives set within the Plan		delivering against the priorities set out within the 2021/2025 Police and Crime Plan. Timescale: Publication for next Annual Report - July 2024
---	--	--

17n) Monitor all complaints made against officers and staff, whilst having responsibility for complaints against the CC

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Handling of complaints against the Chief Constable		One Chief Constable complaint as received during this period. The complaint was in relation to a delegated authority and as per IOPC guidelines, the complaint did not meet the criteria to be formally recorded. Timescales: Ongoing
Ensure systems and processes are in place in readiness for the PCC's increased roles in complaints as outlined in Police and Crime Act 2017		There were 7 complaint reviews received during this period. 1 review received it was identified that the Relevant Review Body should have been the IOPC and not the OPCC. This was discussed with PSD who were in agreement and referred the review to the IOPC. 8 complaint reviews were completed which were not upheld, the OPCC have identified an improvement with the initial complaint handling conducted by PSD. All reviews were completed within set timescales. Timescale - Ongoing

18) PCC must not fetter the operational independence of the police force

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Development and annual review of Corporate Governance Framework		This was completed in Quarter 4 of 2022/2023 in what was a light touch review of the Framework. Although there were some changes made in relation to the Delegated Powers aspect and the values for agreement of contracts. A fuller in depth and total review of the framework will be undertaken following the election of the next Police and Crime Commissioner. However, the framework and its component parts will be monitored to ensure there are no compliance issues.

19) Access to information, officers and staff

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Handling of information in accordance with Data Protection legislation		<p>As a corporation sole, the OPCC are subject to and responsible for Freedom of Information (FOI) requests.</p> <p>As a corporation sole, the OPCC are subject to and responsible for responding to FOI requests.</p> <p>There were 3 FOI requests received for the last Quarter and the OPCC held the information. Two requests were responded to out of time due to delays in responses being received. The themes of the requests were Domestic Abuse and finance.</p> <p>No Subject Access Requests were received this quarter.</p> <p>There were no potential data breaches reported this Quarter.</p> <p>Work is to progress during the next Quarter to improve analysis of information captured for FOI purposes and ensure processes are in place to support timely responses.</p> <p>Timescale - Ongoing</p>

20a) Delivery of community safety and crime reduction

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Development and implementation of a Governance Framework for Commissioning and Partnerships		<p>Commissioning strategy in place for Term 3 which replaces previous documents. Available on PCC website.</p> <p>Latest Board meeting received presentation from those delivering activity under Safer Streets 4 funding, along with an overview of the bid for SSF5. Membership requires refreshing, attendance has been low for recent meetings despite having substitutes in place. Extraordinary meeting to hear views of victim engagement forum members to be planned for January 2024.</p> <p>Contracts register in place and reviewed for Term 3, alongside evaluation and audit plan for future of all commissioned services. Key milestones and decisions required for PCC all complete. Regular meetings between Director of Commissioning & Partnerships and Head of Procurement.</p>

		<p>All partnership contacts, including Community Safety Partnership managers, involved in consultation phase and contributed to metrics for performance framework. Head of Policy and Strategy has provided input into all Public Service Board Wellbeing plans.</p> <p>Tender evaluation process for new services and scoring for grant bids includes requirement to link to PCP priorities. Head of Assurance was undertaking work to review service provision compared to demand on Force, Police and Crime Plan priorities and unit costings - this was paused whilst the post was vacant and needs to be fed into the future work plans. Discussions ongoing.</p> <p>Local Criminal Justice Board (LCJB) members undertook a bespoke consultation as part of PCP development. LCJB priorities and delivery plan aligned to Criminal Justice in Wales priorities. Agenda and structure has been revised to provide more focus on the local delivery and performance. 2023/24 delivery plan signed off, reflecting local priorities such as Community Payback alongside national work on Rape and Serious Sexual Offences (RASSO) and Victims' Code of Practice etc.</p> <p>Timescales: Ongoing.</p>
Commissioning of services in support of community safety and crime reduction		<p>MOJ victims grant is match funded by PCC core funding. Total grant for 23/24 is £1,432,033 of a total £2.36m commissioning budget. Therefore the PCC provides approximately 39% of funding for services. This is noted in MOJ returns where match funding is reported to Ministers. Within the MOJ grant award is a total of £803,326 for 23/24 for provision of VAWDASV services. At present, grant awards are secured until end of March 25. OPCCs are making continual representation to the MOJ to encourage early indication of future allocations to avoid disruption to contracts and frontline service provision.</p> <p>Quarterly meetings are diarised between Youth Offending Prevention (YOPS) team managers, CSP managers and OPCC representatives. Some recent examples of topics discussed include first time entrants and crime trends, availability of secure accommodation for young offenders and young people under the national referral mechanism. Work continues with CSP and YOPS partners to deliver Serious Violence duty, in particular the strategic needs assessment and delivery plan.</p> <p>MOJ grant Terms and conditions are met with compliance recorded and endorsed by the Chief Finance office for grant returns. Grant agreements and contracts with</p>

		<p>providers ensure that appropriate T&Cs are met. Audit schedule includes checks on compliance.</p> <p>Contract no longer required since reunification of Probation services as provision of Restorative Justice (RJ) is statutory function for HMPPS. Therefore RJ facilitation for victims will continue - HMPPS work with Goleudy to identify and refer victims appropriately. Policy Team paper submitted to Policing Board July 2023, actions required from Force to be reported back December 2023. This will include refresh of training, RJ policy and referral process as well as consideration of service provision by OPCC.</p> <p>All partnership contacts, including CSP managers, involved in consultation phase and contributed to metrics for performance framework. Head of Policy and Strategy has provided input to all PSB WellBeing plans.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
--	--	---

20b) Community Safety Partnerships

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
N/A in Wales	N/A	N/A

20c) Crime and disorder reduction grants

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Development and implementation of a framework for the provision of crime and disorder grants		<p>During this quarter, the External Funding Manager has introduced the following to improve systems and processes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Updated Grant Agreements documents Revised funding application form Decision making process map Scoring Panel introduced to ensure transparency and fairness <p>All of the above have been ratified by Executive Team and/or Legal Teams.</p>
Provision of crime and disorder reduction grants within 2022/2023		<p>During this quarter 15 new funding requests have been received. Six have been accepted. The others are awaiting application form completion or discussions around project detail and funding values are ongoing.</p>

		Reminders have been issued to funding enquiries that remain outstanding for 3 months or more. Timescale - Ongoing
Evaluation of crime and disorder reduction grants to determine social return on investment		Revised application form provides clarity on value for money and sustainability, ensuring detailed responses are provided for both. This also features in the revised scoring process to ensure circular economy principles are considered and Noted within the application and scored appropriately. Timescale - Ongoing

20d) Collaboration agreements

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
As detailed in 17h	N/A	N/A

20e) Wider responsibility for the enhancement of the delivery of criminal justice in their area

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Monitor the performance of all commissioned services, ensuring they are fit for purpose and provide value for money		<p>Q1 review meetings all held during summer. Meeting structure, minutes and actions audited as part of annual audit checklist. Procurement have provided new contract management template, being tested on new Independent Domestic Violence Advisor (IDVA) service within OPCC.</p> <p>Annual audit complete for 22/23 and includes review of timeliness and positive progress against KPIs. Goleudy performance concerns ongoing due to lack of performance reporting information to evidence whether actions have remedied the issues. The Force still cannot produce this data and therefore this remains on the risk register.</p> <p>PCC continues to visit appropriate services as part of Community Engagement Days. Commissioning team feed into schedule for PCC visits to services and funding recipients in line with community engagement activity.</p> <p>Latest Board meeting received presentation from those delivering activity under Safer Streets 4 funding, along with an overview of the bid for Safer Streets 5. Members</p>

		<p>requires refreshing, attendance has been low for recent meetings despite having substitutes in place. Extraordinary meeting to hear views of victim engagement forum members to be planned for January 2024.</p> <p>Timescales - ongoing</p>
PCC's contribution to the All Wales Criminal Justice agenda		<p>Dyfed Powys Local Criminal Justice Board work closely with the Criminal Justice in Wales coordinator to ensure alignment of priorities and reporting into All Wales arrangements. Policy lead for Criminal Justice meets regularly with Criminal Justice leads for other Welsh OPCCs. Reporting structure agreed and meeting dates aligned to ensure DP highlight positive progress on national and local activity as well as escalate areas of concern/risk where required. Dyfed Powys provide best practice in linking in the work of the CSPs and Area Planning Boards to our Early Intervention and Prevention priority. This will also integrate with the Serious Violence Duty needs assessment and strategy.</p> <p>Local Criminal Justice Board meeting held September 2023 focussing on Victims priority, the most advanced workstream of the delivery plan. November focus will bring together key partners to align work on Early Intervention and Prevention. Discussions underway to allocate PCC funds to deliver innovative projects supporting the work of the LCJB, current proposal around supported housing models for offenders with complex needs.</p> <p>Timescales: Ongoing</p>
PCC's national portfolio responsibilities		<p>All Wales Criminal Justice Board Single Unified Safeguarding Review Board with Welsh Government</p> <p>Policing Board for Wales National Police Air Service Board Safer Communities Programme Board for Wales National Rural Crime Network - on the Executive Board VAWDASV National Partnership Board Co-Chair alongside Minister for Social Justice Jane Hutt MS</p>

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

PANEL HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS 27/10/2023

ADRODDIAD 'DEEP DIVE' – STELCIAN AC AFLONYDDU		
Yr argymhellion / penderfyniadau allweddol sydd eu hangen: Nodi'r adroddiad		
Y Rhesymau: Mae'r adroddiad yn ceisio asesu cynnydd o ran cyflawni elfennau allweddol Cynllun yr Heddlu a Throsedd		
Angen ymgynghori â'r Pwyllgor Craffu perthnasol Amherthnasol		
Angen i'r Cabinet wneud penderfyniad		Amherthnasol
Angen i'r Cyngor wneud penderfyniad		Amherthnasol
YR AELOD CABINET SY'N GYFRIFOL AM Y PORTFFOLIO:- Amherthnasol		
Y Gyfarwyddiaeth: Y Prif Weithredwr Enw Pennaeth y Gwasanaeth: Linda Rees-Jones Awdur yr Adroddiad: Robert Edgecombe	Swyddi: Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith Rheolwr y Gwasanaethau Cyfreithiol	Ffôn: 01267 224018 Cyfeiriadau e-bost: rjedgeco@sirgar.gov.uk

EXECUTIVE SUMMARY
DYFED-POWYS POLICE AND CRIME PANEL
27/10/2023

DEEP DIVE REPORT – STALKING AND HARRASSMENT

On the 25th of September 2023, the Police and Crime Commissioner published a report on a Deep Dive review his Office has undertaken which scrutinises how Dyfed-Powys Police manages perpetrators of stalking and harassment. The report includes several key recommendations for the Force to consider as they look to improve their response to policing stalking and harassment.

The Police and Crime Commissioner identified stalking and harassment as an important area for scrutiny activity, contributing to the policing priorities set out within his Police and Crime Plan.

DETAILED REPORT ATTACHED?

YES

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report:

Signed: *LRees-Jones*

Head of Administration and Law

Policy, Crime & Disorder and Equalities	Legal	Finance	ICT	Risk Management Issues	Staffing Implications	Physical Assets
NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed: *LRees-Jones*

Head of Administration and Law

- 1. Scrutiny Committee - NA**
- 2. Local Members – NA**
- 3. Community / Town Council – NA**
- 4. Relevant Partners - NA**
- 5. Staff Side Representatives and other Organisations**

**CABINET PORTFOLIO HOLDER(S)
AWARE/CONSULTED**

NA

**Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information
List of Background Papers used in the preparation of this report:**

Title of Document	File Ref No.	Locations that the papers are available for public inspection
Host authority file	PACP-079	County Hall Carmarthen

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Adolygiad Craffu Dwys

***A yw Heddlu Dyfed-Powys yn
rheoli cyflawnwyr stelcio ac
aflonyddu yn effeithiol?***

Gorffennaf 2023

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

Crynodeb Gweithredol.....	3
Argymhellion.....	5
Canlyniadau.....	7
Amcanion.....	7
Methodoleg.....	7
Beth yw 'Stelcio ac Aflonyddu'?	9
Troseddau Stelcio ac Aflonyddu.....	12
Nifer.....	12
Achosion yn ymwneud â cham-drin domestig.....	14
Canlyniadau'r Ymchwiliad.....	15
Erledigaeth Ailadroddus.....	17
Troseddu Ailadroddol.....	18
Plismona, Stelcio ac Aflonyddu - Blaenoriaeth.....	20
Heddlu Dyfed-Powys.....	20
Myfyrio ar Raglen Perthnasoedd.....	20
Adolygiad o fecanweithiau atgyfeirio i ymyriadau cyflawnwyr stelcio.....	21
Proffil Stelcio ac Aflonyddu.....	22
Adolygiad o Drosedd Stelcio.....	22
Menter Hyrwyddwyr Stelcio.....	23
Argymhellion a Meysydd i'w Gwella Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi.....	23
Archwilio Effeithiolrwydd Ymyriadau Seicolegol ar gyfer Cyflawnwyr Cam-drin Domestig: Adolygiad Systematig.....	24
Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu.....	24
Prosesau Rheoli Troseddwyr.....	26
Uned Rheoli Troseddwyr.....	26
Rheoli Troseddwyr Integredig.....	26
Rheoli Troseddwyr Rhyw neu Dreisgar.....	27
Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Diogelu'r Cyhoedd.....	27
Swyddogion Cam-drin Domestig.....	27
Uned Asesu Risg Eilaidd.....	28
Gorchmynion Sifil, Hysbysiadau ac Amodau Mechnïaeth.....	28
Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig.....	28
Gorchmynion Diogelu Trais Domestig.....	29
Gorchmynion Peidio ag Ymyrryd.....	30
Gorchmynion Ataliol.....	30

Gorchmynion Diogelu rhag Stelcio.....	30
Amodau Mechnïaeth.....	34
Rheoli Gorchmynion Sifil.....	34
Torri Amodau Mechnïaeth, Gorchmynion Sifil a Hysbysiadau.....	36
Dysgu gan yr Athro Jane Monckton-Smith.....	38
Myfyrio ar y Rhaglen Berthnasoedd	39
Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr	40
Clinigau Stelcio Seicolegydd	41
Hyfforddiant ar Stelcio ac Aflonyddu	42
Fframwaith Cymwysterau Addysg Plismona.....	42
Adnoddau Mewnwyd yr Heddlu.....	43
Cwrs Ymchwilwyr PIP 2.....	44
Stelcio a'r Asesiad Cynnydd Risg Dynladdiad.....	44
Hyfforddiant Rhanbarthol yr Heddlu.....	44
Hyfforddiant Asesu Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu.....	45
Domestic Abuse (DA) Matters (Mae Cam-drin Domestig yn Bwysig)	45
Adnoddau Hyfforddiant y Coleg Plismona.....	45
Hyrwyddwyr Stelcio.....	45
Ymgynghoriad Hyfforddiant yr Heddlu	46
Dysgu o Ymgyrch Soteria Bluestone.....	47
Gweithgaredd Hapsamplu Stelcio ac Aflonyddu.....	48
Achosion a Ystyriwyd	48
Canfyddiadau Hapsamplu.....	48
Prosesau rheoli troseddwyd	48
Diogelu dioddefwyr drwy reoli troseddwyd.....	50
Torri gorchmynion sifil, rhybuddion ac amodau mechnïaeth.....	50
Cyngor arbenigol	51
Arfer da arall a nodwyd	51
Canfyddiadau eraill o bwys	53
Llais y Dioddefwyr	55
Arolygon Boddhad Dioddefwyr Trosedd.....	55
Ymgysylltu â Dioddefwyr a Goroeswyr.....	57
Asesiad Anghenion Dioddefwyr	61
Casgliad.....	63
Adolygiad	65
Atodiad A.....	66

Crynodeb Gweithredol

1. Mae plismona stelcio ac aflonyddu yn faes y mae Heddlu Dyfed-Powys eisoes wedi cymryd camau tuag at ei wella. Mae staff, swyddogion a gwirfoddolwyr yr Heddlu a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau (SCHTh) wedi cwblhau sawl darn craff o waith a gweithgareddau craffu. O ganlyniad, mae'r Heddlu eisoes wedi rhoi mentrau ar waith i wella ymateb yr heddlu i stelcio ac aflonyddu. Mae adroddiadau a'u hargymhellion, yn ogystal â mentrau a phrosiectau presennol wedi cael eu hystyried yn llawn gan SCHTh fel rhan o'r adolygiad hwn.
2. Arweiniodd sawl achos a adolygwyd gan SCHTh at nodi arfer gorau, yn benodol mewn perthynas ag ardystio ffeiliau achos gan oruchwylwyr; pwysigrwydd asesiadau risg cysylltiedig â stelcio; ystyr y PEDWAR mnemonig¹; camau a gymerwyd i ddiogelu dioddefwyr; ac atgyfeiriadau i wasanaethau cymorth i ddioddefwyr.
3. Mae nifer o wahanol fewnbynnau hyfforddi ar gyfer swyddogion a staff yn ymdrin ag agweddau ar stelcio ac aflonyddu, gan ganolbwyntio ar ddiogelu'r dioddefwr, ymchwilio i droseddau, a rheoli ymddygiad troseddswyr. Mae SCHTh wedi sicrhau bod gan bob swyddog rheng flaen ddealltwriaeth fanwl o'r drosedd gymhleth hon.
4. Mae'n galonogol bod adolygiad o'r Fenter Hyrwyddwyr Stelcio ar y gweill i sicrhau bod niferoedd digonol o Hyrwyddwyr a'u bod yn cael eu datblygu'n barhaus trwy raglen hyfforddi strwythuredig.
5. Mae Heddlu Dyfed-Powys wedi gwneud gwelliannau nodedig yn eu hymdrechion i reoli cyflawnwyr stelcio ac aflonyddu yn effeithiol dros y blynyddoedd diwethaf. Ceir rhai enghreifftiau o arfer ragorol, ond nid yw hyn yn gyson ar draws pob achos.
6. Prin oedd y dystiolaeth a ganfuwyd yn y cofnodion trosedd a adolygwyd bod mesurau ataliol ac ymyriadau wedi'u hystyried ym mhob achos o stelcio ac aflonyddu. Nid oes gan Heddlu Dyfed-Powys ddealltwriaeth gyfunol o'r dulliau atal ac ymyrryd a ddefnyddir yn erbyn troseddswyr mynych.
7. Ar hyn o bryd nid yw Heddlu Dyfed-Powys yn monitro cyflawnwyr ar ôl iddynt gwblhau'r Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd i asesu a ydynt yn mynd ymlaen i aildroseddau.

¹ Wrth ystyried ymddygiad y sawl a ddrwgdybir ac a yw'r ymddygiad i'w ddosbarthu fel stelcio, dylai swyddogion ystyried y PEDWAR mnemonig – a yw'r ymddygiadau'n Sefydlog, yn Obsesiynol, yn Ddieisiau, yn Ailadrodd? <https://library.college.police.uk/docs/college-of-policing/Stalking-and-Harassment-2020.pdf>

8. Nododd SCHTh hefyd rai pryderon o ran monitro a thorri gorchmynion sifil. Hefyd, mae ymgysylltu pellach â Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM (GLITEM) yn hanfodol er mwyn sicrhau ymateb effeithiol i achosion o dorri gorchmynion sifil.
9. Mae cyswllt yr heddlu â dioddefwyr a darparu diweddariadau a gwybodaeth allweddol yn agwedd bwysig ar y Cod Ymarfer Dioddefwyr. Canfu SCHTh anghysondeb posibl yn y ffordd y mae dioddefwyr yn teimlo a'r hyn a nodir yng nghofnodion yr heddlu mewn perthynas â diweddariadau. Fel arfer gwneir Cytundebau Cyswllt Dioddefwyr yn fuan ar ôl i'r dioddefwyr brofi'r trawma. Mae'n debygol felly y bydd gofynion y dioddefwr yn newid dros amser wrth iddynt wella, neu'n wir sylweddoli'r effaith y mae'r drosedd wedi'i chael arnynt.
10. Y materion a ddaeth i'r amlwg o'r Asesiad o Anghenion Dioddefwyr, gan amlygu materion tebyg i'r adolygiad hwn, oedd:
- a. aneffeithiolrwydd gweithredu gorchmynion sifil;
 - b. gorfodi annigonol ar achosion o dorri gorchmynion sifil;
 - c. diffyg dealltwriaeth o stelcio ac aflonyddu, fel troseddau a'r cymorth sydd ar gael;
 - d. diffyg dealltwriaeth o Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.
11. Gofynnodd dioddefwyr a goroeswyr a ddewisodd ymgysylltu â SCHTh ar y pwnc hwn:
- a. i swyddogion roi gwybod i ddioddefwyr am y camau a gymerwyd i reoli'r troseddau;
 - b. bod adroddiadau o stelcio ac aflonyddu yn cael eu cymryd o ddifri o'r cychwyn cyntaf;
 - c. bod dioddefwyr yn cael y wybodaeth berthnasol a phwysig am gyfyngiadau cyflawnwyr, amodau mechnïaeth, a gorchmynion sifil.
12. Mae SCHTh wedi'i galonogi gan gydnabyddiaeth arweinwyr yr Heddlu o fynd i'r afael â'r agweddau i'w gwella, ac ymrwymiad iddynt. Amlygwyd hyn gan y gweithgaredd ynglŷn â'r Fenter Pencampwyr Stelcio a chyflwyniad arfaethedig y Swyddog Gorchmynion Sifil, datblygiadau a ddaeth i sylw SCHTh wrth ddrafftio'r adroddiad hwn.
13. Felly mae SCHTh yn gwneud cyfres o argymhellion, gyda'r nod o gefnogi Heddlu Dyfed-Powys i sicrhau bod yr holl gyflawnwyr yn cael eu rheoli'n gadarn a bod dioddefwyr yn cael eu cefnogi.

Argymhellion

Darparu adnoddau

1. Dylai Heddlu Dyfed-Powys glustnodi cyllid cynaliadwy tymor hwy ar gyfer swydd Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio.
2. Dylid rhoi blaenoriaeth i recriwtio i rôl y Swyddog Gorchmynion Sifil. Dylai datblygu proses i fonitro troseddwr sy'n ddarostyngedig i bob gorchymyn sifil fod yn un o ffocws cychwynnol y rôl.
3. Dylid annog swyddogion i fynd ati'n rhagweithiol i geisio cymorth a chynghor arbenigol gan y Gwasanaethau Cyfreithiol, Hyrwyddwyr Stelcio a'r Uned Rheoli Troseddwr wrth ymdrin ag achosion o stelcio ac aflonyddu.

Hyfforddiant

4. Dylai Heddlu Dyfed-Powys adolygu effaith y rhaglen hyfforddi Hyrwyddwyr Stelcio ar ei newydd wedd o fewn 12 mis i'w gweithredu. Dylai'r adolygiad hwn gynnwys ystyriaeth o adborth gan ddioddefwyr, canlyniadau a data aildroddu.
5. Dylai GLITEM ystyried hyfforddiant annibynnol i wella dealltwriaeth a gwybodaeth barnwyr o arwyddocâd torri gorchmynion sifil.
6. Mewn unrhyw arolygon yn ymwneud â hyfforddiant a gynhelir yn fewnol yn y dyfodol, dylai Heddlu Dyfed-Powys geisio adborth penodol gan swyddogion ar gynnwys mewnbwn gan ddioddefwyr a goroeswyr mewn hyfforddiant.
7. Dylai Heddlu Dyfed-Powys ystyried sut y gallai dysgu o Ymgyrch Soteria Bluestone fod yn berthnasol ac yn berthnasol i blismona stelcio ac aflonyddu.

Data

8. Os nad ydynt yn gwneud hynny eisoes, dylai Heddlu Dyfed-Powys nodi'r dulliau atal ac ymyrryd a ddefnyddir yn erbyn troseddwr mynych yn eu hadroddiadau proffil troseddau yn y dyfodol.
9. Dylai Heddlu Dyfed-Powys ehangu ei Ddangosfyrddau Perfformiad i alluogi craffu agosach ar y cais a'r achosion o dorri gorchmynion sifil.
10. Dylai Heddlu Dyfed-Powys fod yn sicr y gall swyddogion ymchwilio gael mynediad hawdd at gofnod cyflawn o hanes troseddwr o dorri amodau ar y cam cynharaf posibl o ymchwiliad.

Ymyriadau Cyflawnwyr

11. Dylid blaenoriaethu gwaith i wreiddio Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr o fewn Niche er mwyn parhau i ganolbwyntio ar y prosiect hanfodol hwn.
12. Dylai Heddlu Dyfed-Powys geisio sicrwydd bod swyddogion ymchwilio yn ystyried defnyddio amrywiaeth o ymyriadau, gan gynnwys gorchmynion sifil, fel rhan o'u strategaethau rheoli cyflawnwyr, ac ar y cam cynharaf posibl o ymchwiliad.

13. Dylai Heddlu Dyfed-Powys sicrhau bod pob ystyriaeth o asesiadau (fel y Cynnydd yn y Risg o Ddynladdiad) ac unrhyw ymyriadau (fel gorchmynion sifil a'r Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd), p'un a gânt eu datblygu ai peidio, yn cael eu nodi gan swyddogion o fewn y System Rheoli Troseddau. Dylai hyn gynnwys pan fydd achosion yn cael eu trafod mewn Cyfarfodydd Rheoli Dyddiol.

Monitro Cyflawnwyr

14. Dylai Heddlu Dyfed-Powys ystyried gweithredu prosesau i reoli gorchmynion sifil fel yr argymhellwyd gan Arweinydd Trais yn Erbyn Menywod a Merched yr Heddlu yn yr Adolygiad o Gam-drin Domestig. Dylai hyn gynnwys mwy o weithgarwch dilynol a monitro unwaith y bydd ymyriadau, megis y Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd wedi'u cwblhau.
15. Dylai'r Swyddog Gorchmynion Sifil newydd gefnogi adolygiadau o orchmynion sifil. Dylai adolygiadau o'r fath gynnwys barn y dioddefwr.

Dioddefwyr

16. Dylid annog swyddogion i ail-edrych ar gytundebau cyswllt gyda dioddefwyr ar wahanol gamau o'r ymchwiliad.
17. Dylai unrhyw ymgysylltu â dioddefwyr yn y dyfodol ystyried a oedd dioddefwyr yn cael eu hysbysu, yn unol â'r Cytundeb Cyswllt Dioddefwyr a wnaed gyda'r swyddog ymchwilio.
18. Dylid rhoi ystyriaeth bellach i'r cymorth sydd ar gael i ddioddefwyr stelcio yn y broses o ail-dendro Gwasanaethau Dioddefwyr a Thystion sydd ar ddod.

Canlyniadau

Mae'r adolygiad hwn yn cyfrannu at bob un o dair blaenoriaeth y Comisiynydd Heddlu a Throseddau a nodir yn ei Gynllun Heddlu a Throseddau ar gyfer 2021-2025². Roedd yn ceisio:

1. darparu mewnwelediad i effeithiolrwydd y prosesau rheoli troseddwy a ddefnyddir gan Heddlu Dyfed-Powys;
2. darparu mewnwelediad penodol i effeithiolrwydd prosesau rheoli troseddwy o ran diogelu dioddefwyr stelcio ac aflonyddu;
3. rhoi sicrwydd i'r cyhoedd ynghylch dull Heddlu Dyfed-Powys o reoli'r rhai sy'n cyflawni stelcio ac aflonyddu a diogelu dioddefwyr;
4. ystyried a allai unrhyw welliannau i brosesau rheoli troseddwy stelcio ac aflonyddu lleihau nifer y troseddwy mynych ac atal erledigaeth ailadroddus.

Amcanion

Mae'r adolygiad yn asesu ac yn pennu:

1. proffil presennol yr Heddlu ar gyfer troseddau stelcio ac aflonyddu;
2. a roddir prosesau rheoli troseddwy gwahanol ar waith ar gyfer y gwahanol droseddau o stelcio ac aflonyddu;
3. pa brosesau rheoli troseddwy a ddefnyddir ac a ydynt yn gadarn, yn effeithiol ac yn gyson, er enghraifft, Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio a'r Rhaglen Cyflawnwyr Stelcio;
4. a yw'r prosesau rheoli troseddwy a ddefnyddir yn lleihau ymddygiad stelcio ac aflonyddu;
5. a yw'r prosesau rheoli troseddwy a ddefnyddir yn diogelu dioddefwyr stelcio ac aflonyddu yn effeithiol;
6. a yw dioddefwyr stelcio yn cael eu gwneud yn ymwybodol o'r broses rheoli troseddwy a ddefnyddiwyd yn eu hachos, ac a ydynt yn teimlo'n fwy diogel o ganlyniad i'r prosesau hyn;
7. a yw'r hyfforddiant sy'n ymwneud â stelcio ac aflonyddu a ddarperir i swyddogion a staff Heddlu Dyfed-Powys yn ddigonol ac yn effeithiol.

Methodoleg

Er mwyn cyflawni'r canlyniadau a'r amcanion uchod, mabwysiadodd staff o SCHTh amrywiaeth o fethodolegau ymchwil ac adolygu, gan gynnwys:

1. Ymchwil bwrdd gwaith ar stelcio ac aflonyddu a phroffiliau cenedlaethol a lleol troseddau stelcio ac aflonyddu.
2. Adolygiad bwrdd gwaith o adroddiadau ac argymhellion presennol Heddlu Dyfed-Powys yn gysylltiedig â throseddau stelcio ac aflonyddu.

² <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/media/11089/cynllun-heddlu-a-throseddau-2021-2025-dyfed-powys.pdf>

3. Craffu manwl ar ddata stelcio ac aflonyddu yr Heddlu, gyda chymorth gan staff Heddlu Dyfed-Powys.
4. Cyfweiliadau gyda swyddogion allweddol Heddlu Dyfed-Powys ac aelodau staff.
5. Adborth gan ddioddefwyr trwy Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr y Comisiynydd a Phanel Cyngori Goroeswyr Partneriaeth Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Canolbarth a Gorllewin Cymru.
6. Craffu ar ddata boddhad dioddefwyr.
7. Ystyried ymarferion craffu a gynhaliwyd gan y Panel Sicrhau Ansawdd.
8. Hapsamplu o achosion o stelcio ac aflonyddu.
9. Adolygiad o Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio gweithredol.
10. Ymgysylltu ag arbenigwyr yn y maes stelcio ac aflonyddu.

Beth yw 'Stelcio ac Aflonyddu'?

Mae Rheolau Cyfrif y Swyddfa Gartref ³ yn rhestru pum trosedd dan ymbarél stelcio ac aflonyddu:

1. Aflonyddu
2. Aflonyddu a waethygir gan hiliaeth neu grefydd
3. Stelcio
4. Cyfathrebu maleisus
5. Ymddygiad sy'n rheoli ac yn gorfodi

Cydnabyddir bod cwmipas y pum trosedd hyn yn eang iawn a gallent amrywio o alwadau ffôn mynych gan gwmni galwadau diwahoddiad i stelcio risg uchel. Felly, er bod yr adolygiad hwn yn cwmipas pob un o'r 5 trosedd ar adegau penodol, mae ffocws penodol ar y troseddau ar wahân o 'stelcio' ac 'aflonyddu'.

Yn wir, y cwestiwn sydd i'w ateb trwy'r adolygiad hwn, yw "A yw Heddlu Dyfed-Powys yn rheoli cyflawnwyr stelcio ac aflonyddu yn effeithiol?"

Mae troseddau 'Stelcio ac aflonyddu' wedi'u nodi o dan Ddeddf Diogelu rhag Aflonyddu 1997⁴.

O dan adran 1 'Gwahardd aflonyddu', mae'n datgan:

- (1) Rhaid i berson beidio â dilyn cwrs o ymddygiad—
- (a) sy'n gyfystyr ag aflonyddu ar rywun arall, a
 - (b) y mae'n gwybod neu y dylai wybod ei fod yn gyfystyr ag aflonyddu ar y llall.

- (1A) Rhaid i berson beidio â dilyn cwrs ymddygiad —
- (a) sy'n ymwneud ag aflonyddu ar ddau berson neu fwy, a
 - (b) y mae'n gwybod neu y dylai wybod ei fod yn ymwneud ag aflonyddu ar y personau hynny, ac
 - (c) y mae'n bwriadu perswadio unrhyw berson drwyddo (boed yn un o'r rhai a grybwyllir uchod ai peidio)—
 - (i) peidio â gwneud rhywbeth y mae ganddo hawl neu y mae'n ofynnol iddo ei wneud, neu
 - (ii) i wneud rhywbeth nad yw o dan unrhyw rwymedigaeth i'w wneud.

- (2) At ddibenion yr adran hon [...], dylai'r person y mae ei ymddygiad o dan sylw wybod ei fod yn gyfystyr ag aflonyddu ar rywun arall, neu'n ymwneud ag ef, pe bai person rhesymol sydd â'r un wybodaeth yn ei feddiant yn meddwl bod cwrs yr ymddygiad yn gyfystyr ag aflonyddu ar y llall.

O dan adran 2A 'Trosedd o stelcio', mae'n nodi:

³ <https://www.gov.uk/government/publications/counting-rules-for-recorded-crime>

⁴ <https://www.legislation.gov.uk/cy/ukpga/1997/40/contents>

- (1) Mae person yn euog o drosedd os yw'n gwneud y canlynol—
(a) bod y person yn dilyn cwrs ymddygiad yn groes i adran 1(1), a
(b) bod cwrs yr ymddygiad yn gyfystyr â stelcio.
- (2) At ddibenion isadran (1)(b) (ac adran 4A(1)(a)) mae cwrs ymddygiad person yn gyfystyr â stelcio person arall—
(a) os yw'n gyfystyr ag aflonyddu ar y person hwnnw,
(b) bod y gweithredoedd neu'r hepgoriadau dan sylw yn rhai sy'n gysylltiedig â stelcio, ac
(c) y person y mae ei ymddygiad yn gwybod neu a ddylai wybod bod cwrs yr ymddygiad yn gyfystyr ag aflonyddu ar y person arall.
- (3) Mae'r canlynol yn enghreifftiau o weithredoedd neu hepgoriadau sydd, o dan amgylchiadau penodol, yn rhai sy'n gysylltiedig â stelcio—
(a) yn dilyn person,
(b) cysylltu â pherson, neu geisio cysylltu ag ef mewn unrhyw fodd,
(c) cyhoeddi unrhyw ddatganiad neu ddeunydd arall—
(i) sy'n ymwneud â pherson neu'n honni ei fod yn ymwneud â pherson, neu
(ii) yr honnir ei fod yn tarddu o berson,
(ch) monitro'r defnydd gan berson o'r rhynggrwyd, e-bost neu unrhyw ffurf arall ar gyfathrebu electronig,
(d) loetran mewn unrhyw le (cyhoeddus neu breifat),
(dd) ymyrryd ag unrhyw eiddo sydd ym meddiant person,
(e) gwyllo neu ysbïo ar berson.⁵

Gwybodaeth ar gael ar wefan Heddlu Dyfed-Powys⁶, yn nodi'n glir i'r cyhoedd beth a olygir wrth stelcio ac aflonyddu:

“Stelcio ac aflonyddu yw pan fydd rhywun yn ymddwyn dro ar ôl tro mewn ffordd sy'n gwneud i chi deimlo'n ofnus, yn ofidus neu dan fygythiad. Gallai rhywun rydych chi'n ei adnabod fod yn aflonyddu arnoch chi, fel cymydog, neu bobl o'ch ardal leol neu gallai fod yn ddiethryn.

Gall **aflonyddu** gynnwys bwllo yn yr ysgol neu yn y gweithle; stelcio seiber (defnyddio'r rhynggrwyd i aflonyddu ar rywun); ymddygiad gwrthgymdeithasol; anfon negeseuon testun sarhaus; anfon anrhegion diangen; neu alwadau ffôn, llythyrau, negeseuon e-bost neu ymweliadau digroeso. Mae'n aflonyddu os yw'r ymddygiad digroeso wedi digwydd fwy nag unwaith.

Mae stelcio yn debyg i aflonyddu, ond mae'n fwy ymosodol. Bydd gan y stelciwr obsesiwn gyda'r person y mae'n ei dargedu. Gallai rhywun rydych chi'n ei adnabod fod yn eich stelcio; cynbartner neu berson yr oeddech yn ffrindiau â hwy, neu efallai ei

⁵ <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1997/40/section/2A>

⁶ <https://www.dyfed-powys.police.uk/cy-GB/cyngor/cyngor-a-gwybodaeth/stelcio-ac-aflonyddu/Stelcio-aflonyddu/beth-yw-stelcio-aflonyddu/>

fod yn ddieithryn. Os yw'n rhywun yr ydych yn ei adnabod, neu yr oeddech yn ei adnabod, nid yw'n golygu mai eich bai chi ydyw; mae'n dal i stelcio ac mae'n drosedd.

Gall stelcio gynnwys dilyn rhywun yn rheolaidd; mynd dro ar ôl tro heb wahoddiad i'w cartref; gwirio defnydd rhywun o'r rhyngwrwyd, e-bost neu gyfathrebiad electronig arall; aros o gwmpas rhywle y maent yn gwybod y mae'r person yn yn ymweld ag ef yn aml; ymyrryd â'u heiddo; gwyllo neu ysbïo ar rywun; neu ddwyn hunaniaeth (cofrestru ar gyfer gwasanaethau, prynu pethau yn enw rhywun). Mae'n stelcio os yw'r ymddygiad digroeso wedi digwydd fwy nag unwaith. Y pedwar arwydd rhybudd o stelcio yw os yw'r ymddygiad rydych chi'n ei brofi yn:

- *Sefydlog*
- *Obsesiynol*
- *Dieisiau*
- *Wedi'i ailadrodd"*

Troseddau Stelcio ac Aflonyddu

Nifer

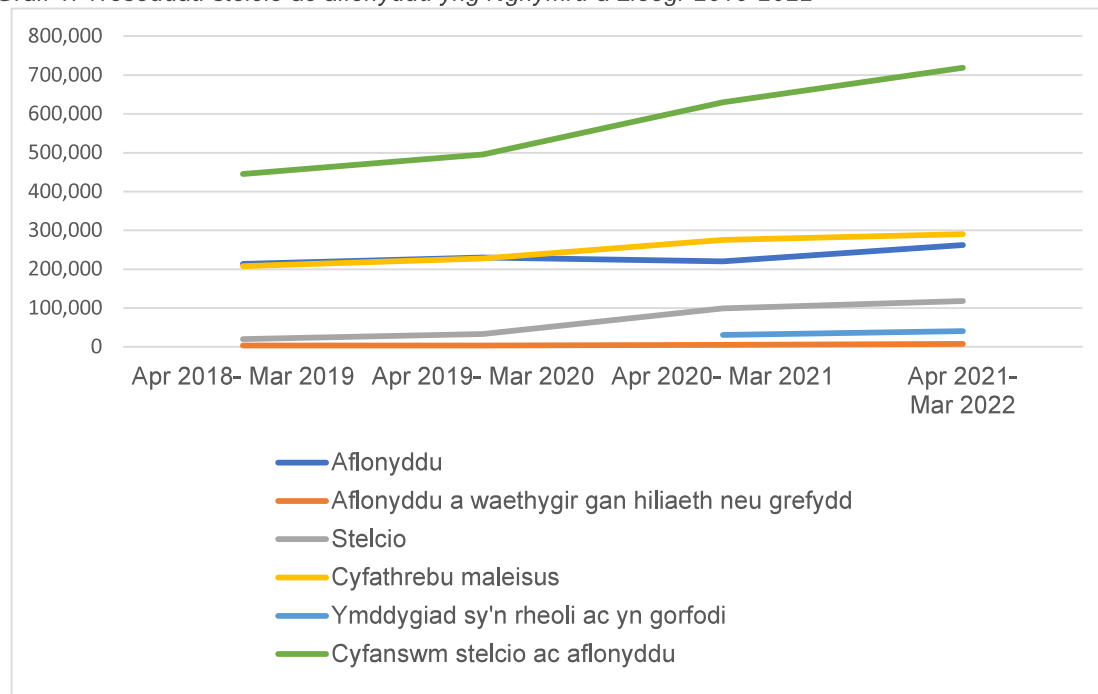
Mae data gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol⁷ a gyhoeddwyd ar 26 Ionawr 2023 yn dangos bod troseddau stelcio ac aflonyddu ar draws Cymru a Lloegr wedi cynyddu 14.09% ar gyfer y 12 mis hyd at fis Mawrth 2022, o gymharu â'r un cyfnod y flwyddyn flaenorol.

Tabl 1: Troseddau stelcio ac aflonyddu yng Nghymru a Lloegr 2019 i 2022

Trosedd	Ebrill 2018 – Mawrth 2019	Ebrill 2019 – Mawrth 2020	Ebrill 2020 – Mawrth 2021	Ebrill 2021 – Mawrth 2022
Aflonyddu	213,672	230,106	219,608	262,350
Aflonyddu a waethygir gan hiliaeth neu grefydd	3,078	3,520	5,409	7,464
Stelcio	20,059	33,206	98,696	117,973
Cyfathrebu maleisus	208,002	228,118	275,257	289,971
Ymddygiad sy'n rheoli ac yn gorfodi	[x]	[x]	30,771	40,722
Cyfanswm stelcio ac aflonyddu	444,811	494,950	629,741	718,480

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol 01/03/2023; [x] = yn nodi nad oes data ar gael

Graff 1: Troseddau stelcio ac aflonyddu yng Nghymru a Lloegr 2019-2022

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol 01/03/2023

Ar 23 Tachwedd 2022, cyhoeddodd y BBC erthygl newyddion o'r enw 'Stelcio: Dioddefwyr yn dweud bod angen ffyrdd newydd o fynd i'r afael â throeddau⁸, lle gwnaethant adrodd: "Mae data'r heddlu ar gyfer pedwar heddlu Cymru yn dangos bod adroddiadau o stelcio wedi treblu dros y pedair blynedd diwethaf, gyda mwy na 6,000 o droseddau stelcio wedi'u cofnodi yn 2021-22."

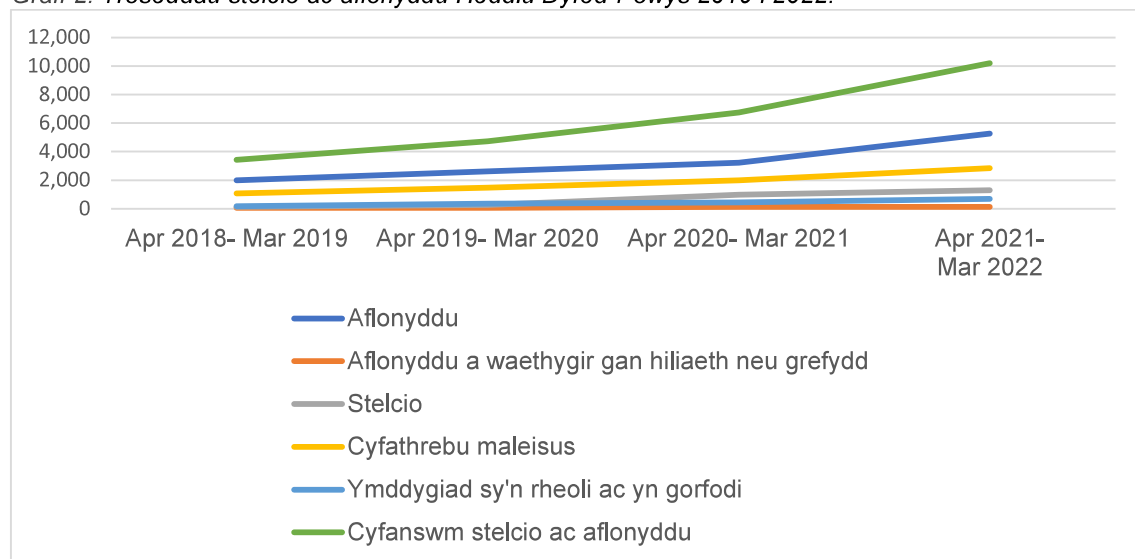
Mae data o systemau mewnol Heddlu Dyfed-Powys yn helpu i gyfleu'r darlun lleol:

Tabl 2: Troseddau stelcio ac aflonyddu Heddlu Dyfed-Powys 2019 i 2022

Trosedd	Ebrill 2018 - Mawrth 2019	Ebrill 2019 - Mawrth 2020	Ebrill 2020 - Mawrth 2021	Ebrill 2021 - Mawrth 2022
Aflonyddu	1,979	2,605	3,215	5,269
Aflonyddu a waethygir gan hiliaeth neu grefydd	54	53	128	124
Stelcio	133	264	976	1,286
Cyfathrebu maleisus	1,077	1,460	2,005	2,830
Ymddygiad sy'n rheoli neu'n gorfodi	175	345	428	690
Cyfanswm stelcio ac aflonyddu	3,418	4,727	6,752	10,199

Ffynhonnell: QlikView 30/03/2023

Graff 2: Troseddau stelcio ac aflonyddu Heddlu Dyfed-Powys 2019 i 2022.

Ffynhonnell: QlikView 30/03/2023

Rhwng Ebrill 2021 a Mawrth 2022, cofnodwyd 10,199 o achosion o stelcio ac aflonyddu ar draws ardal Dyfed-Powys. Yn yr un modd â'r sefyllfa genedlaethol, aflonyddu a chyfathrebu maleisus oedd y troseddau a gofnodwyd fwyaf, er mai

⁸ <https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-63716984>

aflonyddu oedd y mwyaf cyffredin yn ardal Dyfed-Powys, a chyfathrebu maleisus oedd y mwyaf cyffredin yn genedlaethol.

Mae'r data'n dangos bod troseddau stelcio ac aflonyddu ar draws ardal Dyfed-Powys wedi cynyddu 51.05% ar gyfer y 12 mis hyd at fis Mawrth 2022 o gymharu â'r un cyfnod y flwyddyn flaenorol. Ystyrir bod y cynnydd hwn oherwydd newidiadau i arferion cofnodi'r Swyddfa Gartref, yn ogystal â'r ffaith bod y Prif Gwnstabl wedi gosod blaenoriaeth i ddileu cam-drin domestig, stelcio ac aflonyddu ym mis Ebrill 2022, gan arwain at ffocws targedig ar gyfer y troseddau hyn.

Mae'r Heddlu wedi cydnabod materion yn ymwneud â chofnodi troseddau stelcio ac aflonyddu. Gwnaethpwyd newidiadau i Reolau Cyfrif y Swyddfa Gartref ynghylch cofnodi troseddau stelcio ac aflonyddu ym mis Ebrill 2020, lle bu'n rhaid i gwrw o ymddygiad a adroddwyd rhwng dioddefwr a'u cynbartner gael ei gofnodi fel stelcio, oni bai fod Cofrestrydd Troseddau a Digwyddiadau'r Heddlu yn fodlon bod y mater yn gyfystyr, yn gyfreithiol, i aflonyddu yn unig.

Arweiniodd hyfforddiant i swyddogion at gynnydd mewn cofnodi, ond roedd pryderon bod hyn wedi arwain at or-gofnodi. O ganlyniad, adolygodd Uned Rheoli Troseddau'r Heddlu yr holl droseddau ymddygiad a gofnodwyd o fis Ionawr 2022, gan amlygu digwyddiadau yr ystyriwyd eu bod wedi'u gor-gofnodi fel troseddau. Cafodd 297 o droseddau eu canslo yn dilyn hyn.

Sicrheir SCHTh bod hyfforddiant ar gofnodi arferion yn ymwneud â throeddau ymddygiad, bellach wedi'i ymgorffori mewn mewnbynnau hyfforddi a ddarperir gan yr Uned Rheoli Troseddau a Chofrestrydd Troseddau a Digwyddiadau'r Heddlu, i sicrhau arferion cofnodi cywir a chywir.

Graff 3: Nifer y troseddau Stelcio ac Aflonyddu Heddlu Dyfed-Powys bob mis, Ebrill 2021 i Chwefror 2023

Ffynhonnell: QlikView 07/03/2023. (Sylwer bod y data hwn wedi dod o systemau'r Heddlu ar 07/03/2023 a dyna pam y cafwyd gostyngiad dramatig mewn achosion ar gyfer Mawrth 2023.)

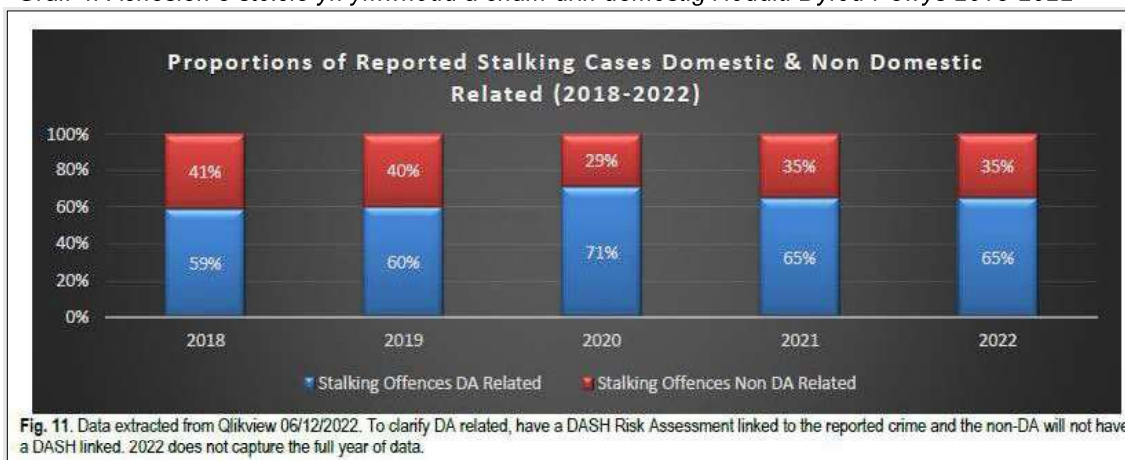
Gostyngodd y nifer misol o stelcio ac aflonyddu rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2022, ac yna cynyddodd eto ym mis Ionawr 2023.

Achosion yn ymwneud â cham-drin domestig

Mae data'r heddlu yn dangos bod nifer uchel o achosion stelcio yn cynnwys elfen o gam-drin domestig, fel y dangoswyd yn adroddiad Ionawr 2023 o'r enw '*Perfformiad Cam-drin Domestig, Stelcio ac Aflonyddu*', a ddatblygwyd ar gyfer cyfarfod Portffolio

Hyb Bregusrwydd yr Heddlu. Mae'r graff canlynol wedi'i ddyfynnu'n uniongyrchol o'r adroddiad a enwir uchod.

Graff 4: Achosion o stelcio yn ymwneud â cham-drin domestig Heddlu Dyfed-Powys 2018-2022

Ffynhonnell: Heddlu Dyfed-Powys 31/01/2023

Er bod nifer yr achosion o stelcio ac aflonyddu wedi cynyddu bob blwyddyn, mae'r gyfran sy'n ymwneud â cham-drin domestig wedi aros yn gymharol gyson ar gyfartaledd o 64%. Rhaid inni felly fod yn ymwybodol o'r ffaith hon wrth adolygu data a rheoli cyflawnwyr stelcio. Mae'n bosibl y bydd angen ymdrin yn wahanol ag achosion o stelcio sy'n ymwneud â cham-drin domestig yn ymwneud â rheoli cyflawnwyr sydd â chysylltiad domestig â'r dioddefwr. Er enghraifft, efallai y bydd hanes mwy cymhleth i'r heddlu ei ystyried wrth wneud penderfyniadau ar sut i ddiogelu'r dioddefwr ac atal troseddau pellach.

Canlyniadau'r Ymchwiliad

Ym mis Ebrill 2013 bu symudiad cenedlaethol o ddefnyddio 'darganfyddiadau' yr heddlu i 'ganlyniadau' ymchwiliadau. Gyda chyhoeddiad Fframwaith Canlyniadau newydd⁹ daeth "pwyslais ar fwy o dryloywder o ran sut yr ymdrinnir â phob trosedd a gofnodir gan yr heddlu".

Mae SCHTh yn ymwybodol o waith sy'n cael ei wneud ar hyn o bryd gan yr Heddlu ar ganlyniadau ymchwiliadau a dioddefwyr yn tynnu'n ôl. Yn ogystal, yn 2019, nododd SCHTh gynnydd ymddangosiadol yn y defnydd o Ganlyniadau 14¹⁰ ac 16¹¹ ar gyfer cam-drin domestig a throseddau rhywiol. Arweiniodd hyn at adolygiad craffu manwl i

⁹ https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/560132/pprc-user-guide-oct16.pdf

¹⁰ Canlyniad 14: Anawsterau tystiolaethol: dan amheuaeth heb ei nodi; dioddefwr ddim yn cefnogi gweithredu pellach: Anawsterau tystiolaethol yn seiliedig ar y dioddefwr – enw'r unigolyn a ddrwgdybir heb ei nodi. Mae'r drosedd yn cael ei chadarnhau ond mae'r dioddefwr yn gwrthod neu'n methu â chefnogi gweithredu pellach gan yr heddlu i adnabod y troseddwr.

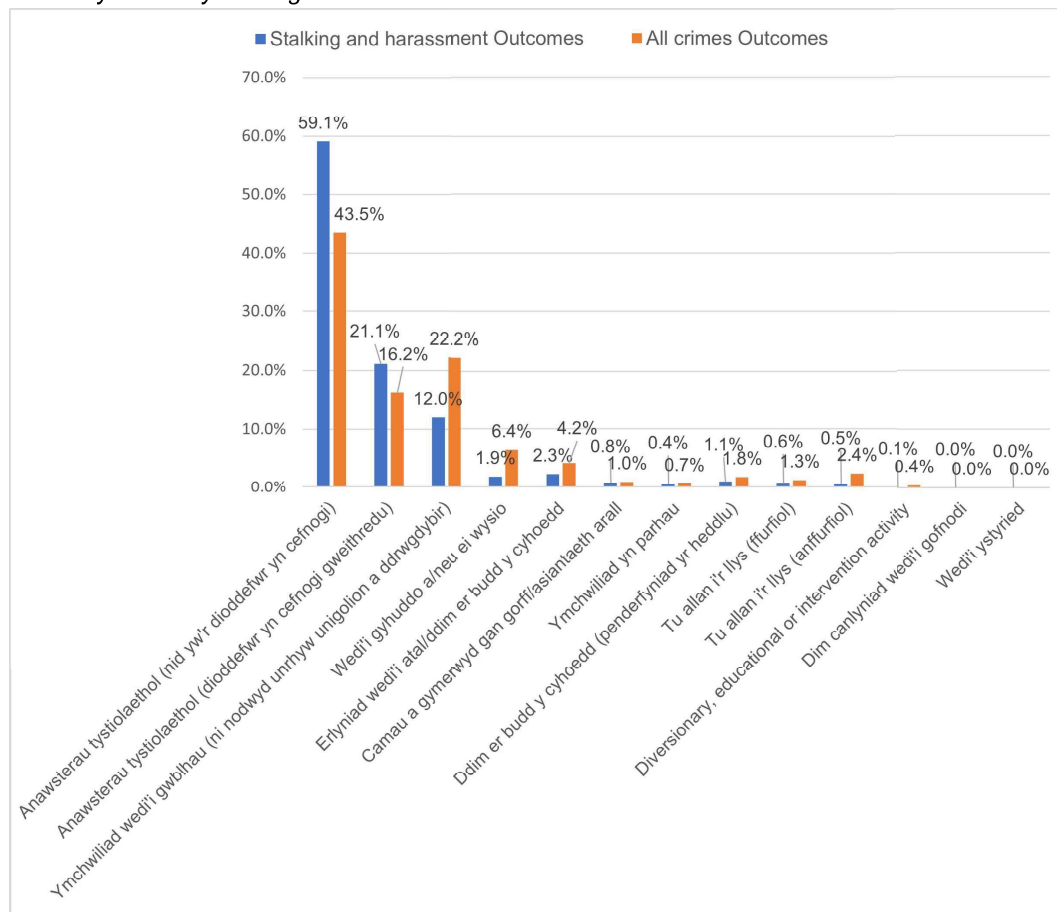
¹¹ Canlyniad 16: Anawsterau tystiolaethol: nodi'r unigolyn a ddrwgdybir; dioddefwr ddim yn cefnogi gweithredu pellach: Anawsterau tystiolaethol yn seiliedig ar y dioddefwr – adnabod yr unigolyn a ddrwgdybir. Nid yw'r dioddefwr yn cefnogi (neu wedi tynnu ei gefnogaeth yn ôl) i weithredu gan yr heddlu.

ddioddefwyr sydd wedi tynnu'n ôl ym mis Tachwedd 2019. Mae crynodeb o'r canfyddiadau, yn ogystal â'r adroddiad cyflawn, ar gael ar wefan SCHTh¹².

Yn fwy diweddar, ym mis Mawrth 2023, canolbwyntiodd y Panel Sicrhau Ansawdd eu gweithgarwch craffu ar Ganlyniad 16. Fe wnaethon nhw adolygu 16 o achosion ac arsylwi bod sail resymegol dda wedi'i nodi ar gyfer cofnodi Canlyniad 16 yn y rhan fwyaf o'r achosion. Disgwylir i'r adroddiad llawn gael ei gyhoeddi ar dudalen 'Panel Sicrhau Ansawdd' gwefan SCHTh¹³.

Cyflwynir data canlyniadau Heddlu Dyfed-Powys ar gyfer achosion 'stelcio ac aflonyddu' rhwng Ebrill 2021 a Mawrth 2022 yn y graff canlynol, ochr yn ochr â chanlyniadau ar gyfer 'pob trosedd', wedi'u grwpio yn unol â 'Canlyniadau Troseddau yng Nghymru a Lloegr 2020 i 2021'¹⁴.

Graff 5: Canlyniadau¹⁵ ar gyfer 'pob trosedd' a throseddau 'stelcio ac aflonyddu' a gofnodwyd gan Heddlu Dyfed-Powys rhwng Ebrill 2021 a Mawrth 2022

Ffynhonnell: QlikView 17/07/2023

¹² <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/cy/atebolrwydd-a-thryloywder/craffu/craffu-dwys/ddioddefwyr-yn-tynnun-%C3%B4l-rhaqfyr-2019/>

¹³ <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/cy/y-swyddfa/cynlluniau-gwirfoddoli/panel-sicrhau-ansawdd/>

¹⁴ <https://www.gov.uk/government/statistics/crime-outcomes-in-england-and-wales-2020-to-2021/crime-outcomes-in-england-and-wales-2020-to-2021>

¹⁵ Gellir gweld y Canlyniadau sydd wedi'u grwpio o fewn pob opsiwn ar draws echel isaf y graff yn [Atodiad A](#).

Mae'r graff yn dangos, yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22, nad oedd 59.1% o ddioddefwyr 'stelcio ac aflonyddu' (6,024 o ddioddefwyr) wedi cefnogi gweithredu pellach, gyda Deilliannau 14 neu 16 yn berthnasol i'w hachosion. Gan fod hyn 15.6% yn fwy nag ar gyfer canlyniadau 'pob math o drosedd' (43.5%, 18,510 o ddioddefwyr), rhaid gofyn y cwestiwn pam fod cyfran lai o ddioddefwyr stelcio ac aflonyddu yn cefnogi ymchwiliadau. Un o'r materion sy'n dod i'r amlwg o adborth y dioddefwyr a'r goroeswyr a ddarparwyd yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn yw'r angen i swyddogion gymryd adroddiadau o stelcio ac aflonyddu o ddifri o'r cychwyn cyntaf.

Mewn cymhariaeth, ar draws Cymru a Lloegr yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Mawrth 2022, nid oedd 42.4% o ddioddefwyr troseddau trais yn erbyn y person (sy'n cynnwys stelcio ac aflonyddu) yn cefnogi gweithredu gan yr heddlu¹⁶.

Am yr un cyfnod, caewyd 17.1% o droseddau trais yn erbyn y person yng Nghymru a Lloegr gyda Chanlyniad 15, lle mae'r dioddefwr yn cefnogi gweithredu gan yr heddlu ond mae anawsterau tystiolaethol. Yn ardal Dyfed-Powys, yn ystod 2021/22, cwblhawyd 16.2% o ganlyniadau 'pob math o drosedd' gyda Chanlyniad 15, o gymharu â 21.1% o droseddau 'stelcio ac aflonyddu'. Gall hyn fod â goblygiadau negyddol i'r Heddlu, oherwydd mae'n bosibl na fydd dioddefwr stelcio ac aflonyddu y cwblhawyd ei achos fel Canlyniad 15 yn adrodd am ddigwyddiadau pellach i'r Heddlu. Mae'n bosib y byddan nhw'n colli ymddiriedaeth yn ymchwiliad yr heddlu. Gallai hyn, yn ei dro, effeithio ar ddiogelwch dioddefwyr a gellid methu'r cynnydd mewn troseddau.

Erledigaeth Ailadroddus

Gall dioddefwyr stelcio ac aflonyddu gael eu herlid dro ar ôl tro. O dan adran '[Beth yw Stelcio ac Aflonyddu?](#)' yr adroddiad hwn, nodir y gall stelcio ac aflonyddu gael eu cofnodi pan fydd ymddygiad digroeso yn digwydd fwy nag unwaith. Yn wir, un o'r PEDWAR arwydd rhybudd o stelcio yw ymddygiad 'Ailadroddol'.

Graff 6: Cyfradd erledigaeth ailadroddus stelcio ac aflonyddu dros amser

Ffynhonnell: Power BI 08/03/2023

¹⁶ <https://www.gov.uk/government/statistics/crime-outcomes-in-england-and-wales-2021-to-2022/crime-outcomes-in-england-and-wales-2021-to-2022#outcomes-assigned-to-offences-recorded-in-the-year-ending-31st-march-2022>

Mae'n amlwg o'r graff uchod bod erledigaeth fynych oherwydd stelcio ac aflonyddu wedi gostwng dros yr ychydig fisoedd diwethaf, er gyda chynnydd bychan rhwng Ionawr a Chwefror 2023. Gellid ystyried hyn yn gadarnhaol: gall cyfraddau erledigaeth dro ar ôl tro fod yn gostwng oherwydd ymchwiliadau llwyddiannus, ymyriadau a rheoli cyflawnwyr. Fel arall, gallai cyfraddau erledigaeth fynych fod wedi gostwng oherwydd nad yw dioddefwyr mynych yn adrodd am droseddau mynych. Gallai hyn fod oherwydd amgylchiadau a phenderfyniadau personol, diffyg hyder yn yr Heddlu, neu ymchwiliad/canlyniad aflwyddiannus am y lle cyntaf y gwnaethant adrodd amdano. Mae'n bwysig bod dioddefwyr yn teimlo'n hyderus wrth adrodd am ymddygiad a throseddau mynych i'r heddlu.

Troseddu Ailadroddol

Cymerwyd y data canlynol yn uniongyrchol o Broffil Stelcio ac Aflonyddu 2022, oherwydd yn wahanol i'r data dioddefwyr mynych, ni ellid dod o hyd i ddata troseddwyd mynych ar systemau perfformiad yr Heddlu. Mae'r adroddiad yn defnyddio data o 1 Mai 2020 i 31 Mai 2022.

Bu'n rhaid i Dîm Perfformiad yr Heddlu gwblhau gwaith glanhau data â llaw o systemau cofnodi troseddau a nododd er bod pob ymdrech yn cael ei wneud i baru enwebion yn ôl enw i sefydlu a oedd yn digwydd eto, y gallai amrywiadau a dyblygu ddigwydd o hyd.

Eu canfyddiadau oedd:

- Cofnodwyd bod 1,987 o unigolion gwahanol a ddrwgdybir yn gyfrifol am y 2,428 o droseddau stelcio (roedd 36 o droseddau lle cofnodwyd bod y sawl a ddrwgdybir yn anhysbys).
- Cofnodwyd 9,258 o unigolion a ddrwgdybir ar gyfer y 16,250 o droseddau aflonyddu.
- Cofnodwyd 275 (13%) o unigolion fel rhai a ddrwgdybir am fwy nag un trosedd stelcio. Cofnodwyd 5 o bobl a ddrwgdybir yn gyfrifol am 28 o'r troseddau hyn.
- Cofnodwyd 2,467 (27%) o unigolion fel rhai a ddrwgdybir am fwy nag un trosedd aflonyddu. Cofnodwyd bod 18 o bobl dan amheuaeth yn gyfrifol am 10 neu fwy, sef cyfanswm o 260 o droseddau.

Gofynnodd SCHTh am wybodaeth gan Heddlu Dyfed-Powys am y dulliau atal ac ymyrryd a ddefnyddiwyd i reoli'r troseddwyd hyn dro ar ôl tro. Rhoddwyd gwybod i SCHTh, gan nad oedd y wybodaeth hon wedi'i hystyried ar gyfer yr adroddiad proffil, nad oedd ar gael i'w hystyried.

Mae SCHTh o'r farn y dylid cynnwys ystyriaeth o wybodaeth rheoli troseddwyd, megis y dulliau atal ac ymyrryd a fabwysiadwyd, ym mhroffil troseddwyd mynych o stelcio ac aflonyddu. Mae'n bosibl felly y bydd angen rhagor o waith i alluogi'r Heddlu i asesu effeithiolrwydd eu rheolaeth yn ddigonol.

Wedi dweud hyn, yn galonogol, mae SCHTh yn ymwybodol bod Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr yr Heddlu a gyflwynwyd yn ddiweddar sy'n¹⁷ caniatáu i gyflawnwyr risg uchel a chyfresol gael eu nodi a'u monitro ac asesu ymyriadau addas. Unwaith y bydd ar gael ar draws ardal yr Heddlu, bydd yr Offeryn hwn yn amhrisiadwy o ran monitro a rheoli troseddwyd mynych, ac yn ei dro, ddiogelu dioddefwyr. **Mae SCHTh yn argymhell, os nad ydynt yn gwneud hynny eisoes, bod yr Heddlu yn nodi'r dulliau atal ac ymyrryd a ddefnyddir yn erbyn troseddwyd mynych yn eu hadroddiadau proffil troseddau yn y dyfodol.**

¹⁷Mae'r Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr yn rhoi rhestr i Heddlu Dyfed-Powys o'r cyflawnwyr sy'n peri'r risg fwyaf o fewn cymunedau lleol, ar draws gwahanol fathau o droseddau. Darperir manylion pellach [yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn](#).

Plismona, Stelcio ac Aflonyddu - Blaenoriaeth

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, bu cryn bwyslais yn genedlaethol ar blismona stelcio ac aflonyddu ac ar yr agenda ehangach 'Trais yn Erbyn Menywod a Merched'. Yn unol â'r sefyllfa genedlaethol, mae plismona stelcio ac aflonyddu yn flaenoriaeth i Brif Gwnstabl Heddlu Dyfed-Powys a Chomisiynydd yr Heddlu a Throseddau.

Yn 2022, gosododd y Prif Gwnstabl Dr Richard Lewis flaenoriaeth i'r Heddlu weithio tuag at y canlynol: *"Dileu cam-drin domestig, stelcio ac aflonyddu."* Mae'r Comisiynydd Dafydd Llywelyn wedi nodi stelcio ac aflonyddu fel maes pwysig ar gyfer gweithgarwch craffu, gan gyfrannu at y blaenoriaethau plismona a nodir yn ei Gynllun Heddlu a Throseddau¹⁸.

Gellir mesur llwyddiant o dan Flaenoriaeth un yn y Cynllun, *'Dioddefwyr yn cael eu cefnogi'*, trwy *'ddiogelu dioddefwyr rhag niwed ac erledigaeth dro ar ôl tro'*¹⁹. Gellir tystio llwyddiant o dan flaenoriaeth rhif 3, *'Mae ein system gyfiawnder yn fwy effeithiol, gyda 'llai o aildroseddau trwy ymyriadau wedi'u targedu a gorchmynion ataliol'*²⁰.

Mae'n hanfodol felly bod y Comisiynydd yn cynnal gweithgarwch craffu i adolygu defnydd yr Heddlu o ymyriadau wedi'u targedu a gorchmynion ataliol i ddiogelu dioddefwyr a lleihau aildroseddau.

Cydnabyddir bod plismona stelcio ac aflonyddu yn faes y mae Heddlu Dyfed-Powys eisoes wedi cymryd camau tuag at ei wella. Yn yr un modd, mae gwaith wedi'i wneud gan SCHTh yn y maes hwn.

Heddlu Dyfed-Powys

Myfyrio ar Raglen Perthnasoedd

Yn 2020, cyflwynodd Heddlu Dyfed-Powys Beilot Ymyrraeth Cyflawnwyr Stelcio, yn dilyn hyfforddiant gan yr Athro Jane Monckton-Smith²¹ a oedd yn canolbwyntio ar ddeall ac asesu'r risg a achosir gan droseddau sy'n stelcio.

Prif nod y peilot oedd defnyddio dull deublyg:

- 1) Codi ymwybyddiaeth o'r risgiau sy'n gysylltiedig â stelcio ac o'r offer y gellid eu defnyddio i ddeall y rhain yn well, gan gynnwys yr asesiad Cynnydd Risg Dynladdiad a'r Grid Buddsoddi Amser;
- 2) Datblygu llwybr atgyfeirio i raglen ymyrraeth Seicoleg Fforensig y DU a fyddai'n cael ei chynnig i gyflawnwyr i'w cynorthwyo i fynd i'r afael â'u hymddygiad stelcio.

Er mwyn nodi ymgeiswyr ar gyfer y rhaglen ymyrraeth, mabwysiadodd yr Heddlu broses lle byddai Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu yn cael ei gwblhau gan Swyddog Cam-drin Domestig o fewn yr ychydig ddyddiau cyntaf ar ôl iddynt dderbyn hysbysiad bod trosedd stelcio wedi ei chofnodi. Ochr yn ochr â'r Asesiad Sgrinio ar

¹⁸ <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/media/11091/police-and-crime-plan-2021-2025.pdf>

¹⁹ Tudalen 6, <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/media/11091/police-and-crime-plan-2021-2025.pdf>

²⁰ Tudalen 11, <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/media/11091/police-and-crime-plan-2021-2025.pdf>

²¹ Mae'r Athro Jane Monckton-Smith yn Athro Diogelu'r Cyhoedd ym Mhrifysgol Swydd Gaerloyw y mae ei gwaith yn canolbwyntio ar atal dynladdiad, <https://www.glos.ac.uk/staff/profile/jane-monckton-smith/>

gyfer Stelcio ac Aflonyddu, byddai asesiad Cynnydd Risg Dynladdiad yn cael ei gynnal i fesur y risg yr oedd y troseddwr yn ei beri i'r dioddefwr a'r cyhoedd. Pe bai'r ddau o'r meini prawf cymhwysedd uchod a throseddwr penodol yn cael eu bodloni, byddai'r tramgwyddwr yn cael ei gysylltu i weld a fyddai'n barod i gymryd rhan yn y rhaglen. Roedd yn ofynnol i'r troseddwr roi caniatâd i'r broses.

Mae Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio yr Heddlu wedi hysbysu SCHTh bod cwblhau Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu bellach wedi'i wreiddio'n dda yn arferion yr Heddlu, gyda Swyddogion Cam-drin Domestig yn cymeradwyo'r System Rheoli Troseddau gyda'u hystyriaeth o ganlyniad Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu. Adroddodd staff SCHTh dystiolaeth o'r arnodiadau hyn yn eu gweithgaredd hapsamplu ([manyllir arnynt yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn](#)).

Fodd bynnag, mae SCHTh hefyd wedi cael gwybod, er bod y pecyn cymorth Cynnydd Risg Dynladdiad yn rhywbeth y mae swyddogion yn ei gadw mewn cof yn dilyn hyfforddiant yn y maes hwn, nid yw mor gyffredin i weld hyn yn cael ei gymeradwyo ar y System Rheoli Troseddau. Yn unol â hyn, ni nododd staff SCHTh unrhyw sôn am y pecyn cymorth Cynnydd Risg Dynladdiad yn y cofnodion a adolygwyd trwy hapsamplu. **Mae SCHTh yn argymhell bod yr Heddlu yn sicrhau bod holl ystyriaethau asesiadau megis Cynnydd Risg Dynladdiad yn cael eu nodi gan swyddogion o fewn y System Rheoli Troseddau. Bydd hyn yn sicrhau bod yr holl swyddogion sy'n ymwneud â'r ymchwiliad yn ymwybodol o'r hyn sydd wedi'i ystyried a'r hyn sydd heb ei ystyried.**

Cadarnhawyd bod y rhaglen beilot ymyrraeth cyflawnwyr wedi'i gwreiddio'n llawn yn ymagwedd yr Heddlu at blismona stelcio ac aflonyddu ac a elwir yn 'Raglen Myfyrio ar Berthnasoedd.' Fe'i cyflwynir gan Forensic Psychology UK (ar gyfer achosion risg uchel a risgiau cymhleth/byw) a Gwasanaeth Cam-drin Domestig Trothwy (ar gyfer achosion risg canolig i isel). Mae'r Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio yn defnyddio'r dull a fabwysiadwyd drwy'r cynllun peilot, yn ogystal ag ystyried manylion pob achos yn ofalus, cyn cyfeirio at y Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd.

Adolygiad o fecanweithiau atgyfeirio i ymyriadau cyflawnwyr stelcio

Ym mis Mai 2022, cynhaliodd Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio Heddlu Dyfed-Powys adolygiad annibynnol o fecanweithiau atgyfeirio i ymyriadau cyflawnwyr stelcio.

Sefydlwyd swydd Cydlynnydd y Cynllun ym mis Chwefror 2022. Daeth y cyllid dros dro ar gyfer y swydd hon i ben ym mis Mawrth 2023. Mae SCHTh yn falch o adrodd bod Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu wedi darparu cyllid ar gyfer y swydd hon ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24. **Mae SCHTh o'r farn ei bod yn hanfodol i'r Heddlu glustnodi cyllid cynaliadwy tymor hwy ar gyfer swydd Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio.**

Edrychodd adolygiad Cydgysylltydd y Cynllun ar lwybrau atgyfeirio i raglenni ymyrraeth cyflawnwyr, Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio, ymagwedd aml-asiantaeth at ymyrraeth stelcio, a rôl Gweithwyr Achos Eiriolaeth Stelcio Annibynnol.

Adolygwyd yr holl argymhellion a nodir yn yr adroddiad gan yr Heddlu o ran eu dichonoldeb ar gyfer gweithredu. Cafodd nifer eu mabwysiadu, neu eu gweithredu cyn yr adroddiad, gan gynnwys:

1. Datblygu dogfen syml yn manylu ar y meini prawf ar gyfer atgyfeiriadau i'r Rhaglen Myfrio ar Berthnasoedd, sydd ar gael i bawb ar system fewnol yr Heddlu. Mae'r Cydlynnydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio hefyd wedi darparu mewnbwn i dimau ar draws ardal yr Heddlu ar y Rhaglen a'i broses atgyfeirio.
2. Swyddogion Cam-drin Domestig yn gweithredu fel pwynt cyswllt sengl ar gyfer stelcio, ar ôl derbyn hyfforddiant uwch.
3. Rhaglen gadarn o hyfforddiant ar Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio i godi ymwybyddiaeth ymhlith swyddogion, ochr yn ochr ag argaeledd ystod o ddeunyddiau defnyddiol ar system fewnol yr Heddlu i gynorthwyo troseddwyd i sicrhau Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.

Proffil Stelcio ac Aflonyddu

Datblygwyd proffil stelcio ac aflonyddu ar gyfer ardal Dyfed-Powys ym mis Gorffennaf 2022. Mae'n darparu asesiad o natur a graddfa'r troseddau hyn, ynghyd â dadansoddiad penodol o broffiliau dioddefwyr a chyflawnwyr, crynodiadau daearyddol, tueddiadau a nodwyd, patrymau a materion sy'n dod i'r amlwg.

Cyflwynwyd ugain o argymhellion o fewn y proffil; yr oedd nifer ohonynt yn ymwneud â rheoli troseddwyd, megis gweithredu offeryn cyflawnwyr a chodi ymwybyddiaeth o rôl y Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio.

Sicrhawyd SCHTh bod yr argymhellion yn cael eu trafod yng Nghyfarfod Perfformiad yr Heddlu, dan gadeiryddiaeth y Prif Gwnstabl Cynorthwyol, lle cytunwyd y byddai'r proffil yn cael ei rannu gyda'r Grŵp Agored i Niwed Strategol a'i ymgorffori yng nghynllun gweithredu'r hwb bregusrwydd ehangach.

Symudwyd ymlaen â nifer o'r argymhellion, megis datblygu [Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr](#), a chodi ymwybyddiaeth o sut y gall y Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio gefnogi swyddogion.

Adolygiad o Drosedd Stelcio

Ym mis Hydref 2022, adolygodd Heddlu Dyfed-Powys sampl o 116 o droseddau stelcio a oedd wedi digwydd rhwng Tachwedd 2020 a Hydref 2022.

O'r rhai a adolygwyd, cafodd 82.8% (96 o droseddau) eu hailystyried gan eu bod wedi'u cofnodi'n anghywir fel trosedd stelcio a dylent fod wedi cael eu hailddosbarthu.

Yn dilyn y darganfyddiad hwn, adolygodd yr Heddlu bob un o'r achosion o stelcio yn 2022 a daeth i'r casgliad bod angen ailddosbarthu 900 o droseddau.

Menter Hyrwyddwyr Stelcio

Mae gan Heddlu Dyfed-Powys fenter Hyrwyddwyr Stelcio, lle mae swyddogion â gwybodaeth arbenigol yn darparu cymorth cymheiriaid i swyddogion sy'n ymchwilio i droseddau stelcio.

Ychydig o Hyrwyddwyr Stelcio sydd ar draws yr Heddlu. Rhoddwyd 6 enw i SCHTh o gymharu â dros 40 o Hyrwyddwyr Cam-drin Domestig. Mae enwau'r Hyrwyddwyr Cam-drin Domestig ar gael ar Fewnwyd yr Heddlu, sy'n galluogi swyddogion sydd angen arweiniad arbenigol ar achosion cam-drin domestig i ddod o hyd i'w manylion yn hawdd i geisio cymorth. Nid yw'n ymddangos bod yr un wybodaeth ar gael ar gyfer Hyrwyddwyr Stelcio yr Heddlu.

Wrth adolygu [hyfforddiant yn ymwneud â stelcio ac aflonyddu](#), ni chanfu SCHTh unrhyw dystiolaeth o raglen strwythuredig benodol ar gyfer Hyrwyddwyr Stelcio. Ers hynny mae SCHTh wedi cael gwybod bod rhaglen wedi'i datblygu'n ddiweddar a byddai'n cael ei chyflwyno ym mis Gorffennaf 2023.

Mae SCHTh yn argymhell bod yr Heddlu yn adolygu effaith y rhaglen hyfforddi Hyrwyddwyr Stelcio wedi'i diweddarau o fewn 12 mis i'w gweithredu. Dylai'r adolygiad hwn gynnwys ystyriaeth o adborth gan ddioddefwyr, canlyniadau a data aildroseddu.

Argymhellion a Meysydd i'w Gwella Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi

Mae Heddlu Dyfed-Powys wedi bod yn bwrw ymlaen ag argymhellion yn ymwneud â stelcio ac aflonyddu a maes i'w wella a osodwyd gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi yw:

- 1) Yn eu hadroddiad *'Byw mewn ofn – ymateb yr Heddlu a Gwasanaeth Erlyn y Goron aflonyddu a stelcio - Arolygiad ar y cyd gan HMIC a HMCPSI'* o fis Gorffennaf 2017²², argymhellodd Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi *"Dylai Prif Gwnstabliaid ac arweinwyr Ardal Gwasanaeth Erlyn y Goron fonitro a sicrhau cydymffurfiaeth â'r protocol stelcio"*. Mae'r 'Protocol ar y Cyd ar Ymdrin yn Briodol â Throseddau Stelcio' yn nodi'r egwyddorion sy'n llywodraethu ymchwilio ac erlyn troseddau stelcio neu aflonyddu²³. Yn galonogol, mae SCHTh wedi cael gwybod bod yr argymhelliad hwn wedi'i gymeradwyo fel un cyflawn.
- 2) Yn dilyn ymlaen o arolygiad 2017 uchod, nodwyd argymhellion cenedlaethol newydd ym mis Ebrill 2019 *'Stelcio ac aflonyddu: Arolygiad o Heddlu Sussex a gomisiynwyd gan y comisiynydd heddlu a throseddu, a diweddariad ar argymhellion cenedlaethol yn adroddiad Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi yn 2017'*²⁴:

²² <https://www.justiceinspectorates.gov.uk/hmicfrs/publications/living-in-fear-the-police-and-cps-response-to-harassment-and-stalking/>

²³ https://www.cps.gov.uk/sites/default/files/documents/publications/Stalking-and-Harassment-Protocol-2018_1.docx

²⁴ <https://www.sussex-pcc.gov.uk/media/4087/stalking-and-harassment-inspection-sussex-police-april-2019.pdf>

- “O fewn chwe mis dylai prif gwnstabliaid sicrhau bod heddluoedd yn cofnodi troseddau stelcio neu aflonyddu os yn briodol pan fydd dioddefwyr yn adrodd am dorri gorchmynion.
- O fewn chwe mis dylai prif gwnstabliaid sicrhau bod swyddogion yn ymwybodol o bwysigrwydd trin achosion o dorri gorchmynion, lle bo’n briodol, fel rhan o batrwm ehangach o droseddu, a sicrhau bod polisi a chanllawiau’r heddlu yn helpu swyddogion i wneud hyn.”

Mae SCHTh wedi cael gwybod bod yr argymhellion hyn yn parhau ar agor, gyda meysydd i’w gwella wedi’u nodi gan yr Heddlu ym mis Ionawr 2023:

- “Mae gwaith pellach sydd ei angen i gofnodi achosion o dorri gorchmynion yn dal yn anghyson.”
- “Mae angen gwaith pellach gydag Unedau Ymchwilio Lleol i geisio targedu a gwella yn y maes hwn.”

- 3) Yn eu hadroddiad Arolygu PEEL Dyfed-Powys 2021/22²⁵, Tynnodd Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi sylw at faes archwilio: “Mae angen i’r Heddlu wneud yn siŵr ei fod yn cynnal ymchwiliadau effeithiol ac amserol i droseddau stelcio ac aflonyddu.” Mae SCHTh wedi cael gwybod bod y maes archwilio hwn wedi’i gymeradwyo’n fewnol fel un gyflawn, ond bydd yn destun craffu gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi yn ystod Arolygiad PEEL Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi 2023.

Archwilio Effeithiolrwydd Ymyriadau Seicolegol ar gyfer Cyflawnwyr Cam-drin Domestig: Adolygiad Systematig

Yn 2021, fel rhan o Radd Meistr mewn Seicoleg Glinigol ac Iechyd Meddwl, cyhoeddodd Swyddog Cam-drin Domestig o Bowys eu canfyddiadau o adolygiad o ymchwil i effeithiolrwydd ymyriadau seicolegol ar gyfer cyflawnwyr cam-drin domestig. Cytunodd y swyddog yn garedig i drafod y prosiect gyda staff SCHTh.

Roedd y prosiect yn canolbwyntio ar ba ymyriadau seicolegol oedd yn gweithio i leihau ymddygiad cam-drin domestig a throseddu. Roedd yn cynnwys adolygiad o 26 astudiaeth o gyflawnwyr cam-drin domestig gwrywaidd. Canfu’r adroddiad fod sawl ffactor wedi cynorthwyo gwelliannau cadarnhaol mewn ymddygiad, ond yn bwysig, bod cyflawnwyr unigol yn ymateb yn wahanol i wahanol fathau o ymyriadau. Felly argymhellwyd dull pecyn ymyrraeth personol. Mae hyn yn unol â’r dull a fabwysiadwyd trwy Raglen Myfyrio ar Berthnasoedd yr Heddlu, lle mae cyflawnwyr yn cael eu cynorthwyo i fynd i’r afael â’u hymddygiad stelcio unigol.

Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Mae SCHTh hefyd wedi arwain y ffordd mewn gwaith sy’n gysylltiedig â’r maes hwn, yn benodol mewn perthynas â rhoi llais i dioddefwyr stelcio ac aflonyddu; a chaniatáu rôl i wirfoddolwyr annibynnol wrth graffu ar ymchwiliadau i stelcio ac aflonyddu.

²⁵ <https://www.justiceinspectorates.gov.uk/hmicfrs/wp-content/uploads/peel-assessment-2021-22-dyfed-powys.pdf>

Llais Dioddefwyr mewn Hyfforddiant Heddlu

Cafodd aelodau Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr Dyfed-Powys eu cyfweld am eu profiadau gyda Heddlu Dyfed-Powys. Rhoesant adborth ar yr hyn a aeth yn dda a'r hyn nad aeth yn dda, y cyngor y byddent yn ei roi i swyddogion sy'n delio ag achosion fel eu rhai hwy a sut yr effeithiodd eu profiad ar eu rhyngweithio â'r Heddlu yn y dyfodol. Roedd un o aelodau'r Fforwm a gyfwelwyd yn ddioddefwr stelcio, ac un arall yn dioddef cam-drin domestig ac ymddygiad gorfodol a rheoli.

Daethpwyd â'r cyfweiliadau at ei gilydd mewn un fideo hyfforddi, sydd wedi'i ymgorffori ym mhecyn hyfforddi Heddlu Dyfed-Powys. Mae'r Heddlu hefyd wedi cadarnhau y bydd yn sicrhau bod y fideo yn cael ei rannu a'i ddefnyddio'n ehangach wrth ddatblygu eu rhaglenni hyfforddi.

Mae'r fideo yn helpu i sicrhau bod swyddogion a staff yr heddlu yn cael safbwynt bywyd go iawn o farn dioddefwyr am y gwasanaeth plismona.

Panel Sicrhau Ansawdd

Yn ystod 2022, adolygodd Panel Sicrwydd Ansawdd y Comisiynydd achosion o stelcio ac aflonyddu ar ddau achlysur. Gofynnwyd iddynt ystyried prydlondeb yr ymateb cychwynnol a'r ymchwiliad; a gynhaliwyd asesiadau risg; pe bai cynlluniau diogelu yn cael eu datblygu; a gafodd gorchmynion sifil eu hystyried; a lefel yr oruchwyliaeth sy'n bresennol yn yr achosion.

Bydd adroddiadau'r Panel Sicrwydd Ansawdd, sy'n cynnwys ymateb yr Heddlu i'w canfyddiadau, ar gael ar wefan SCHTh.²⁶

Roedd gwaith craffu aelodau'r panel yn rhagflaenu'r adolygiad hwn, felly nid oeddent yn edrych yn fanwl ar y defnydd o orchmynion sifil ond gofynnwyd yn syml iddynt nodi a oedd tystiolaeth o fewn y System Rheoli Troseddau bod gorchmynion sifil yn cael ei ystyried. Nododd aelodau'r panel dystiolaeth o ddefnyddio gorchmynion sifil mewn un yn unig o'r 24 o achosion a adolygwyd.

Ni ellir gwarantu y byddai ymyriadau sifil wedi bod yn addas ar gyfer pob achos. Fodd bynnag, **mae SCHTh yn argymhell bod yr Heddlu yn sicrhau bod holl ystyriaethau ymyriadau megis gorchmynion sifil yn cael eu nodi gan swyddogion yn y System Rheoli Troseddau, p'un a ydynt yn cael eu symud ymlaen ar y pwynt hwnnw ai peidio. Dylai hyn gynnwys pan fydd achosion yn cael eu trafod mewn Cyfarfodydd Rheoli Dyddiol.** Mae hyn nid yn unig yn rhoi sicrwydd bod swyddogion yn ystyried yr opsiynau ataliol pwysig hyn, ond hefyd mae'n darparu'r wybodaeth berthnasol i'r holl swyddogion eraill sy'n ymwneud â/neu sy'n adolygu'r achos.

²⁶ <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/cy/y-swyddfa/cynlluniau-gwirfoddoli/panel-sicrhau-ansawdd/>

Prosesau Rheoli Troseddwy

Isod, nodir nifer o opsiynau rheoli troseddwy sydd ar gael i swyddogion ymchwilio.

Uned Rheoli Troseddwy

Mae sawl maes rheoli troseddwy wedi'u hymgorffori dan ymbarél Uned Rheoli Troseddwy Heddlu Dyfed-Powys: Rheoli Troseddwy Integredig, Rheoli Troseddwy Rhyw neu Dreisgar, Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Diogelu'r Cyhoedd, Rheoli Troseddwy Ifanc, a Swyddogion Cam-drin Domestig.

Rheoli Troseddwy Integredig

Ym mis Gorffennaf 2021, cyflwynwyd Strategaeth Rheoli Troseddwy Integredig Troseddau yn y Gymdogaeth ²⁷ ledled Cymru a Lloegr. Mae'r Strategaeth newydd yn darparu dull rheoli troseddwy integredig sy'n seiliedig ar dystiolaeth o fynd i'r afael â throseddau a'i achosion, a gall pob heddlu deilwra eu dull gweithredu i ddiwallu anghenion lleol.

Nod cyffredinol rhaglen Rheoli Troseddwy Integredig Heddlu Dyfed-Powys - dull cydgysylltiedig o reoli unigolion, yw lleihau aildroseddu, cefnogi adsefydlu ac amddiffyn y cyhoedd rhag niwed. Ei nod yw sicrhau bod llai o droseddwy yn cwympo drwy fylchau'r system cyfiawnder troseddol ac annog adsefydlu. Rhoddir sylw i anghenion troseddegol, a chyfeirir troseddwy a reolir trwy Reoli Troseddwy Integredig at wasanaethau a fydd yn cefnogi ymatal rhag gweithgarwch troseddol pellach.

Mae Rheoli Troseddwy Integredig yn rhoi troseddwy yng nghanol fforwm aml-asiantaeth, sy'n cynnwys Heddlu Dyfed-Powys, Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi, a phartneriaid eraill. Mae troseddwy sy'n addas ar gyfer Rheoli Troseddwy Integredig yn cael eu trafod mewn cyfarfodydd wythnosol.

Mae pedwar tîm Rheoli Troseddwy Integredig ardal blismona leol, sy'n asesu troseddwy o dan dair carfan benodol:

- Rheoli Troseddwy Integredig Sefydlog: Mae hyn yn cynnwys rheoli troseddwy troseddau meddiangar, megis byrgleriaeth, lladrad a dwyn oddi ar y person.
- Rheoli Troseddwy Integredig Hyblyg: Mae'n caniatáu rheoli troseddwy risg uchel o droseddau nad ydynt yn feddiannol.
- Dim Rheoli Troseddwy Integredig: Rheoli troseddwy sy'n peri'r risg uchaf o niwed uniongyrchol i'n cymunedau, gan gynnwys stelcio a chyflawnwyr trais domestig.

Pan nodir bod troseddwr sy'n stelcio yn risg uchel, trwy gwblhau Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu, caiff hyn ei ddwyn i sylw'r tîm Rheoli Troseddwy Integredig a fydd yn arwain ar reoli'r troseddwr drwy'r ymchwiliad. Os yw troseddwr yn destun

²⁷

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/942145/neighborhood-crime-iom-strategy.pdf

Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio, bydd yn cael ei reoli gan y tîm Rheoli Troseddwy'r Integredig.

Mae Rheoli Troseddwy'r Integredig hefyd yn ymwneud â meysydd eraill o reoli troseddwy'r megis y defnydd o fonitro electronig a'r Cynllun Dargyfeirio Troseddwy'r.

Rheoli Troseddwy'r Rhyw neu Dreisgar

Mae swyddogion Rheoli Troseddwy'r Rhyw neu Dreisgar yr Heddlu wedi'u hyfforddi'n benodol mewn ymateb i, a rheoli troseddwy'r rhyw neu dreisgar. Eu prif rôl yw sicrhau bod troseddwy'r rhyw cofrestredig sy'n destun Gorchmynion Atal Niwed Rhywiol yn cael eu rheoli'n gadarn. Maent hefyd yn monitro ac yn goruchwyllo troseddwy'r y nodwyd eu bod yn Bersonau a Allai fod yn Beryglus, a'r rhai sy'n destun Gorchmynion Atal Troseddau Difrifol, Gorchmynion Risg Rhywiol Dros Dro, a Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.

Bydd troseddwy'r stelcio felly yn cael eu rheoli trwy MOSOVO os ydynt hefyd wedi cyflawni troseddau rhywiol neu dreisgar.

Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Diogelu'r Cyhoedd

Mae'r risgiau a achosir gan droseddwy'r rhyw a threisgar, ac eraill sy'n peri risg difrifol i'r cyhoedd yn cael eu hasesu a'u rheoli drwy Drefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Diogelu'r Cyhoedd ²⁸. Mae'n fecanwaith y mae asiantaethau yn ei ddefnyddio i gyflawni eu dyletswyddau statudol ac amddiffyn y cyhoedd mewn modd cydgysylltiedig.

Yn lleol, mae Heddlu Dyfed-Powys a Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi yn gweithio gyda'i gilydd, ynghyd ag asiantaethau eraill, i ddiogelu'r cyhoedd trwy reoli'r risgiau a berir gan droseddwy'r sy'n byw yn y gymuned.

Unwaith y bydd troseddwy'r wedi'u nodi, mae asesiadau risg wedi'u cwblhau, caiff Cynlluniau Rheoli Risg eu creu ar gyfer pob troseddwr, a chaiff adnoddau eu canolbwyntio ar fonitro a goruchwyllo'r troseddwy'r hyn.

Cynhelir cyfarfodydd Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Diogelu'r Cyhoedd rheolaidd i drafod troseddwy'r unigol, sy'n cynnwys ystyried y mesurau sydd eu hangen o fewn y Cynllun Rheoli Risg o dan y pedwar piler o oruchwyllo, monitro a rheoli, ymyriadau a thriniaeth a diogelwch dioddefwyr.

Gwahoddir Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio yr Heddlu i ymuno â chyfarfodydd am stelcio a chyflawnwyr cam-drin domestig.

Swyddogion Cam-drin Domestig

Mae Swyddogion Cam-drin Domestig Heddlu Dyfed-Powys yn adolygu'r holl ddigwyddiadau cam-drin domestig a adroddir i'r Heddlu. Wrth ystyried bod gan 65% o'r holl achosion o stelcio elfen cam-drin domestig y llynedd, mae'n arfer cyffredin i Swyddogion Cam-drin Domestig adolygu achosion o stelcio. Mae Swyddogion Cam-

²⁸ <https://www.gov.uk/government/publications/multi-agency-public-protection-arrangements-mappa-guidance>

drin Domestig yn darparu cyngor diogelu i ddioddefwyr stelcio trwy gwblhau asesiadau risg.

Uned Asesu Risg Eilaidd

Mae'r Uned Asesu Risg Eilaidd yn rhan o Hyb Bregusrwydd yr Heddlu, sy'n cynnwys tîm o swyddogion sy'n arbenigo ac yn brofiadol wrth nodi risg mewn achosion o gam-drin domestig a stelcio. Swyddogaeth graidd y tîm yw nodi ac adolygu'r holl achosion cam-drin domestig sy'n risg uchel, yn ailadrodd digwyddiadau ac sy'n golygu dwysau. Cynhelir adolygiad manwl o amgylchiadau'r achos, a gwneir penderfyniad ynghylch a oes angen trafod yr achos mewn cyfarfod aml-asiantaeth. Yna dyrennir camau gweithredu i leihau'r risg a berir gan y cyflawnwr.

Mae troseddau stelcio sydd ag elfen o gam-drin domestig yn cael eu hadolygu hefyd er mwyn hysbysu'r swyddog ymchwilio am atgyfeiriadau posibl i raglenni cyflawnwyr, lle mae'n debygol na fydd unrhyw gamau pellach yn deillio o ganlyniad yr ymchwiliad.

Gorchmynion Sifil, Hysbysiadau ac Amodau Mechnïaeth

Gellir cymhwyso nifer o wahanol ymyriadau, gorchmynion sifil/hysbysiadau ac amodau mewn achosion o stelcio ac aflonyddu er mwyn helpu i reoli troseddau:

1. Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig
2. Gorchmynion Diogelu Trais Domestig
3. Gorchmynion Peidio ag Ymyrryd
4. Gorchmynion Diogelu rhag Stelcio
5. Gorchmynion Ataliol
6. Amodau mechnïaeth

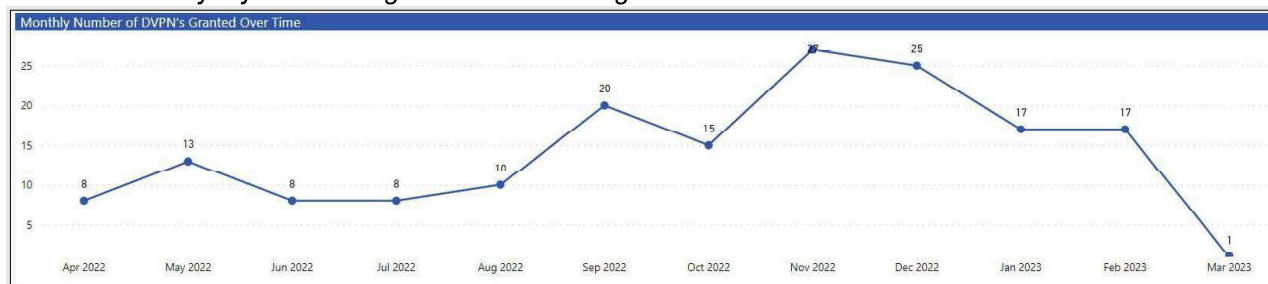
Mae SCHTh wedi cael gwybod bod ystyried gorchmynion bellach yn rhan annatod o'r Cyfarfodydd Rheoli Dyddiol a gynhelir gan yr Heddlu fel y cam ymyrryd cyntaf. Maent hefyd yn cael eu hystyried mewn unrhyw adolygiad eilaidd o'r achos ac unrhyw gyfarfodydd aml-asiantaeth a gynhelir.

Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig

*"Hysbysiad brys rhag ymyrryd a throi allan yw Hysbysiad Diogelu Trais Domestig y gall yr heddlu ei roi, wrth roi sylw i ddigwyddiad cam-drin domestig, i gyflawnwr."*²⁹ Mae Hysbysiad o'r fath yn rhoi cymorth ar unwaith i ddioddefwr. Os cyflwynir Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig, rhaid i'r heddlu gyflwyno cais i'r Llys Ynadon am Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig o fewn 48 awr.

²⁹ <https://www.gov.uk/government/publications/domestic-violence-protection-orders/domestic-violence-protection-notices-dvpns-and-domestic-violence-protection-orders-dvpos-guidance-sections-24-33-crime-and-security-act-2010>

Graff 7: Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig wedi'u caniatáu

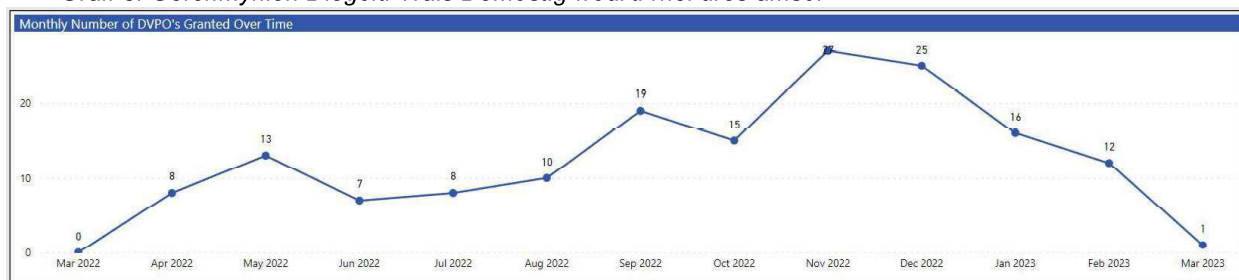
Ffynhonnell: Power BI 08/03/2023 (dyna pam y gostyngiad aruthrol ar gyfer mis Mawrth 2023)

Mae'r Graff yn dangos cynnydd cyffredinol yn y defnydd o Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig, er bod ffigurau misol wedi gostwng ar ôl Rhagfyr 2022. Sylwch fod y ffigurau hyn yn ymwneud â Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig y gwnaed cais amdanynt ac a ganiatawyd yn unig.

Gorchmynion Diogelu Trais Domestig

"Mae Gorchmynion Diogelu Trais Domestig yn orchymyn sifil sy'n llenwi "bwlch" o ran darparu amddiffyniad i ddioddefwyr trwy alluogi'r heddlu a'r llysoedd ynadon i roi mesurau amddiffynnol ar waith yn syth ar ôl digwyddiad trais domestig lle nad oes digon o dystiolaeth i gyhuddo cyflawnwr a darparu amddiffyniad i ddioddefwr trwy amodau mechnaeth."³⁰

Graff 8: Gorchmynion Diogelu Trais Domestig wedi'u rhoi dros amser

Ffynhonnell: Power BI 08/03/2023 (Sylwer bod y data hwn wedi'i dynnu ar 8 Mawrth 2023, a dyna pam y gostyngiad aruthrol ar gyfer mis Mawrth 2023.)

Fel gyda Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig mae'r graff uchod yn dangos cynnydd cyffredinol yn y defnydd o Orchmynion Diogelu Trais Domestig, hyd at fis Rhagfyr 2022. Sylwch fod y ffigurau hyn yn ymwneud â Gorchmynion Diogelu Trais Domestig y gwnaed cais amdanynt ac a ganiatawyd yn unig.

Roedd y data ar gyfer Hysbysiad Diogelu Trais Domestig a Gorchmynion Diogelu Trais Domestig a ganiatawyd ar gael yn rhwydd ar Ddangosfwrdd Perfformiad yr Heddlu, Power BI. Yn anffodus, nid oedd data tebyg ar gael yn hawdd ar gyfer Gorchmynion Peidio ag Ymyrryd na Gorchmynion Atal. Cedwir data ar Orchmynion Rhag Ymyrryd gan y Llysoedd, tra nad oedd data ar Orchmynion Atal ar gael ar systemau'r Heddlu.

³⁰ <https://www.gov.uk/government/publications/domestic-violence-protection-orders/domestic-violence-protection-notices-dvpns-and-domestic-violence-protection-orders-dvpos-guidance-sections-24-33-crime-and-security-act-2010>

Fodd bynnag, roedd data ar Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio ar gael trwy gais uniongyrchol i adran Gwasanaethau Cyfreithiol yr Heddlu.

Mae SCHTh yn argymhell bod yr Heddlu yn ehangu ei Ddangosfyrddau Perfformiad i alluogi craffu agosach ar y cais a thorri gorchmynion sifil.

Bydd hyn yn sicrhau bod y defnydd o orchmynion sifil a'r achosion o dorri rheolau yn cael eu monitro'n agosach ac yn darparu data i wella perfformiad lle bo angen. Mae SCHTh wedi cael gwybod bod yr Heddlu yn bwriadu sefydlu swydd newydd Swyddog Gorchmynion Sifil, a ddylai gynorthwyo gyda hyn.

Gorchmynion Peidio ag Ymyrryd

Mae Gorchymyn Rhag Ymyrryd *“yn amddiffyn person a enwir rhag ymddygiad penodol gan gamdriniwr, a all gynnwys gwahardd y camdriniwr rhag defnyddio neu fygwth trais corfforol, bygwth, aflonyddu neu boeni, cyfathrebu â'r person a enwir, a chyfarwyddo neu annog eraill i wneud yr uchod ar eu rhan.”*³¹

Gorchmynion Ataliol

Gellir cymhwyso Gorchmynion Atal os ceir collfarn neu ryddfarn. *“Bwriad y gorchmynion hyn yw bod yn ataliol ac amddiffynol. Yr egwyddor arweiniol yw bod yn rhaid bod angen y gorchymyn i amddiffyn person neu bersonau. Felly mae gorchymyn atal yn ataliol, nid yn gosbol.”*³²

Gorchmynion Diogelu rhag Stelcio

Mae Deddf Amddiffyn rhag Stelcio 2019, a ddaeth i rym ym mis Ionawr 2020, yn caniatáu i heddluoedd wneud cais i Lysoedd Ynadon am Orchymyn Amddiffyn rhag Stelcio sifil. O fewn cais, *“gall yr heddlu ofyn am waharddiadau a/neu ofynion i amddiffyn y dioddefwr rhag y risg o stelcio”*³³.

*“Gall y gorchymyn gael ei wneud am gyfnod penodol neu hyd nes y gwneir gorchymyn pellach. Pan bennir cyfnod penodol yn y gorchymyn, rhaid iddo fod am gyfnod o ddwy flynedd o leiaf. Gellir pennu cyfnodau gwahanol mewn perthynas â gwahanol waharddiadau neu ofynion yn nhelerau'r gorchymyn, yn dibynnu ar yr amgylchiadau.”*³⁴

Enghreifftiau o waharddiadau a mesurau ataliol a osodir ar y troseddwr yw peidio â mynd i mewn i leoliadau penodol, peidio â chysylltu â'r dioddefwr mewn unrhyw fodd, a phedidio â chadw golwg ar y dioddefwr. Gall Gorchymyn Diogelu rhag Stelcio hefyd gynnwys gofynion cadarnhaol megis mynychu rhaglen ymyrraeth cyflawnwyr neu gael asesiad iechyd meddwl.

³¹ <https://www.college.police.uk/guidance/violence-against-women-and-girls-toolkit/protective-measures-and-civil-orders>

³² <https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/restraining-orders>

³³ <https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/stalking-protection-orders>

³⁴ <https://www.gov.uk/government/publications/management-information-stalking-protection-orders/review-of-stalking-protection-orders-accessible-version>

Mae Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio yn “galluogi ymyrraeth gynnar gan yr heddlu, cyn euogfarn, i fynd i'r afael ag ymddygiadau stelcio cyn iddynt waethygu neu ymwreiddio, trwy osod cyfyngiadau a/neu ofynion cadarnhaol ar gyflawnwyr.”

Mae'r ymadroddion “ymyrraeth gynnar gan yr heddlu” a “mynd i'r afael ag ymddygiad stelcio cyn iddynt waethygu” yn allweddol. Pwysleisiodd yr Athro Jane Monckton-Smith, mewn trafodaeth â staff o SCHTh, bwysigrwydd ystyried Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio cyn gynted ag y bydd achos stelcio yn cael ei nodi gan swyddogion neu'r dioddefwyr eu hunain. Dywedodd yr Athro fod trafodaethau ynghylch Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio yn digwydd yn rhy aml o lawer yn ddiweddarach, “pan fydd pethau'n mynd yn ddigon drwg.” Mae Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio yn arf ar gyfer rheoli pobl obsesiynol a dylid eu hystyried yn rheolaidd ar y cam cynharaf posibl, nid dim ond yn yr achosion mwyaf eithafol.

Mae'r canllawiau hyn yn cyd-fynd ag Argymhelliad 3 a nodir gan y Swyddfa Gartref, sef bod Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio bob amser yn cael eu hystyried mewn achosion o stelcio ³⁵. Mynegwyd hyn i'r Prif Gwnstabl gan y Gweinidog Diogelu ym mis Chwefror 2023.

Yn yr un modd â gorchmynion sifil eraill, mae Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio sy'n ymwneud ag achos ag elfen o gam-drin domestig yn cael eu hystyried mewn Cyfarfodydd Rheoli Dyddiol fel ymyriad cyntaf. Cânt eu hystyried hefyd yn ystod unrhyw adolygiad eilaidd o'r achos a chyfarfodydd aml-asiantaeth a gynhelir. Mae hyn yn wahanol mewn achosion nad ydynt yn ymwneud â cham-drin domestig. I ddechrau, dylai'r swyddog sy'n ymchwilio i'r achos i ddechrau ystyried Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio, fel y dylai'r Swyddog Cam-drin Domestig wrth gwblhau'r Asesu Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu. Yn olaf, bydd y Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio yn adolygu achosion o stelcio, i asesu a yw unrhyw gyfleoedd ar gyfer Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio wedi'u colli.

Mae SCHTh wedi cael gwybod bod y trothwy ar gyfer sicrhau Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio yn uchel iawn. Mae'n hanfodol felly bod swyddogion yn ystyried yr holl orchmynion sifil sydd ar gael i ddiogelu'r dioddefwr ac atal ailddosedd.

Mae SCHTh yn argymhell bod Heddlu Dyfed-Powys yn cael sicrwydd bod swyddogion ymchwilio yn ystyried defnyddio ystod o ymyriadau, gan gynnwys gorchmynion sifil, fel rhan o'u strategaethau rheoli cyflawnwyr ac ar y cam cynharaf posibl o ymchwiliad.

Ar 26 Ionawr 2023, cyhoeddodd y Swyddfa Gartref ei data a'i chanfyddiadau diweddaraf ar y defnydd o Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio ledled Cymru a Lloegr rhwng Chwefror a Rhagfyr 2021. ³⁶ Yn gyffredinol, canfuwyd bod nifer y ceisiadau am Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio wedi cynyddu, ond bod gwahaniaeth mawr rhwng

³⁵ <https://www.gov.uk/government/publications/management-information-stalking-protection-orders/review-of-stalking-protection-orders-accessible-version#recommendations>

³⁶ <https://www.gov.uk/government/publications/management-information-stalking-protection-orders/review-of-stalking-protection-orders-accessible-version>

heddluoedd. Heddlu Metropolitan a Sussex a wnaeth y nifer fwyaf o geisiadau (106 a 36 yn y drefn honno) er enghraifft, tra bod 28 o heddluoedd wedi cyflwyno llai na 5 cais yr un am Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.

Roedd gwybodaeth a ddarparwyd gan adran Gwasanaethau Cyfreithiol yr Heddlu yn dangos bod pedwar Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio ac un Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio dros dro wedi'u caniatáu ar draws ardal Dyfed-Powys yn ystod 2021/22, tra bod 5 cais yn aflwyddiannus. Yn ystod 2022/23, dim ond 1 Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio a roddwyd. Bu 6 chais yn aflwyddiannus.

Dywedodd yr adran Gwasanaethau Cyfreithiol fod ceisiadau'n aflwyddiannus oherwydd na chyflawnwyd y meini prawf ar gyfer Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio a bod ffeiliau'n cael eu cau pan na dderbyniwyd unrhyw wybodaeth bellach na chyfarwyddiadau gan y swyddogion ymchwilio.

Ar adeg ysgrifennu'r adran hon o'r adroddiad (Mawrth 2023), roedd gan Heddlu Dyfed-Powys 7 Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio gweithredol, y rhoddwyd 5 ohonynt ar waith ar ôl Rhagfyr 2021, ac felly ni fyddent wedi'u cynnwys yn nata'r Swyddfa Gartref a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2023.

Bu staff o SCHTh yn craffu ar y Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio i asesu prydlondeb yr ystyriaeth gychwynnol o Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio a'i chymhwysiad, tymor y Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio, ac a oedd y cyflawnwr sy'n gysylltiedig â'r Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio yn cael ei fonitro'n effeithiol.

Amseroldeb

O ran pa mor fuan i ymchwiliad yr ystyriwyd Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio i ddechrau, roedd y canfyddiadau'n amrywio. Yn galonogol, mewn achos stelcio gydag elfen o gam-drin domestig lle roedd y troseddwr eisoes wedi torri Gorchmynion Diogelu Trais Domestig, cysylltwyd â'r dioddefwr i drafod Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio ddeuddydd yn unig ar ôl iddo gysylltu â'r heddlu.

Ystyriwyd Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio ar ôl 10 niwrnod mewn un achos, yn dilyn awgrym gan yr Uned Rheoli Troseddwyd. Mewn achosion eraill, cymerodd 20 niwrnod, un mis a dau fis. Mae'r achos olaf, er ei fod yn cymryd mwy o amser i ystyried Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio, yn cael ei amlygu fel arfer gorau gan SCHTh: Pwysleisiodd y goruchwyliwr sut y gallai Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio orfodi amodau megis mynychu'r Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd ac ymgysylltu â gwasanaethau iechyd meddwl ochr yn ochr â gwaharddiadau.

Mewn achos arall, cynghorodd Swyddog Cam-drin Domestig y swyddog ymchwilio i ystyried Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio 3 mis ar ôl cyswllt â'r heddlu. Ystyriwyd gorchmynion sifil eraill yn gyntaf mewn achos gwahanol, gyda Gorchymyn Atal yn cael ei ganiatáu, gan ohirio'r cais am Orchymyn Amddiffyn rhag Stelcio.

Roedd hyd yr amser rhwng cyswllt cychwynnol â'r heddlu a chaniatáu Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio hefyd yn amrywio ar draws yr achosion a ystyriwyd.

Caniatawyd pump o'r saith o fewn 4-6 mis. Yn un o'r achosion hyn, rhoddwyd Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio dros dro chwe mis ar ôl i'r dioddefwr gysylltu â'r heddlu a rhoddwyd Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio sylweddol ar waith 3 mis yn ddiweddarach. Mae'r achos hwn yn dangos arfer gorau, gan ei bod yn amlwg bod camau wedi'u cymryd i atal aildroseddu ac amddiffyn y dioddefwr, er gwaethaf diffyg cefnogaeth gan y dioddefwr.

Mae gweddill yr achosion wedi'u lleoli ar wahanol begynau'r raddfa. Mewn un achos, roedd yr amser rhwng cyswllt â'r heddlu a'r Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio yn cael ei ganiatáu yn llai na 4 wythnos. Yn yr achos arall cysylltwyd â'r heddlu ym mis Mawrth 2021 a chaniatawyd Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio 17 mis yn ddiweddarach. Nid oedd y dioddefwr yn dymuno darparu datganiad na symud ymlaen i achos llys ond gofynnodd am Orchymyn Amddiffyn rhag Stelcio. Roedd anawsterau tystiolaethol a lesteiriodd ymchwiliad a arweiniwyd gan dystiolaeth. Cafodd y ddau ffactor hyn effaith ar y cais Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio.

Tymor y Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio

Caniatawyd tri o'r Gorchymynion Amddiffyn rhag Stelcio a ystyriwyd am gyfnod o ddwy flynedd, a chaniatawyd dau am gyfnod o bum mlynedd.

Rhoddwyd un Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio ar waith am ddeng mlynedd, tra bod yr un olaf yn 'amhendant.'

Mae'n amlwg y gall Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio fod ar waith ers cryn amser ac felly mae'n bwysig bod yr Heddlu'n monitro troseddwy'r sy'n destun Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio yn effeithiol.

Monitro Troseddwy'r

Er mwyn cael syniad o werth y Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio hyn, pa mor effeithiol y maent yn gweithio, a sut mae'r troseddwy'r yn cael eu rheoli, cyrchodd SCHTh system gudd-wybodaeth Mynegai Prif Enwol (PNI) yr Heddlu. Mae'r system yn caniatáu i droseddau a gyflawnwyd yn ardal Dyfed-Powys gael eu hadolygu yn erbyn enw'r troseddwr, i weld a yw'r troseddwr wedi cyflawni troseddau pellach sy'n gysylltiedig â'r un dioddefwr, neu droseddau tebyg eu natur.

Nid oedd gan dri o'r saith troseddwr a oedd yn destun y Gorchymynion Amddiffyn rhag Stelcio a ystyriwyd unrhyw droseddau pellach yn erbyn eu henwau ar PNI. Nid yw un o'r troseddwy'r hyn yn byw yn ardal yr Heddlu. Mae un arall yn parhau yn y carchar, ar ôl cael ei arestio am dorri amodau Gorchymynion Diogelu Trais Domestig.

Ar gyfer y troseddwy'r sy'n weddill, mae PNI yn dynodi troseddau stelcio pellach mewn tri achos. O'r rhain, roedd dau droseddwr wedi cyflawni troseddau stelcio pellach yn erbyn yr un dioddefwr. Roedd un o'r troseddwy'r hyn wedi torri Gorchymyn Peidio ag Ymyrryd ac wedi anfon cyfathrebiadau maleisus at y dioddefwr. Canlyniadau'r rhain oedd Canlyniad 16 (*Nid yw'r dioddefwr yn cefnogi (neu mae wedi tynnu cefnogaeth yn ôl) - y sawl a amheuir a enwir*) a Chanlyniad 21 (*Ymchwiliad pellach i gefnogi*

gweithredu ffurfiol nad yw er budd y cyhoedd - penderfyniad yr heddlu) yn y drefn honno. Mae'n amlwg bod ymddygiad stelcio y cyflawnwr hwn yn erbyn y dioddefwr wedi parhau ac nad oedd gorchmynion sifil yn ataliad. Roedd angen i'r troseddwr hwn gael ei reoli'n effeithiol gan yr Heddlu er mwyn atal ei ymddygiad rhag gwaethgu ymhellach.

Aeth un troseddwr ymlaen i stelcio dioddefwr gwahanol. Roedd y troseddwr olaf a oedd yn destun Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio wedi cyflawni troseddau amrywiol yn erbyn gwahanol ddioddefwyr.

Mae hyn yn codi'r cwestiwn a yw Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio yn ddigon o ataliad rhag aildroseddu, yn ogystal ag effeithiolrwydd sut mae cyflawnwyr yn cael eu monitro tra'u bod yn destun Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.

Fel y soniwyd eisoes, mae SCHTh yn ymwybodol o sefydlu swydd newydd Swyddog Gorchmynion Sifil. Y gobaith yw y bydd hyn yn helpu i fonitro troseddwr sy'n destun gorchmynion sifil. **Mae SCHTh yn argymhell bod recriwtio i rôl y Swyddog Gorchmynion Sifil yn cael ei flaenoriaethu. Dylai datblygu proses i fonitro troseddwr sy'n ddarostyngedig i bob gorchymyn sifil fod yn un o ffocws cychwynnol y rôl.**

Amodau Mechnïaeth

Pan fydd troseddwr yn cael ei ryddhau o ddalfa'r heddlu yn aros am wrandawriad llys/treial (ar ôl cyhuddo), neu tra bod yr ymchwiliad yn parhau (cyn cyhuddo), efallai y bydd yn rhaid iddo gytuno i amodau mechnïaeth. Gall y rhain gynnwys:

- byw mewn cyfeiriad penodol;
- peidio â chysylltu â phobl benodol;
- rhoi eu pasbort i'r heddlu fel na allant adael y DU;
- adrodd i orsaf heddlu ar amseroedd y cytunwyd arnynt ³⁷.

Mewn rhai achosion, er mwyn diogelu'r dioddefwr ac atal aildroseddu, gellir ceisio gorchymyn sifil ochr yn ochr ag amodau mechnïaeth. Gall hyn ddigwydd pan fydd penderfyniad cyhuddo yn annhebygol o gael ei fodloni o fewn terfynau amser carcharu.

Rheoli Gorchmynion Sifil

Mae SCHTh wedi cael gwybod bod arweinydd VAWG yr Heddlu wedi cwblhau Adolygiad Cam-drin Domestig ym mis Chwefror 2023 yn canolbwyntio ar ymchwilio, diogelu a rheoli troseddwr. Roedd yr adolygiad yn cynnwys rheoli gorchmynion sifil ac yn nodi'r broses reoli bresennol a'r opsiynau ar gyfer gwella yn y dyfodol.

Pwysleisiodd yr adolygiad nad yw rheolaeth gorchmynion sifil yn symlach nac yn gyson. Mae rhai gorchmynion sifil, megis Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio yn cael eu rheoli o fewn yr Uned Rheoli Troseddwr, tra bod eraill, fel Gorchmynion Diogelu Trais Domestig yn cael eu rheoli ar lefel ardal blismona leol. Unwaith y bydd

³⁷ <https://www.gov.uk/charged-crime/bail>

gorchymyn yn cael ei gymhwyso, nid oes ystorfa ganolog i fonitro a rheoli pynciau'r gorchymyn. Y swyddogion ymchwilio a'r Timau Plismona Bro sy'n delio â'r rhai sydd y tu allan i gylch gorchwyl yr Uned Rheoli Troseddwr.

Mae'r adolygiad hefyd yn cyfeirio at gynnydd a ragwelir mewn rheoli troseddwr dros y pum mlynedd nesaf gyda'r ffocws ar droseddwr Trais yn Erbyn Menywod a Merched, treisio a throseddau rhywiol difrifol eraill, a cham-drin domestig. Disgwylir i hyn arwain at waith ychwanegol i'r Uned Rheoli Troseddwr a'r rhai sy'n rheoli gorchmynion sifil ar draws ardal yr Heddlu.

Roedd yr adolygiad yn cynnig datblygu a gweithredu proses a fydd yn sicrhau bod gorchmynion sifil yn cael eu monitro i sicrhau'r amddiffyniad mwyaf posibl i'r dioddefwr a chymunedau lleol. Mae proses glir wedi'i nodi yn yr adolygiad, gan nodi'r gwahanol gamau a phwy ddylai gymryd perchnogaeth ar bob cam. Bydd fforymau cudd-wybodaeth lleol yn cael eu defnyddio i nodi swyddog neu adran ddynodedig i oruchwyllo'r gwaith o reoli'r gorchymyn sifil, gan gyflawni tasgau fel:

- canfod a oedd rhaglen cyflawnwyr wedi'i chwblhau;
- cysylltu o bryd i'w gilydd â'r dioddefwr i ganfod a fu unrhyw doriadau o'r gorchymyn sifil;
- sicrhau bod unrhyw berthnasod newydd y mae'r troseddwr yn ymrwymo iddynt yn cael eu hystyried ar gyfer unrhyw ddatgeliadau, megis Cyfraith Clare³⁸.

Byddai proses fel yr uchod yn galonogol, gan fod gorchmynion sifil yn gallu para sawl blwyddyn weithiau, ac mae'n bwysig eu bod yn cael eu monitro drwy gydol eu cyfnod. Yn wir, mae gan un o'r Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio a adolygwyd uchod dymor *amhenodol* ac mae angen monitro agos, parhaus.

Byddai'r dull hwn hefyd yn unol ag adran 34 o'r Gofyniad Plismona Strategol (SPR) 2023 newydd, sy'n nodi bod yn rhaid i heddluoedd "*gynnal y gallu i ymateb i bob trosedd Trais yn Erbyn Menywod a Merched [...] ac yng nghyd-destun blaenoriaethau lleol, dylai swyddogion a staff allu asesu i ba raddau y mae angen iddynt:*

*c. gwneud defnydd o'r fframwaith deddfwriaethol presennol, gan gynnwys ystyried y defnydd o orchmynion sifil ataliol (gan gynnwys gorchmynion interim), i amddiffyn dioddefwyr ac ymyrryd yn gynnar. Mae hyn yn cynnwys ystyried a allai unrhyw un o'r canlynol fod yn briodol: gorchmynion diogelu megis gorchmynion risg rhywiol, gorchmynion atal niwed rhywiol, hysbysiadau amddiffyn trais domestig, gorchmynion amddiffyn trais domestig, gorchmynion amddiffyn rhag stelcio, gorchmynion amddiffyn anffurfio organau cenhedlu benywod, gorchmynion amddiffyn priodas dan orfod, ac a yw'r cynllun datgelu trais domestig, hefyd yn hysbys, a elwir hefyd yn "Gyfraith Clare", y gellid ei chymhwyso."*³⁹

³⁸ Mae Cyfraith Clare yn galluogi'r heddlu i ddatgelu gwybodaeth i ddioddefwr neu ddioddefwr posibl cam-drin domestig am droseddu treisgar neu gamdriniol blaenorol eu partner neu gynbartner -

<https://www.gov.uk/government/publications/domestic-abuse-bill-2020-factsheets/domestic-violence-disclosure-scheme-factsheet>

³⁹ Tudalen 15 ac 16 [20230223_Plismona Strategol_Gofyniad_V1.2 - OS.pdf \(cyhoeddi.gwasanaeth.gov.uk\)](#)

Mae SCHTh felly'n argymhell bod yr Heddlu yn ystyried gweithredu'r prosesau i reoli gorchmynion sifil, fel yr argymhellwyd gan arweinydd Trais yn Erbyn Menywod a Merched yr Heddlu yn yr Adolygiad o Gam-drin Domestig.

Torri Amodau Mechnïaeth, Gorchmynion Sifil a Hysbysiadau

Mae adran 34d o'r Gofyniad Plismona Strategol yn nodi bod yn rhaid i swyddogion a staff *“ymchwilio i achosion o dorri gorchmynion sifil, gan wneud defnydd llawn o'r ystod o offer sydd ar gael, i reoli risg ac i leihau niwed.”*⁴⁰

Mae achosion o dorri amodau mechnïaeth, gorchmynion sifil a hysbysiadau yn digwydd yn ardal Dyfed-Powys, fel y dangosir yn y graffiau sy'n dilyn. Mae staff SCHTh hefyd wedi gweld tystiolaeth o hyn trwy eu hapsamplu o achosion o stelcio ac aflonyddu, a amlygir yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn.

Mae'r graddau yr eir i'r afael â thoriadau yn effeithio ar ba mor effeithiol y rheolir cyflawnwyr, ac yn ei dro, pa mor dda y caiff dioddefwyr eu diogelu.

Nododd Arolygiaeth Cwnstablïaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi hwn fel maes o bryder yn eu hadroddiad yn 2019 *'Stelcio ac aflonyddu: Arolygiad o Heddlu Sussex a gomisiynwyd gan y comisiynydd heddlu a throsedd, a diweddariad ar argymhellion cenedlaethol yn adroddiad Arolygiaeth Cwnstablïaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi yn 2017'*: *“Rydym yn pryderu bod heddluoedd yn ymdrin â thorri gorchmynion ar eu pen eu hunain, ac nad ydynt yn cydnabod nac yn mynd i'r afael yn briodol â'r patrymau ehangach o erledigaeth. O ganlyniad, efallai na fydd heddluoedd yn asesu'r risgiau i rai dioddefwyr yn ddigonol, ac efallai na fyddant yn ymchwilio ac erlyn achosion yn briodol.”*⁴¹

Mae Heddlu Dyfed-Powys wedi cydnabod bod hwn yn faes y mae angen rhagor o waith arno.

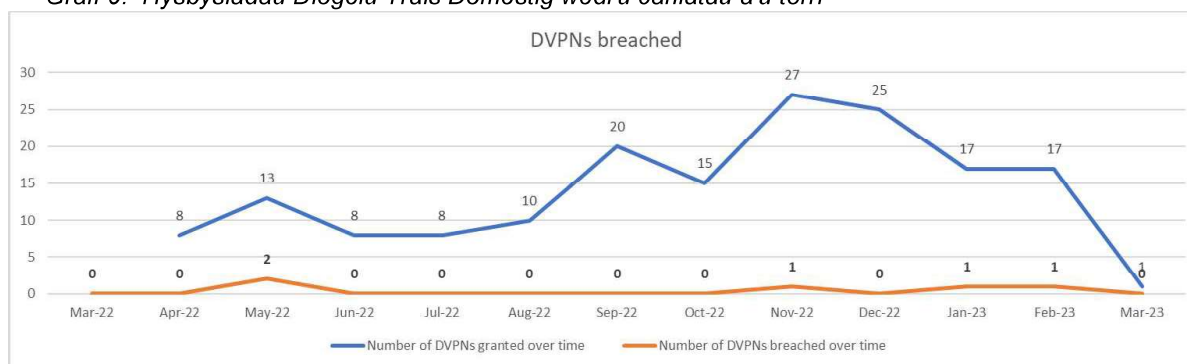
Lle torrwyd naill ai Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig neu Orchmynion Diogelu Trais Domestig, mae gan yr Heddlu ddyletswydd i remandio'r troseddwr yn y ddalfa a dod ag ef gerbron Llys Ynadon.⁴²

⁴⁰ Tudalen 16 [20230223_Plismona Strategol_Gofyniad_V1.2_-_OS.pdf \(cyhoeddi.gwasanaeth.gov.uk\)](#)

⁴¹ Tudalen 17 <https://www.sussex-pcc.gov.uk/media/4087/stalking-and-harassment-inspection-sussex-police-april-2019.pdf>

⁴² <https://www.gov.uk/government/publications/domestic-violence-protection-orders/domestic-violence-protection-notices-dvpns-and-domestic-violence-protection-orders-dvpos-guidance-sections-24-33-crime-and-security-act-2010#:~:text=4.10%20Breach%20of%20a%20DVPN,from%20the%20time%20of%20arrest.>

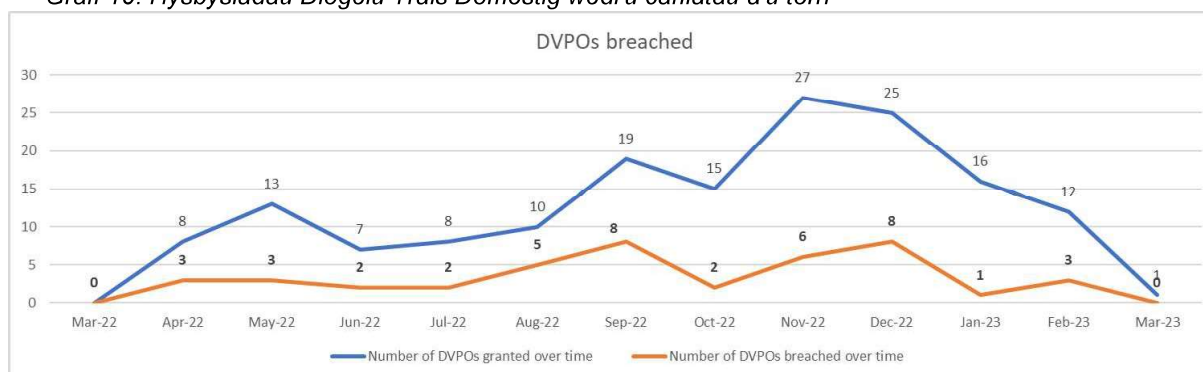
Graff 9: Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig wedi'u caniatáu a'u torri

Ffynhonnell: Power BI 08/03/2023

Mae nifer yr Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig a dorwyd yn eithaf isel o gymharu â'r niferoedd a gyhoeddwyd. Y nifer uchaf o doriadau a gofnodwyd mewn un mis oedd 2 (Mai 2022).

Graff 10: Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig wedi'u caniatáu a'u torri

Ffynhonnell: Power BI 08/03/2023

Cyhoeddwyd nifer uchel o orchmynion ym mis Tachwedd a mis Rhagfyr 2022, gyda 6 ac 8 toriad wedi'u cofnodi yn y drefn honno.

Fel gyda'r data ar gyfer Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig a Gorchmynion Diogelu Trais Domestig a ganiatawyd, roedd y data ar gyfer Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig a Gorchmynion Diogelu Trais Domestig a dorwyd ar gael yn rhwydd ar Ddangosfwrdd Perfformiad yr Heddlu, Power BI. Yn anffodus, nid oedd data tebyg ar gael yn hawdd am dorri Gorchmynion Atal Ymyrryd, Gorchmynion Atal neu Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.

Fodd bynnag, mae torri Gorchmynion Peidio ag Ymyrryd, Gorchmynion Atal a Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio hefyd yn droseddau ac felly cânt eu cofnodi yn erbyn manylion troseddwr ar systemau'r heddlu.

"Mae gan yr heddlu bŵer arestio lle mae gan swyddog sail resymol dros gredu bod amodau a osodwyd ar [...] fod mechnïaeth wedi'i dorri."⁴³ Os yw'n achos o dorri mechnïaeth cyn cyhuddo, gall swyddogion arestio'r troseddwr a'i ddychwelyd i'r

⁴³ <https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/bail>

ddalfa, ond ar hyn o bryd, nid yw trosedd wedi'i chyflawni. Mae achos o dorri amodau mechnïaeth cyn cyhuddo wedi'i nodi ar gofnod dalfa gwreiddiol y troseddwr ac ni fyddai'n ymddangos ar systemau'r Heddlu wrth chwilio am hanes troseddwr.

Mae achosion o dorri amodau mechnïaeth ar ôl cyhuddo yn drosedd ac felly cânt eu cofnodi yn erbyn manylion troseddwr ar systemau'r heddlu.

Mae SCHTh wedi cael ei hysbysu nad yw data ar bob achos o dorri amodau mechnïaeth ar gael yn rhwydd oherwydd y gwahaniaeth hwn yn y ffordd yr ymdrinnir ag achosion o dorri amodau mechnïaeth cyn ac ar ôl cyhuddo. Rhaid i swyddogion wirio nifer o systemau i nodi achosion o dorri amodau.

Mae'r gwahaniaeth yn y modd y cofnodir achosion o dorri rheolau, a lle mae'r wybodaeth ar gael, yn cryfhau argymhelliad SCHTh i'r Heddlu ystyried sut y gellir datblygu eu Dangosfyrddau Perfformiad i alluogi craffu agosach ar y cais a thorri gorchmynion sifil fel y rhain.

Mae'n bwysig bod y darlun ehangach yn cael ei ystyried wrth edrych ar hanes troseddu cyflawnwr a phatrymau ymddygiad, yn enwedig wrth iddynt ddiystyru amodau gorchymyn sifil neu fechnïaeth.

Bydd dyfodiad y ⁴⁴ system rheoli cofnodion Niche yn gwella gallu'r Heddlu i ystyried y darlun ehangach yn effeithiol, ond nid yw'r Pecyn Rheoli Troseddwr Niche wedi'i sefydlu eto ar gyfer Heddlu Dyfed-Powys. Ar hyn o bryd, gellir ychwanegu baneri at gofnod troseddwr i ddangos ei fod wedi torri gorchymyn sifil.

Mae hyn yn welliant, ond mae'n bwysig bod yr Heddlu yn cymryd camau pellach i wella'r mater hwn wrth aros i'r Pecyn Rheoli Troseddwr Niche gael ei weithredu.

Byddai mynediad cynnar at wybodaeth o'r fath a'i hystyried o fudd i'r swyddog ymchwilio wrth asesu'r risg y mae'r cyflawnwr yn ei pheri ac wrth ystyried y prosesau rheoli troseddwr a diogelu dioddefwyr mwyaf effeithiol i'w mabwysiadu. Os nad oes gan swyddog ymchwilio fynediad at batrwm ehangach llawn o ymddygiad, efallai na fydd yr ymyriadau a diogelu dioddefwyr y maent yn eu cychwyn mor effeithiol.

Amlygwyd pwysigrwydd ymchwilio ac ymdrin ag achosion o dorri mesurau atal, megis hysbysiadau a gorchmynion, hefyd gan yr Athro Jane Monckton-Smith mewn trafodaeth â staff SCHTh.

Dysgu gan yr Athro Jane Monckton-Smith

Pwysleisiodd yr Athro y bydd toriad nad yw'n cael ei drin yn dda yn gam yn ôl yn adferiad y dioddefwr ac yn annog y sawl a ddrwgdybir i barhau â'i weithgarwch troseddol: *"Mae toriad yn doriad, ac mae'n rhaid i chi weithredu arno, neu mae'r person obsesiynol yn mynd i barhau i weithredu yn y ffordd honno."*

O ystyried yr uchod, ceisiodd staff SCHTh ddod o hyd i wybodaeth am achosion blaenorol o dorri amodau gorchmynion sifil ac amodau mechnïaeth cyflawnwyr yn yr

⁴⁴ <https://nicherms.com/region/uk/>

achosion a oedd yn gysylltiedig â'r ymarfer hapsamplu. Nodwyd nad oes un lleoliad penodol ar systemau'r Heddlu lle gellir dod o hyd i'r wybodaeth hon yn hawdd. Mae'r toriadau sy'n arwain at drosedd gofnodadwy yn cael eu cofnodi ar Gyfrifiadur Cenedlaethol yr Heddlu, a gellir cyrchu'r wybodaeth ar PNi.

Fodd bynnag, nid yw unrhyw doriad nad yw'n gyfystyr â throedd gofnodadwy, megis torri mechnïaeth cyn cyhuddo, ar gael ar y system hon. Mae toriadau nad ydynt yn gyfystyr â throedd yr un mor bwysig i'w hystyried â thoriadau, wrth ystyried ymddygiad cyflawnwr yn y gorffennol. Fel y pwysleisiwyd gan yr Athro Jane Monckton-Smith, mae toriad yn doriad.

Mae SCHTh yn argymhell bod Heddlu Dyfed-Powys yn cael ei sicrhau y gall swyddogion ymchwilio gael mynediad hawdd at gofnod cyflawn o hanes troseddwr o dorri amodau ar y cam cynharaf posibl o ymchwiliad.

Byddai'r dull hwn hefyd yn cynorthwyo Heddlu Dyfed-Powys i fynd â thoriadau i'r llys yn llwyddiannus. Byddai cofnod cyflawn hygyrch o'r holl doriadau yn pwysleisio pwysigrwydd y llys yn ystyried toriad cyfredol, yn unol ag achosion blaenorol.

Dyweddodd yr Athro Jane Monckton-Smith y gallai'r ffordd y mae Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd Ei Mawrhydi (GLITEM) yn ystyried achosion o dorri amodau hefyd gael effaith ar sut y gall yr heddlu ymateb iddynt. Roedd yr Athro yn pryderu, yn lle ystyried pam fod y toriad yn bwysig, h.y., ei fod yn dystiolaeth o ymddygiad obsesiynol, mae'r Llysoedd yn canolbwyntio'n llwyr ar natur yr achos unigol o dorri amodau.

Mae Heddlu Dyfed-Powys hefyd wedi tynnu sylw at y pryder hwn yn eu trafodaethau gyda SCHTh. Roedd yr Heddlu'n bryderus ynghylch pa mor anhyblyg y mae GLITEM yn cymhwyso eu hegwyddorion arweiniol yn unol â natur y toriad. O ganlyniad i'r pryder hwn, mae'r Heddlu, ynghyd â'r Cynghorydd Rhanbarthol ar gyfer Partneriaeth Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Canolbarth a Gorllewin Cymru a Chyfarwyddwr Comisiynu a Phartneriaethau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd, â GLITEM i gynnig ac annog hyfforddiant ymwybyddiaeth ar y mater. Yn anffodus, cafwyd gwrthwynebiad i'r awgrym hwn, gyda GLITEM yn tynnu sylw at bwysigrwydd cynnal annibyniaeth farnwrol yn ogystal ag amhleidioldeb mewn unrhyw hyfforddiant a ddarperir.

Mae SCHTh yn argymhell bod GLITEM yn ystyried hyfforddiant annibynnol i wella dealltwriaeth a gwybodaeth barnwyr o arwyddocâd torri gorchmynion sifil.

Dylid bwrw ymlaen â'r cam hwn mewn cydweithrediad â'r Bartneriaeth VAWDASV, gwasanaethau a gomisiynir, dioddefwyr a goroeswyr. Byddai hyn yn sicrhau bod effaith penderfyniadau'r llysoedd ar ddioddefwyr yn cael ei deall yn llawn.

Myfyrion ar y Rhaglen Berthnasoedd

Yn adran '[Plismona Stelcio ac Aflonyddu - Blaenoriaeth](#)' o'r adroddiad hwn, darparwyd manylion am y rhaglen uchod, y gellir cyfeirio cyflawnwyr stelcio ac aflonyddu ati.

Dywedodd Cydgysylltydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio yr Heddlu wrth SCHTh eu bod wedi goruchwyllo ugain o atgyfeiriadau i'r Cynllun, gyda phedwar atgyfeiriad yn cael eu gwneud hyd yn hyn yn 2023. Roedd dau atgyfeiriad pellach yn cael eu sicrhau ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn⁴⁵.

Roedd saith cyflawnwr wedi cwblhau'r Rhaglen ar adeg ysgrifennu hwn, ac roedd nifer yn parhau i ymgysylltu. Tynnodd tri chyflawnwr yn ôl o'r Rhaglen, ac roedd un atgyfeiriad wedi'i ohirio wrth aros am achos troseddol.

Bellach gellir gosod ymgysylltiad â'r Rhaglen yn orfodol, drwy amodau o fewn Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio. Mae pedwar cyflawnwr wedi ymgysylltu â'r Rhaglen o ganlyniad uniongyrchol i amod Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.

Ar hyn o bryd nid yw Heddlu Dyfed-Powys yn monitro cyflawnwyr ar ôl iddynt gwblhau'r Rhaglen i asesu a ydynt yn mynd ymlaen i aildroseddu.

Mae SCHTh yn argymhell bod ystyriaeth yn cael ei rhoi i fwy o weithgarwch dilynol a monitro unwaith y bydd ymyriadau, fel y Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd, wedi'u cwblhau.

Mae hyn yn unol â'r argymhelliad a gyflwynwyd yn Adolygiad Cam-drin Domestig Arweinydd yr Heddlu Trais yn Erbyn Menywod a Merched y cyfeiriwyd ato yn gynharach yn yr adran hon.

Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr

Mae Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr yr Heddlu yn rhoi rhestr i Heddlu Dyfed-Powys o'r cyflawnwyr sy'n peri'r risg fwyaf o fewn cymunedau lleol, ar draws gwahanol fathau o droseddau. Mae'n caniatáu i gyflawnwyr risg uchel a chyfresol gael eu nodi a'u monitro, gan asesu ymyriadau addas. Mae cyflawnwyr stelcio yn ymddangos ar y rhestr Blaenoriaethu.

Mae'r Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr yn defnyddio Mynegai Niwed Troseddau Caergrawnt⁴⁶ i sgorio ac asesu difrifoldeb niwed trosedd i ddioddefwyr. Mae'r Mynegai Niwed Troseddau yn mesur pa mor niweidiol yw gwahanol droseddau yn gymesur ag eraill, gan ychwanegu mwy o bwysau at droseddau mwy niweidiol. *“Yn ymarferol, gall mabwysiadu mynegai niwed ganiatáu targedu'r lleoedd â'r niwed mwyaf, y troseddau mwyaf niweidiol, y dioddefwyr sydd wedi'u niweidio fwyaf, a gall helpu i adnabod dioddefwyr-droseddau.”*

Er bod Heddlu Dyfed-Powys wedi mabwysiadu'r Mynegai Niwed wrth ddatblygu'r Teclyn mewnlol hwn, maent wedi gallu golygu rhai meini prawf i roi cyfrif am flaenoriaethau a materion lleol. Er enghraifft, mae'r meini prawf sgorio ar gyfer stelcio wedi'u golygu i sicrhau bod cyflawnwyr stelcio risg uchel yn ymddangos yn uwch i fyny'r rhestr flaenoriaethu.

⁴⁵ 23/03/2023

⁴⁶ <https://www.crim.cam.ac.uk/research/thecambridgecrimeharmindex>

Mae'r Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr ar gael ar hyn o bryd i swyddogion yn Sir Benfro ar sail prawf. Bydd ar gael yn fuan ar draws ardal yr Heddlu. Fodd bynnag, gyda dyfodiad Niche, bydd angen gwneud gwaith i sicrhau bod yr Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr yn gydnaws â'r system newydd.

Mae SCHTh yn argymhell y dylai gwaith i wreiddio'r Offeryn Blaenoriaethu Cyflawnwyr o fewn Niche gael ei flaenoriaethu gan yr Heddlu, er mwyn cynnal ffocws ar y prosiect hanfodol hwn.

Clinigau Stelcio Seicolegydd

Yn 2022, cyflwynodd yr Heddlu Glinigau Stelcio lle mae seicolegydd yn cyfarfod â Chydlynnydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio yr Heddlu, y Ditectif Arolygydd o Hyb Diogelu'r Cyhoedd a Swyddogion Cam-drin Domestig i drafod achosion penodol. Mae tri chlinig wedi'u cynnal ers ei gyflwyno, ac adolygwyd wyth cyflawnwr.

Hyfforddiant ar Stelcio ac Aflonyddu

Mae ymchwilio i achosion o stelcio ac aflonyddu a rheoli'r cyflawnwyr dan sylw yn effeithiol yn gofyn am wybodaeth a dealltwriaeth fanwl o'r troseddau hyn, seicoleg y cyflawnwyr a dulliau rheoli cyflawnwyr.

Mae Adran 34 Gofyniad Plismona Strategol 2023 yn nodi: *“Dylai heddluoedd gynnal y gallu i ymateb i bob trosedd Trais yn Erbyn Menywod a Merched gan gynnwys trwy gael swyddogion a staff sydd wedi’u hyfforddi’n briodol.”*⁴⁷

Er mwyn asesu’n annibynnol pa mor gymwys yw swyddogion Heddlu Dyfed-Powys o ran ymchwilio i achosion o stelcio ac aflonyddu a rheoli cyflawnwyr stelcio ac aflonyddu, gofynnwyd i Dîm Dysgu a Datblygu Heddlu Dyfed-Powys roi manylion yr holl hyfforddiant sy’n ymwneud â stelcio ac aflonyddu a ddarparwyd i swyddogion a staff.

Fframwaith Cymwysterau Addysg Plismona

Mae fyfyrwyr ar y Fframwaith Cymwysterau Addysg Plismona gyda Heddlu Dyfed-Powys yn cael mewnbwn ar y canlynol:

- Deddf Diogelu rhag Stelcio 2019, y troseddau o stelcio ac aflonyddu a’u gorgyffwrdd posibl, fel rhan o’u dysgu ar ddeddfwriaeth a chanllawiau sy’n gysylltiedig â phlismona ‘diogelu’r cyhoedd;
- mathau posibl o gam-drin/niwed, gan gynnwys cam-drin sy’n gysylltiedig â digidol, fel rhan o’u dysgu ar ehangder digwyddiadau cam-drin;
- cyngor i atal erledigaeth, fel rhan o’u dealltwriaeth o’r effaith y gall cam-drin ei chael ar ddioddefwr;
- nodi’r risg o stelcio ac aflonyddu, fel rhan o’u dysgu am weithredu fel ymatebwr cyntaf i ddigwyddiad nad yw’n gysylltiedig;
- *“Arfer da wrth ymateb i achosion o stelcio neu aflonyddu ac ymchwilio iddynt,”* fel rhan o’u dysgu ar gymryd camau cychwynnol priodol wrth ymateb i ddigwyddiad diogelu’r cyhoedd. Holodd SCHTh sut olwg oedd ar ‘arfer da’ yn yr addysgu hwn, a darparwyd rhagor o fanylion am y cynnwys:
 - Neilltuir pythefnos yn amserlen Fframwaith Cymwysterau Addysg Plismona i gwmpasu pob agwedd ar ‘fod yn agored i niwed,’ a oedd yn cynnwys stelcio ac aflonyddu, cam-drin domestig ac ymddygiad sy’n rheoli ac yn gorfodi.
 - Rhoddir y diffiniadau allweddol a’r ddeddfwriaeth i fyfyrwyr.
 - Darperir esboniadau ynghylch pa ddulliau y dylai swyddogion eu hystyried ar gyfer rheoli ymddygiad troseddwyr ar ôl euogfarnau, trwy gyfrwng Gorchmynion a Hysbysiadau.
 - Gwelir rhaglen ddogfen fer ar achos Alice Ruggles⁴⁸, a gofynnir i fyfyrwyr drafod beth ddylai eu barn a’u hymatebion fod ar y cam hwnnw o adrodd am ddioddefwyr.

⁴⁷ Tudalen 15: [20230223 Plismona Strategol Gofyniad V1.2 - OS.pdf \(cyhoeddi.gwasanaeth.gov.uk\)](#)

⁴⁸ Cafodd Alice Ruggles ei llofruddio yn 2016, yn ddim ond 24 oed, gan gyn-gariad yn dilyn ymgyrch ddi-baid o stelcio. <https://alicerugglestrust.org/>

- Mae hyn wedi'i wreiddio ymhellach yn y wers 'Awr Aur' o ran meddylfryd ymchwiliol a pha mor hanfodol yw hi i osgoi colli tystiolaeth a chyfleoedd.
- Mae'r myfyrwyr yn edrych ar y gwahanol fathau gwahanol o stelcwyr, ochr yn ochr ag ystyriaeth o ganllawiau stelcio neu aflonyddu gan y Coleg Plismona⁴⁹. Maent yn ystyried sut y dylent ymateb i sicrhau ymateb effeithiol i adroddiadau o stelcio neu aflonyddu, pa wybodaeth sydd ei hangen ar gyfer yr asesiad risg ac unrhyw gyngor diogelwch digidol y dylid ei roi i ddioddefwyr.
- Mae myfyrwyr yn ystyried yr hyn y dylai swyddogion ei wneud mewn lleoliad, yn ogystal â chasglu tystiolaeth wrth ymdrin â throseddau o'r fath o ymddygiad sefydlog, obsesiynol, digroeso ac ailadroddus.
- Darperir deunydd dysgu ychwanegol i bob swyddog dan hyfforddiant, megis y coflyfr 'FOUR', Paladin⁵⁰ a manylion cymorth allanol eraill, ynghyd â thafenni diogelu ac enghraifft o gynllun diogelu cynhwysfawr.
- Diben gorchmynion amddiffyn – Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig a Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio, fel rhan o'u dealltwriaeth a'u defnydd o'r gyfraith, polisi a chanllawiau wrth drin dioddefwyr a thystion. Holodd SCHTh pa wybodaeth y mae swyddogion myfyrwyr yn ei chael am y rhain, h.y., a ydynt yn cael eu cynghori pryd y dylent ystyried gwneud cais am orchmynion o'r fath am y tro cyntaf. Darparwyd manylion pellach:
 - Dull effeithiol o reoli'r sawl a ddrwgdybir gan ddefnyddio gwaharddiadau ac yn ogystal â gosod gofynion cadarnhaol.
 - Y pwrpas a phwy ddylai dderbyn Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.
 - Sut i gael Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio a pha mor hir y maent yn para.
 - Sut maen nhw'n gwybod bod Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio yn bodoli.
 - Beth i'w wneud os caiff Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio ei dorri.
 - Mae myfyrwyr hefyd yn cael mewnbwn gan y Gwasanaethau Cyfreithiol yn ymwneud â gorchmynion sifil, gan gynnwys Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio.

Adnoddau Mewnwyd yr Heddlu

Mae adnoddau hyfforddi ar gyfer swyddogion a staff ar gael ar dudalen fewnwyd yr Heddlu:

- Canllawiau Cam-drin Domestig i Gydweithwyr Rheng Flaen – Fideo yn amlygu'r ymateb y mae angen i swyddogion ei roi i ddioddefwyr Cam-drin Domestig, Stelcio ac Aflonyddu gan ddefnyddio'r acronym 'SERVICE': O'r ymchwiliad cychwynnol hyd at ôl-ofal dioddefwyr.
- Rhaglen Stelcio ac Aflonyddu:
 - Safon Genedlaethol Cofnodi Troseddau – Cwrs ymddygiad

⁴⁹ [Stelcio neu aflonyddu: Cyngor i ymatebwyr yr heddlu, derbynwyr galwadau rheoli cyswllt a chwestiynau sgrinio stelcio \(college.police.uk\)](http://Stelcio%20neu%20aflonyddu%3A%20Cyngor%20i%20ymatebwyr%20yr%20heddlu%2C%20derbynwyr%20galwadau%20rheoli%20cyswllt%20a%20chwestiynau%20sgrinio%20stelcio%20(college.police.uk))

⁵⁰ [Paladin – Gwasanaeth Eiriolaeth Stelcio Cenedlaethol \(paladinservice.co.uk\)](http://Paladin%20-%20Gwasanaeth%20Eiriolaeth%20Stelcio%20Cenedlaethol%20(paladinservice.co.uk))

- Wythnos Genedlaethol Ymwybyddiaeth o Stelcio 2022 Neges y dioddefwr i HDP – mae dioddefwr stelcio yn annerch swyddogion yn y fideo hwn yn aelod o Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr Dyfed-Powys
- Podlediad Gorchmynion Diogelu rhag Stelcio
- Stelcio: Cyflwyniad gan yr Athro Clive Ruggles (tad Alice Ruggles)

Cwrs Ymchwilwyr PIP 2

Bydd pob Ditectif sy'n mynychu Cwrs Ymchwilwyr PIP 2⁵¹ yn derbyn mewnbwn ar stelcio ac aflonyddu, sy'n cynnwys yr angen i ystyried cyngor ymchwiliol cynnar mewn ymchwiliadau o'r fath, yn ogystal â Rhestr Wirio Casglu Tystiolaeth Cyd-gyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion yr Heddlu a Gwasanaeth Erlyn y Goron.

Stelcio a'r Asesiad Cynnydd Risg Dynladdiad

Yn 2022, cyflwynodd yr Athro Jane Monckton-Smith o Brifysgol Swydd Gaerloyw fewnbynnau hyfforddi ar stelcio a'r amserlen dynladdiadau i Swyddogion Cam-drin Domestig, swyddogion yr Uned Ymchwilio Lleol, a thua 150 o swyddogion rheng flaen, yn Heddlu Dyfed-Powys. Mae ffocws yr hyfforddiant yn defnyddio ffyrdd newydd o fesur risg, gan edrych ar lefel yr obsesiwn y cyflawnwyr a'r amser y maent yn ei fuddsoddi'n ddyddiol yn eu hymgyrch stelcio. Mynychodd 183 o swyddogion y mewnbwnau hyn yn gyffredinol. Fel rhan o Bartneriaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Canolbarth a Gorllewin Cymru, mae swyddogion a phartneriaid Heddlu Dyfed-Powys wedi gallu mynychu hyfforddiant ymwybyddiaeth stelcio ar-lein ychwanegol a ddarparwyd gan yr Athro Monckton-Smith. Yn [Erthygl Newyddion y BBC](#), dywedodd Ditectif Brif Arolygydd o Heddlu Dyfed-Powys fod yr hyfforddiant "wedi arwain at gynnydd yn nifer y troseddau stelcio a gorchmynion amddiffyn rhag stelcio a gyhoeddwyd", yn ogystal â hysbysu peilot ymyrraeth cyflawnwyr.

Hyfforddiant Rhanbarthol yr Heddlu

Mae tîm Dysgu a Datblygu'r Heddlu yn darparu hyfforddiant adrannol yn rheolaidd i swyddogion hyd at ac yn cynnwys rheng Arolygydd ar bynciau a nodir gan brif swyddogion.

Yn 2018, rhoddodd prif swyddogion gyfarwyddyd y dylai'r hyfforddiant adrannol ganolbwyntio ar 'fod yn agored i niwed', gan gynnwys stelcio ac aflonyddu. Dangoswyd fideos o fewnbynnau gan arbenigwyr pwnc i swyddogion a chymerwyd rhan mewn sesiwn cwestiwn ac ateb.

Yn 2022, roedd hyfforddiant yn cynnwys mewnbwn ehangach ar gam-drin domestig a stelcio, gan ganolbwyntio ar ddau faes pobl hŷn a seiber-stelcio. Cafwyd mewnbwn ar y Ddeddf Cam-drin Domestig hefyd.

⁵¹ "Mae Ymchwilydd PIP 2 yn defnyddio ystod o ddulliau ymchwiliol priodol i gasglu deunydd, gan roi'r dioddefwr yng nghanol yr holl gamau gweithredu a phenderfyniadau, i ymchwilio'n ddiogel ac yn effeithiol i droseddau difrifol a chymhleth gyda'r bwriad o sicrhau canlyniad priodol ar gyfer yr ymchwiliad hwnnw." <https://profdev.college.police.uk/professional-profile/investigator-pip2/>

Hyfforddiant Asesu Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu

Yn 2020 a 2022, mynychodd Swyddogion Cam-drin Domestig a swyddogion o'r Uned Asesu Risg Eilaidd hyfforddiant ar Asesu Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu. Mae SCHTh wedi cael gwybod y bydd trydedd sesiwn yn cael ei chynnal yn 2023.

Domestic Abuse (DA) Matters (Mae Cam-drin Domestig yn Bwysig)

Mae'r hyfforddiant hwn yn helpu swyddogion i adnabod arwyddion cynnar cam-drin domestig a deall y tactegau a ddefnyddir gan gyflawnwyr. Fe'i cynlluniwyd ar gyfer ymatebwyr cyntaf i gam-drin domestig, sy'n cynnwys swyddogion heddlu rheng flaen, Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu, staff desg flaen mewn gorsafoedd heddlu, Swyddogion Cam-drin Domestig, a'r rhai sy'n delio â galwadau yng nghanolfan alwadau'r Heddlu.

Mae SCHTh wedi cael gwybod bod stelcio ac aflonyddu wedi'u gwreiddio drwy gydol yr hyfforddiant hwn.

Cyflwynwyd hyfforddiant Ymatebwyr Cyntaf ddiwethaf yn yr Heddlu ym mis Gorffennaf 2019. Mae 530 o swyddogion wedi'u hyfforddi ar hyn o bryd. Rhoddwyd y dewis i'r rhai a fynychodd dderbyn hyfforddiant ychwanegol i ddod yn 'Hyrwyddwr Pwysigrwydd Cam-drin Domestig'. Cyflwynwyd yr hyfforddiant hwn ddiwethaf yn yr Heddlu ym mis Medi 2019. Ar hyn o bryd mae 38 Hyrwyddwr Pwysigrwydd Cam-drin Domestig yn yr Heddlu.

Mae SCHTh wedi cael gwybod bod hyfforddiant DA Matters wedi'i gynnwys yng nghynllun hyfforddi 2023/24 ar gyfer yr Heddlu ac y bydd yn cael ei ddarparu ar y cyd â Chyngorwyr Trais Domestig Annibynnol.

Adnoddau Hyfforddiant y Coleg Plismona

Mae'r holl staff gweithredol yn cael eu cyfeirio gan yr Heddlu at ddysgu ychwanegol gofynnol ar wefan y Coleg Plismona: 'Stelcio neu Aflonyddu', sy'n darparu gwybodaeth am ddeddfwriaeth, sut i adnabod ac adnabod stelcio neu aflonyddu, yr effaith a gaiff ar ddioddefwyr, y camau ymchwilio cyntaf, a beth i'w wneud unwaith y bydd stelcio neu aflonyddu wedi'i nodi.

Hyrwyddwyr Stelcio

Mae SCHTh wedi darganfod nad yw Hyrwyddwyr Stelcio yn cwblhau rhaglen hyfforddi ffurfiol yn benodol ar gyfer eu rôl.

Defnyddir amrywiaeth o gyfleoedd hyfforddi i sicrhau eu bod wedi derbyn y wybodaeth ddiweddaraf a chynghor arbenigol gwell ynghylch cam-drin domestig a stelcio. Roedd y rhain yn cynnwys hyfforddiant gyda'r Athro Jayne Monckton-Smith, hyfforddiant Materion Cam-drin Domestig a mewnbwn ar y Ddeddf Cam-drin Domestig newydd. Maent hefyd yn mynychu sesiynau 'Cinio a Dysgu' a chyfleoedd hyfforddi ad-hoc lleol a chenedlaethol.

Mae SCHTh wedi cael ei sicrhau, er bod gan bob swyddog rheng flaen ddealltwriaeth fanwl o'r drosedd gymhleth hon trwy hyfforddiant, bod Hyrwyddwyr Stelcio yn cael

hyfforddiant diweddarau mwy rheolaidd a mewnbwn i'w cynorthwyo yn eu rôl. Mae rhaglen ar gyfer Hyrwyddwyr Stelcio hefyd wedi'i datblygu'n ddiweddar, fel y nodwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn.

Ymgynghoriad Hyfforddiant yr Heddlu

Ym mis Mai/Mehefin 2022, gofynnwyd i swyddogion rheng flaen gwblhau arolwg i helpu'r Heddlu i ddeall yr anghenion hyfforddi i wella adnabyddiaeth gychwynnol swyddogion ac ymateb i gam-drin domestig, stelcio ac aflonyddu.

Mae SCHTh wedi cael gwybod am y canfyddiadau canlynol:

- Yn gyffredinol, teimlai ymatebwyr eu bod wedi cael hyfforddiant digonol i ymateb i gam-drin domestig, stelcio ac aflonyddu. Fodd bynnag, awgrymwyd nad oedd polisïau a newidiadau deddfwriaeth newydd yn y maes hwn yn cael eu hesbonio'n ddigonol na'u rhaeadru i swyddogion rheng flaen.
- Teimlai ymatebwyr fod yr hyfforddiant yn cynnwys modiwlau ar-lein.
- Awgrymwyd y dylai hyfforddiant ymgorffori safbwyntiau a phrofiadau dioddefwyr. Cwblhawyd yr arolwg hwn cyn datblygu fideo Llais Dioddefwyr y Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr, fel y manylir yn adran 'Blaenoriaeth Plismona Stelcio ac Aflonyddu' o'r adroddiad hwn. Mae'r fideo bellach wedi'i wreiddio yn hyfforddiant yr Heddlu ac mae'n cynnwys dioddefwyr cam-drin domestig a stelcio, a ddylai helpu i ddod â'r elfen hon o lais y dioddefwyr i hyfforddiant. Mae SCHTh yn bwriadu datblygu'r cysyniad hwn ymhellach a chynnwys mwy o ddioddefwyr a goroeswyr mewn hyfforddiant heddlu.

Yn yr un modd, cwblhawyd yr arolwg cyn Cynhadledd Cam-drin Domestig yr Heddlu a gynhaliwyd ym mis Tachwedd 2022 a nifer o sesiynau 'Cinio a Dysgu' a gynhaliwyd gan yr Heddlu a Phartneriaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Canolbarth a Gorllewin Cymru. Clywodd y mynychwyr yn uniongyrchol gan oroeswyr stelcio, cam-drin domestig ac ymddygiad gorfodol a rheoli. **Mewn unrhyw arolygon yn ymwneud â hyfforddiant a gynhelir yn fewnol yn y dyfodol, dylai Heddlu Dyfed-Powys geisio adborth penodol gan swyddogion ar gynnwys mewnbwn gan ddioddefwyr a goroeswyr mewn hyfforddiant.**

- Yn eu hymatebion, cyfeiriodd llawer o swyddogion at ddryswch ynghylch y newidiadau i arferion cofnodi ar gyfer stelcio ac aflonyddu. Mae hyn yn atgyfnerthu penderfyniad diweddar yr Heddlu i adolygu'r Fenter Hyrwyddwr Stelcio.

Mae SCHTh wedi canfod bod nifer o fewnbwn hyfforddi gwahanol a dderbyniwyd gan swyddogion a staff Heddlu Dyfed-Powys yn ymdrin ag agweddau ar blismona stelcio ac aflonyddu, gyda ffocws pwysig ar ddiogelu'r dioddefwr. Mae sgiliau ymchwilio a rheoli ymddygiad troseddswyr yn bynciau yr ymdrinnir â hwy hefyd, gan edrych ar yr offer sydd ar gael iddynt a diben gorchmynion amddiffyn sifil ar gyfer yr olaf. Mae'n bwysig bod y negeseuon hyn yn parhau i gael eu cyflwyno drwy'r amrywiaeth o fecanweithiau hyfforddi, er mwyn sicrhau'r cyrhaeddiad ehangaf.

Dysgu o Ymgyrch Soteria Bluestone

Wedi'i lansio yn 2021, mae Ymgyrch Soteria Bluestone yn ymdrechu i drawsnewid ymateb yr heddlu i dreisio a throseddau rhywiol eraill (RASSO). Yng nghanam cyntaf y prosiect, roedd heddluoedd 'braenaru' yn rhan o weithgareddau craffu dwys a arweiniwyd gan academyddion, gan edrych ar sut yr oedd yr heddluoedd hynny'n plismona RASSO.

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn un o 14 o heddluoedd 'ehangu' sy'n rhan o ail gam yr Ymgyrch hon. Tua diwedd 2022, cwblhaodd yr Heddlu hunanasesiad o sut y maent yn plismona RASSO.

Ym mis Tachwedd, cafodd yr Heddlu ymweliad deuddydd gan dîm Op Soteria Bluestone Central, gyda nifer o staff a swyddogion Heddlu Dyfed-Powys, yn ogystal â phartneriaid, yn cymryd rhan mewn trafodaethau agored a gonest pwysig. Mynychodd y Comisiynydd y sesiwn ôl-drafod, lle cyflwynwyd trosolwg o'r canfyddiadau gan dîm Op Soteria. Cyflwynwyd adroddiad i Heddlu Dyfed-Powys ym mis Ionawr 2023, a rannwyd gyda SCHTh.

Ar ôl adolygu'r adborth a'r argymhellion ynddo, adlewyrchodd SCHTh a ellid cymhwyso rhywfaint o'r dysgu i blismona stelcio ac aflonyddu, yn benodol mewn perthynas â rheoli troseddwyd a gwrando ar ddioddefwyr.

Mae SCHTh yn argymhell bod yr Heddlu'n ystyried sut y gall dysgu o adroddiad Operation Soteria Bluestone fod yn berthnasol i blismona stelcio ac aflonyddu.

Gweithgaredd Hapsamplu Stelcio ac Aflonyddu

Achosion a Ystyriwyd

Archwiliwyd dau ddeg naw o achosion a ddosbarthwyd fel 'stelcio ac aflonyddu' o dan Reolau Cyfrif y Swyddfa Gartref fel rhan o ymarfer samplu hap a gynhaliwyd gan staff o SCHTh. Roedd y rhain yn cynnwys achosion o stelcio, ymddygiad rheoli a gorfodi, aflonyddu, cyfathrebu maleisus ac aflonyddu a waethygydd gan hiliaeth neu grefydd.

Yn eu hadolygiad o achosion, canolbwyntiodd staff SCHTh ar reoli troseddwy, ac a oedd y prosesau rheoli a fabwysiadwyd yn sicrhau bod y dioddefwyr yn cael eu diogelu.

Cafodd yr achosion a ystyriwyd eu cofnodi gan Heddlu Dyfed-Powys rhwng Awst a Rhagfyr 2022, gyda'r mwyafrif o achosion wedi'u cofnodi yn chwarter olaf 2022 (Hydref-Rhagfyr).

Roedd mwyafrif yr achosion a ystyriwyd yn achosion stelcio, er mwyn caniatáu mwy o graffu ar reolaeth troseddwy yn yr achosion hyn. Fel cymharydd, ystyriwyd hefyd niferoedd llai o achosion 'stelcio ac aflonyddu' eraill.

Wrth adolygu pob achos, gofynnwyd i staff SCHTh ystyried:

- pa brosesau rheoli troseddwy a roddwyd ar waith;
- a roddwyd gwybod i'r dioddefwr am y prosesau hyn ac a gafodd ei ddiogelu o ganlyniad;
- mewn achosion lle'r oedd gorchmynion sifil, hysbysiadau neu amodau mechnïaeth wedi'u cymhwyso, a oedd y cyflawnwr wedi torri'r amodau ac os felly, sut y rheolwyd hyn;
- a geisiodd y swyddog ymchwilio gyngor a chefnogaeth gan arbenigwyr o fewn yr Heddlu, megis y Gwasanaethau Cyfreithiol (ar gyfer gorchmynion sifil) neu Hyrwyddwyr Stelcio;
- a oeddent wedi nodi unrhyw arfer da yn yr achos.

Canfyddiadau Hapsamplu

Prosesau rheoli troseddwy

Trwy ystyried yr achosion, gwelodd SCHTh gyfeiriad cyfyngedig at y Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd.

Yn gadarnhaol, mewn dau achos, ychwanegwyd nodyn yn gofyn i'r swyddog ymchwilio gysylltu â Chydlynnydd Cynlluniau Cyflawnwyr Cam-drin Domestig a Stelcio yr Heddlu pe bai'r canlyniad yn 'ddim gweithredu pellach'. Roedd hyn er mwyn sicrhau bod addasrwydd y cyflawnwr ar gyfer y rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd yn cael ei ystyried.

Nid yw hyn wrth gwrs yn golygu na chafodd atgyfeiriad i'r Rhaglen ei ystyried mewn unrhyw un o'r achosion eraill, ond ni allai SCHTh fod yn sicr bod hyn wedi digwydd.

Felly, yn unol â'r argymhelliad i sicrhau bod holl ystyriaethau gorchmynion sifil yn cael eu nodi ar y System Rheoli Troseddau, **mae SCHTh hefyd yn argymhell bod yr Heddlu yn sicrhau bod yr holl ystyriaethau o ymyriadau megis y Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd yn cael eu cofnodi.** Mae hyn nid yn unig yn rhoi sicrwydd bod swyddogion yn ystyried yr opsiwn pwysig hwn, ond hefyd yn darparu'r wybodaeth berthnasol i'r holl swyddogion eraill sy'n gysylltiedig a/neu sy'n adolygu'r achos.

Nodwyd hefyd ddiffyg cyfeiriad at ystyried Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio. Pe bai swyddog wedi ystyried gwneud cais am Orchymyn Amddiffyn rhag Stelcio, nid oedd hyn yn cael ei gofnodi fel mater o drefn ar y cofnod troseddau. Unwaith eto, mae SCHTh yn cynghori y byddai hyn yn arfer gorau.

Nododd staff SCHTh ddefnydd rheolaidd a chyson o Op Manatee lle'r oedd troseddau stelcio yn gysylltiedig â cham-drin domestig. Op Manatee yw dull Heddlu Dyfed-Powys o symud ymlaen ag ymholiadau arestio ar gyfer rhai sydd o dan amheuaeth o droseddau cam-drin domestig. Os na chaiff rhywun a ddrwgdybir o gam-drin domestig ei ganfod o fewn 24 awr, caiff ei roi ar restr Op Manatee. Mae ymholiadau arestio ar gyfer troseddau sy'n weddill yn cael eu tasgio ar ddechrau pob sifft. Mae cofnodion Op Manatee yn cael eu gwirio a'u profi gan Arolygwyr a chaiff unigolion risg canolig ac uchel eu codi mewn Cyfarfodydd Rheoli Dyddiol.

Mewn achos o aflonyddu ar sail hil neu grefydd, awdurdodwyd cyhoeddi Rhybuddiad Oedolyn gan yr Arolygydd yn dilyn ystyriaeth fanwl o'r achos, gydag amod yn cael ei gymhwyso i'r unigolyn beidio â chysylltu â'r dioddefwr. Nododd yr Arolygydd, *"Rwy'n fodlon bod rhoi Rhybuddiad Oedolyn yn gymesur ac yn gyfreithlon o dan yr amgylchiadau. Bwriad cyhoeddi Rhybuddiad Oedolyn yw i'r troseddwr newid ei ymddygiad ac atal unrhyw drosedd pellach."* Mae cronfeydd data'r heddlu yn datgelu bod y Rhybudd Oedolyn wedi'i weinyddu ym mis Tachwedd 2022, a bod dwy drosedd trefn gyhoeddus arall yn ymwneud ag aflonyddu/aflonyddu wedi'u cofnodi yn erbyn y cyflawnwr ym mis Rhagfyr 2022. Byddai'n ymddangos felly fel pe na bai'r Rhybuddiad Oedolyn yn rhwystr effeithiol i droseddau'r cyflawnwr hwn.

Amlygodd un achos o stelcio broblem bosibl gyda hyd gorchymyn sifil a sut y byddai'r troseddwr yn cael ei fonitro drwy gydol yr amser. Arestwyd y sawl a ddrwgdybir am dorri gorchymyn, ond dywedodd y dioddefwr nad oedd am i'r gorchymyn bara mor hir â hynny. Roedd y dioddefwr wedi gwahodd y sawl a ddrwgdybir i bryd o fwyd teuluol, ac arestwyd yr unigolyn am hynny. Mae hyn yn codi amheuaeth a yw gorchmynion sifil yn cael eu hadolygu ar ôl cyfnod penodol i ganfod a ddylent fod yn eu lle o hyd. **Mae SCHTh yn argymhell bod yr Heddlu yn ystyried monitro ac adolygu gorchmynion sifil yn barhaus. Dylai adolygiadau o'r fath gynnwys barn y dioddefwr.**

Codwyd sawl mater gan staff SCHTh wrth iddynt ystyried achos stelcio gwahanol:

- Tra bod yr Heddlu yn cynnal ymholiadau am y drosedd stelcio, arestwyd y cyflawnwr am drosedd trefn gyhoeddus yn gysylltiedig â'r un dioddefwr. Cymhwyswyd amodau mechniaeth, a oedd yn cynnwys peidio â chysylltu â'r

dioddefwr, yn uniongyrchol nac yn anuniongyrchol, a pheidio â mynd at eiddo'r dioddefwr. Torrwyd yr amodau mechnïaeth hyn.

- Er bod y drosedd hon yn cael ei hymchwilio fel trosedd stelcio ar y system, anghytunodd Ditectif Ringyll a oedd yn adolygu'r achos a nododd ar y cofnod troseddau nad oedd yn stelcio. Mae'n ymddangos fel pe na bai'r categori trosedd wedi'i ddiwygio, a chafodd y cyflawnwr ei gyhuddo o stelcio, ynghyd â dwy drosedd arall. Nid yw nodiadau a gweithredoedd sy'n gwrth-ddweud ei gilydd yn cynorthwyo ymchwiliad effeithlon ac effeithiol.
- Gofynnodd y goruchwyliwr a adolygodd yr achos ar ôl yr adroddiad cychwynnol a oedd angen Gorchymyn Atal. Fis ar ôl yr adroddiad cychwynnol, cyflwynwyd cais i'r Gwasanaethau Cyfreithiol. Fodd bynnag, nid yw'n hysbys o'r ffeiliau achos a roddwyd y Gorchymyn.
- Nid oedd unrhyw gyfeiriad at y Rhaglen Myfyrio ar Berthnasoedd er gwaethaf yr ymddygiad stelcio, ac nid oedd tystiolaeth ychwaith i Orchymyn Amddiffyn rhag Stelcio gael ei ystyried.
- Mae'n werth nodi nad oes cofnodion trosedd pellach ar system yr Heddlu yn dilyn y cyhuddiadau a roddwyd ar y troseddwr.

Mewn achos arall, cafodd y troseddwr ei arestio llai na 24 awr ar ôl derbyn yr adroddiad. Ymhlith yr honiadau roedd cyfathrebu maleisus, stelcio, bygythiadau i achosi difrod a bygythiadau i ladd. Cafodd cais am Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig ei ddrafftio *“sichrau, yn y sefyllfa annhebygol lle na chaiff cyhuddiad ei sichrau, y bydd camau diogelu'n parhau i fod yn ei le ar gyfer y dioddefwr a'r teulu ifanc”*. Mae SCHTh yn amlygu hyn fel arfer da mewn rheoli troseddwr a diogelu dioddefwyr.

Diogelu dioddefwyr drwy reoli troseddwr

Roedd sawl achos yn cyfeirio at amodau mechnïaeth a nododd staff SCHTh ddull cyson o roi gwybod i ddioddefwyr am y cyfyngiadau a roddir ar droseddwr.

Yn yr un modd, roedd tystiolaeth bod dioddefwyr yn cael eu hysbysu am dorri'r amodau.

Torri gorchmynion sifil, rhybuddion ac amodau mechnïaeth

Codwyd pryderon gan staff SCHTh yn dilyn adolygiad o achos o stelcio lle'r oedd y cofnod troseddau yn nodi, *“[...] dyma'r toriad cyntaf ac o'r herwydd, nid oes unrhyw gwrs o ymddygiad eto”*. Yn y cofnod troseddau dim ond 5 niwrnod yn ddiweddarach, mae'r swyddog ymchwilio yn diweddar y bydd yn cyfweld â'r troseddwr *“am y gyfres o doriadau sydd wedi digwydd”*. Mae hyn yn peri pryder ac yn amlygu pwysigrwydd cydnabod difrifoldeb toriad, hyd yn oed os hyn yw'r *“toriad cyntaf.”* Fel yr eglurwyd yn flaenorol, mae'r Athro Jane Monckton-Smith yn cynghori mai toriadau yw'r dangosydd mwyaf anhyblyg bod cynnydd yn digwydd. Yn ogystal, mae'n amlwg o'r cofnodion efallai mai dyma'r tro cyntaf i'r dioddefwr adrodd am yr ymddygiad, ond nid y lle cyntaf iddynt brofi ymddygiad o'r fath gan y cyflawnwr. Rhaid i swyddogion fod yn ymwybodol y gall dioddefwyr stelcio yn aml ddioddef sawl achos o ymddygiad

troseddol cyn cysylltu â'r heddlu: canfu'r Llinell Gymorth Stelcio Genedlaethol fod 77% o ddioddefwyr stelcio yn profi dros 100 o ddigwyddiadau cyn cysylltu â'r heddlu ⁵².

Mewn achos arall o stelcio, gofynnodd Uwcharolygydd i'r swyddog ymchwilio gyflymu ymdrechion i arestio *“o ystyried diystyrwch ymddangosiadol yr un a ddrwgdybir i'r gorchymyn rhag ymyrryd sydd ar waith ynghyd â phryderon y dioddefwr ac ystyriaethau diogelu ehangach”*. Er gwaethaf y cais hwn, ni chafodd y troseddwr ei arestio tan 4 niwrnod yn ddiweddarach. Mae'r oedi rhwng cais yr Uwcharolygydd a'i arestio yn peri pryder o ystyried y pwysau a roddwyd ar yr arestiad hwn gan yr Uwcharolygydd. Roedd materion eraill a godwyd gan staff SCHTh, yn gadarnhaol ac yn negyddol, yn eu hadolygiad o'r achos hwn yn cynnwys:

- Mae tystiolaeth ar y cofnod troseddau bod y troseddwr wedi torri Gorchymyn Atal tra mewn perthynas flaenorol. Mae'n galonogol bod swyddogion wedi ystyried a chofnodi achosion blaenorol o dorri gorchmynion sifil, ond mae diystyru'r troseddwr o gadw at orchmynion sifil yn peri mwy o bryder i'r oedi cyn arestio, gan ei fod yn dangos patrwm o ymddygiad gan y troseddwr.

Nodwyd arfer da mewn achos pellach o stelcio lle ymchwiliwyd yn brydlon i dorri Gorchymyn Atal, er bod y dioddefwr wedi symud i ardal heddlu arall.

Cyngor arbenigol

Cydnabyddir bod adnoddau a pholisïau ar-lein ar gael i swyddogion, ond prin oedd y dystiolaeth o swyddogion ymchwilio yn ceisio cymorth gan Hyrwyddwyr Stelcio.

Nid oedd unrhyw sôn am geisio cyngor gan y Gwasanaethau Cyfreithiol o ran gorchmynion sifil mewn unrhyw achos a adolygwyd. Y Gwasanaethau Cyfreithiol sy'n gyfrifol am geisiadau am orchmynion sifil, felly, ar unrhyw adeg yn yr ymchwiliad, gallai'r swyddog ofyn am gyngor ynghylch addasrwydd gweithredu gorchymyn sifil yn ogystal â'r broses i'w dilyn.

Yn lle hynny, rhoddwyd cyngor gan arbenigwyr a goruchwylwyr i'r swyddogion ymchwilio yn y cofnod troseddau, er enghraifft gan gydweithwyr o'r Uned Rheoli Troseddwyr. Mae hyn yn gadarnhaol ond ni ddylid dibynnu arno. **Mae SCHTh yn argymhell bod swyddogion yn mynd ati'n rhagweithiol i geisio cymorth a chyngor arbenigol gan y Gwasanaethau Cyfreithiol, Hyrwyddwyr Stelcio a'r Uned Rheoli Troseddwyr wrth ymdrin ag achosion o stelcio ac aflonyddu.**

Arfer da arall a nodwyd

Mewn un achos o stelcio, canfu staff SCHTh dystiolaeth bod yr adroddiad stelcio wedi'i gymryd o ddifri er nad oedd y dioddefwr yn dymuno mynd ar drywydd y mater. Adolygodd Rhingyll ac Arolygydd yr achos a'i gymeradwyo, gan nodi llwybrau ymchwilio pellach. Adolygwyd y drosedd hefyd fel rhan o ddarn o waith a gyflawnwyd gan Heddlu Dyfed-Powys ym mis Ionawr 2023, yn ymwneud â throseddau a gwblhawyd gyda Chanlyniad 16 -*Nid yw'r dioddefwr yn cefnogi (neu maent wedi tynnu*

⁵² 'Police, Crime, Sentencing and Courts Bill: Tystiolaeth ysgrifenedig gan Ymddiriedolaeth Suzy Lamplugh'<https://bills.parliament.uk/publications/41827/documents/377>

cefnogaeth yn ôl ôl). Nododd yr Arolygydd a oedd yn cynnal yr adolygiad hwn y ceisiwyd erlyniad dan arweiniad yr heddlu oherwydd *“Mae pob trywydd ymholi rhesymol wedi'i gynnal gan gynnwys nodi unrhyw dystion posibl a chyfleoedd teledu cylch cyfyng.”*

Mewn achos pellach o stelcio, lle gwrthododd y dioddefwr wneud datganiad, nododd staff SCHTh nifer o feysydd o arfer da:

- Ar ôl gwrthod gwneud datganiad, cynghorwyd y dioddefwr bod gan yr Heddlu ddyletswydd gofal ac y gallai gymryd camau ffurfiol yn erbyn y sawl a ddrwgdybir o hyd.
- Cwblhawyd Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu gan Swyddog Cam-drin Domestig.
- Cyfeiriwyd y dioddefwr at wasanaethau Cynghori Annibynnol ar Drais Domestig a rhoddwyd manylion iddynt ar gyfer gwasanaethau cymorth.
- Roedd ffocws pendant ar ddiogelu'r dioddefwr yn yr achos hwn, gyda datblygiad cynllun diogelwch manwl iawn.
- Yn dilyn penderfyniad 'dim gweithredu pellach', adolygodd swyddogion yr opsiynau diogelu oedd ar gael. Arweiniodd hyn at ystyried Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig. Ni phroseswyd hyn ar sail rhinweddau'r achos penodol hwn, gan gynnwys asesiad risg 'safonol', *“diffyg unrhyw waethygu neu reolaeth ddifrifol wedi'i gofnodi neu ei honni, y diffyg ofn yn amlwg, a diffyg unrhyw dystiolaeth wirioneddol o drosedd.”* Am y rhesymau hyn, nododd y swyddog nad oedd cais DVPO yn debygol o fod yn llwyddiannus ac felly nid oedd Hysbysiad Diogelu Trais Domestig yn briodol. Mae cofnodi ystyriaethau a phenderfyniadau o'r fath yn unol ag argymhelliad SCHTh yn golygu bod yr Heddlu yn sicrhau bod yr holl ystyriaethau o ymyriadau a gorchmynion sifil yn cael eu nodi gan swyddogion yn y cofnod troseddau.
- Roedd tystiolaeth o oruchwyliaeth dda, gyda chymeradwyaeth ar y cofnod troseddau gan nifer o Ringylliaid ac Arolygyddion.

Nodwyd arfer da hefyd mewn achos o gyfathrebu maleisus yn ymwneud â disgyblion ysgol uwchradd. Cynhaliwyd sesiwn ymarfer adferol rhwng y ddau unigolyn dan sylw, gyda'u Pennaeth Blwyddyn yn bresennol. Cytunodd y ddwy ochr na fyddent yn cysylltu â'i gilydd ymhellach, gan arwain at achos Canlyniad 22 –*Gweithgaredd dargyfeiriol, addysgol neu ymyrraeth.*

Yn yr achos a grybwyllwyd yn flaenorol o aflonyddu ar sail hil neu grefydd lle mai'r canlyniad oedd Rhybuddiad Oedolyn, roedd yn galonogol gweld bod y dioddefwr wedi'i ddiweddarau bod rhybudd wedi'i awdurdodi a gofynnwyd am adborth ynghylch a oedd y dioddefwr yn fodlon â'r cam hwn. Cadarnhaodd y dioddefwr eu bod yn fodlon ar y dull hwn.

O'r achosion stelcio a ystyriwyd, nododd staff SCHTh arfer da mewn pedwar achos lle'r oedd swyddogion yn cynnwys manylion ystyr Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu yn y cofnod troseddau.

- Mewn un cofnod, nododd Ditectif Gwnstabl – a ddywedodd eu bod yn “Swyddog Cam-drin Domestig cymwys Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu”, “Beth yw Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu?” ac aeth gam ymhellach drwy fanylu ar y pryderon penodol a amlygwyd o ganlyniad i gwblhau'r Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu.
- Mewn achos arall, manylodd swyddog ar ystyr Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu a'r PEDAIR elfen o stelcio. Roedd y broses feddwl ynghylch pam nad oedd yr achos yn cael ei ystyried yn un stelcio wedi'i nodi'n drylwyr ar y cofnod i bawb ei weld.

Nodwyd arfer da mewn achosion lle roedd goruchwylwyr a oedd yn cymeradwyo cofnodion trosedd yn gofyn am wybodaeth a chatau pellach i'w cymryd, er enghraifft cwblhau Asesiad Sgrinio ar gyfer Stelcio ac Aflonyddu.

Nododd staff SCHTh ddefnydd cyson o ffurflenni atgyfeirio aml-asiantaeth i sicrhau diogelu dioddefwyr. Roedd tystiolaeth hefyd o ddull cyson a chalonogol o ddarparu cyngor diogelu i ddioddefwyr.

Roedd ffurflenni DASH (asesiad risg cam-drin domestig) yn cael eu llenwi'n gyson lle'r oedd gan yr achos gysylltiad cam-drin domestig.

Mewn dau o'r tri achos a waethgwyd gan hiliaeth neu grefydd a ystyriwyd, defnyddiwyd Swyddogion Cymorth Troseddau Casineb i ymgysylltu â'r dioddefwyr, un o fewn 24 awr ac un arall o fewn 72 awr. Yn y trydydd achos, cysylltodd y swyddog ymchwilio â'r Swyddog Cymorth Troseddau Casineb ond nid oedd angen cymorth o'r fath ar y dioddefwr.

Adroddodd staff SCHTh gyfeiriad cyson at ddarparu gwybodaeth am wasanaethau cymorth megis Gwasanaeth Dioddefwyr a Thystion Goleudy⁵³ a Chynghorwyr Trais Domestig Annibynnol, yn ogystal â'r Pecyn Gwybodaeth i Ddioddefwyr⁵⁴. Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr Dyfed-Powys⁵⁵ a'r Panel Sicrhau Ansawdd yn rhan o'r gwaith o adolygu ac adnewyddu'r ddogfen bwysig hon yn 2020/21. Sefydlwyd gweithgor i ddatblygu fersiwn newydd o'r pecyn. Bu dioddefwyr stelcio a rheoli ac ymddygiad gorfodol yn gweithio ochr yn ochr â swyddogion Heddlu Dyfed-Powys, staff Goleudy ac aelodau'r Panel Sicrhau Ansawdd i sicrhau bod y pecyn yn cynnwys yr holl wybodaeth berthnasol mewn fformat hygrych.

Canfyddiadau eraill o bwys

Mae cysylltu â dioddefwyr yn agwedd bwysig ar y Cod Ymarfer i Ddioddefwyr ac mae'n rhan o'r Pecyn Gwybodaeth i Ddioddefwyr a grybwyllwyd uchod. Ar dudalen dau, mae

⁵³Mae Goleudy yn cynnig cymorth personol, emosiynol ac ymarferol i helpu dioddefwyr, teuluoedd a thystion i oroesi trosedd a'u gwneud yn gryfach. <https://www.goleudyvictimandwitnessservice.org.uk/cy/>

⁵⁴ Rhoddir y Pecyn Gwybodaeth i Ddioddefwyr i bob unigolyn sy'n cysylltu â Heddlu Dyfed-Powys fel dioddefwr trosedd.

Mae'n egluro beth fydd yr heddlu ac asiantaethau eraill yn ei wneud dros ddioddefwyr, a pha fesurau sydd ar gael i'w cynorthwyo i wella o'u profiad.

⁵⁵ Mae'r Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr, a gydlynir gan SCHTh, yn gwahodd unigolion sydd wedi'u heffeithio gan drosedd neu ymddygiad gwrthgymdeithasol i wirfoddoli eu hadborth ar wasanaethau dioddefwyr.

blwch i'w lenwi rhwng y swyddog ymchwilio a'r dioddefwr: *'Ein Cytundeb â Chi.'* Mae'r cytundeb hwn yn nodi'r canlynol:

- caniatáu i'r swyddog nodi ei enw, rhif coler a manylion cyswllt;
- rhoi rhif cyfeirnod trosedd i'r dioddefwr;
- caniatáu i'r dioddefwr nodi ei ddull cyswllt dewisol;
- caniatáu i'r dioddefwr benderfynu pa mor aml y mae'r swyddog yn cysylltu â nhw gyda diweddariad: Unwaith bob 7, 14 neu 21 diwrnod, neu *'pan fo datblygiad sylweddol yn yr achos h.y., pan fydd rhywun yn cael ei arestio, yn cael ei gyfweld dan rybudd, yn cael ei ryddhau ar fechnïaeth, yn cael ei gyhuddo, neu ddim yn cymryd unrhyw gamau pellach.'*

Yn eu gweithgaredd hapsamplu, nododd staff SCHTh, o'r 29 achos a adolygwyd, fod Cytundebau Cyswllt Dioddefwyr wedi'u nodi mewn 16. Ar gyfer y 13 arall, nododd y System Rheoli Troseddau: *'Nid oes unrhyw gytundebau cyswllt dioddefwyr wedi'u harbed ar gyfer y drosedd hon.'*

Fodd bynnag, adroddodd staff SCHTh, lle'r oedd Cytundeb Cyswllt Dioddefwr yn cael ei gofnodi, ei bod yn ymddangos bod cyswllt â'r dioddefwyr yn unol â'r cytundeb. Er y cydnabyddir mai sampl fach yw hon, rhaid nodi nad yw'r canfyddiad hwn i'w weld yn cyd-fynd â chanfyddiadau [ymgysylltu â dioddefwyr a goroeswyr](#) a gynhaliwyd fel rhan o'r adolygiad hwn. Nododd y rhan fwyaf o ymatebwyr yr arolwg anafodlonrwydd â'r diweddariadau a dderbyniwyd. Rhaid nodi yma hefyd nad oedd SCHTh yn gallu gwirio a oedd y dioddefwyr a'r goroeswyr a ymatebodd i'r arolwg wedi ffurfio Cytundeb Cyswllt Dioddefwyr gyda'u swyddog ymchwilio.

Llais y Dioddefwyr

Ochr yn ochr â phob ystyriaeth arall, roedd yn bwysig i SCHTh bod llais dioddefwyr, o ran rheoli troseddau, hefyd yn cael ei gynrychioli yn yr adolygiad hwn.

Felly adalwodd SCHTh ffigurau Arolwg Boddhad Dioddefwyr Troseddau, ynghyd â barn aelodau Panel Cynghori Goroewyr Partneriaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Canolbarth a Gorllewin Cymru, a chanlyniadau Asesiad Anghenion Dioddefwyr diweddar a gynhaliwyd ar gyfer y Comisiynydd Heddlu a Throseddau.

Arolygon Boddhad Dioddefwyr Trosedd

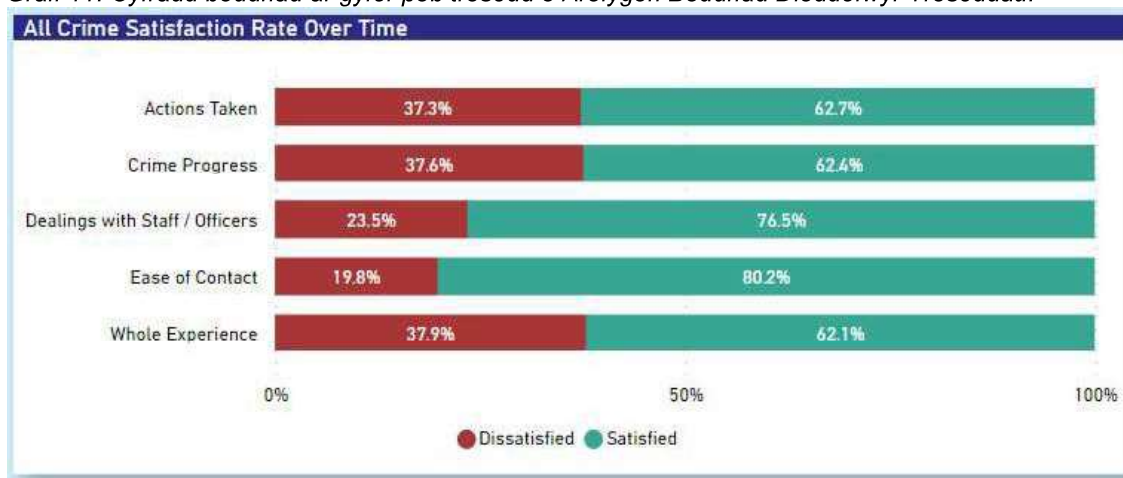
Rhwng 10 Chwefror 2021 a 5 Mawrth 2023, anfonwyd 19,237 o Arolygon Boddhad Dioddefwyr Troseddau at ddioddefwyr pob trosedd ar draws ardal yr Heddlu. Roedd 7,609 (39.6%) o'r derbynwyr hyn yn ddioddefwyr stelcio a/neu aflonyddu.

Dychwelwyd cyfanswm o 984 o arolygon ar gyfer pob trosedd, gyda 418 o'r rhain gan ddioddefwyr stelcio ac aflonyddu.

Mae SCHTh wedi cael gwybod bod 5.5% o ddioddefwyr stelcio ac aflonyddu a anfonwyd at yr arolwg wedi ymateb, o gymharu â 5.1% ar gyfer pob trosedd. Mae'n galonogol bod dioddefwyr stelcio ac aflonyddu yn fodlon rhannu eu hadborth gyda'r Heddlu.

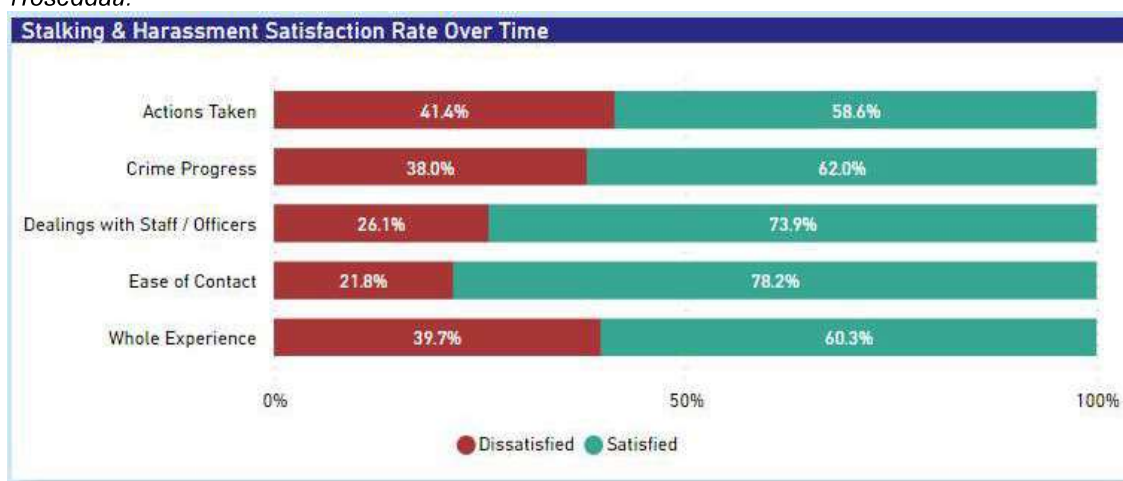
Mae'r ymatebion hyn i'r arolwg yn rhoi gwybodaeth bwysig i'r Heddlu am foddhad dioddefwyr, gan gynnwys eu cyswllt cychwynnol â'r heddlu, y camau a gymerwyd gan yr heddlu, diweddariadau a ddarparwyd gan yr heddlu a sut roedd y dioddefwyr yn teimlo eu bod yn cael eu trin. Mae'r graffiau canlynol yn dangos lefelau bodlonrwydd dioddefwyr pob trosedd a dioddefwyr troseddau stelcio ac aflonyddu yn benodol.

Graff 11: Cyfradd boddhad ar gyfer pob trosedd o Arolygon Boddhad Dioddefwyr Troseddau.

Ffynhonnell: [Power BI <http://powerbi-01/Reports/powerbi/Performance/Police%20and%20Crime%20Plan/Police%20and%20Crime%20Performance%20Dashboard%20v2?rs:embed=true>](http://powerbi-01/Reports/powerbi/Performance/Police%20and%20Crime%20Plan/Police%20and%20Crime%20Performance%20Dashboard%20v2?rs:embed=true) 06/03/2023

Graff 12: Cyfradd boddhad ar gyfer troseddau stelcio ac aflonyddu o Arolygon Boddhad Dioddefwyr Troseddau.

Ffynhonnell: [Power BI <http://powerbi-01/Reports/powerbi/Performance/Police%20and%20Crime%20Plan/Police%20and%20Crime%20Performance%20Dashboard%20v2?rs:embed=true>](http://powerbi-01/Reports/powerbi/Performance/Police%20and%20Crime%20Plan/Police%20and%20Crime%20Performance%20Dashboard%20v2?rs:embed=true) 06/03/2023

Mae'r penawdau yn y graffiau uchod yn ymwneud â'r pum cwestiwn allweddol y mae'r Swyddfa Gartref wedi'u gorchymyn i'w cynnwys yn yr arolwg:

1. A ydych chi'n fodlon neu'n anfodlon â'r camau a gymerwyd gan yr heddlu?
2. A oeddech yn fodlon neu'n anfodlon ar ba mor dda y cawsoch eich hysbysu am gynnydd?
3. A ydych chi'n fodlon neu'n anfodlon â'r ffordd y cawsoch eich trin gan yr heddlu a ddeliodd â'ch ymchwiliad?
4. A ydych chi'n fodlon neu'n anfodlon ar ba mor hawdd oedd hi i gysylltu â Heddlu Dyfed-Powys yn y lle cyntaf y tro hwn?
5. Gan ystyried y profiad cyfan, pa mor fodlon neu anfodlon ydych chi ar y gwasanaeth cyffredinol a ddarperir gan yr heddlu yn yr achos hwn?

Gan fod yr adolygiad hwn yn canolbwyntio ar ba mor effeithiol y caiff troseddwy eu rheoli, bydd cwestiynau un a dau yn unig yn cael eu hystyried ymhellach.

Mae cwestiwn un yn ymwneud ag ymateb cychwynnol yr heddlu, a oedd y swyddogion yn yr achos yn deall y sefyllfa yr oedd y dioddefwr ynddi, a oeddent wedi cymryd y mater o ddifri ac a oeddent yn egluro pa gamau yr oeddent wedi'u cymryd neu y byddent yn eu cymryd. Roedd 41.4% o ddioddefwyr stelcio ac aflonyddu yn anfodlon ar y camau a gymerwyd gan yr heddlu. Mae hyn yn nifer uwch na dioddefwyr anfodlon ar gyfer pob trosedd (37.3%), sy'n peri pryder.

Mae cwestiwn dau yn ymwneud â diweddariadau a dderbyniwyd ar ôl i'r ymchwiliad fynd rhagddo, a fyddai, yn berthnasol i'r adolygiad hwn, yn cynnwys diweddariadau ar arestiadau, mechnïaeth yr heddlu a gofynion mechnïaeth, yn ogystal â chanlyniad terfynol yr ymchwiliad. Roedd 38% o ddioddefwyr stelcio ac aflonyddu yn anfodlon â'r diweddariadau ymchwilio a dderbyniwyd, sy'n cyd-fynd â lefelau anfodlonrwydd dioddefwyr pob trosedd (37.6%). Fodd bynnag, nid yw hyn yn cyd-fynd â chanfyddiad

hapsamplu lle cwblhawyd cyswllt â'r dioddefwr fel y nodir yn y Cytundebau Cyswllt Dioddefwyr, lle'r oedd yn bresennol.

Ymgysylltu â Dioddefwyr a Goroeswyr

Ymgynghorodd SCHTh â'i Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr i ddarganfod sut roedd aelodau yr effeithiwyd arnynt gan droseddau stelcio ac aflonyddu yn teimlo bod y troseddwr yn cael ei reoli gan Heddlu Dyfed-Powys. Gofynnwyd i'r ymatebwyr hefyd a oeddent yn teimlo'n fwy diogel oherwydd unrhyw ymyriadau a roddwyd ar waith.

Gofynnodd SCHTh hefyd am adborth gan Banel Cyngori Goroeswyr Partneriaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Canolbarth a Gorllewin Cymru.

Gofynnwyd y cwestiynau canlynol i aelodau'r Fforwm a'r Panel a oedd wedi adrodd am drosedd(au) o stelcio ac aflonyddu i Heddlu Dyfed-Powys:

1. *A gawsoch wybod gan Heddlu Dyfed-Powys, er enghraifft, a gafodd y troseddwr ei arestio ac a oedd wedi'i ryddhau ar fechnïaeth?*
2. *A gawsoch wybod pa gamau yr oedd yr Heddlu'n eu cymryd i reoli'r troseddwr, er enghraifft unrhyw amodau mechnïaeth a gymhwyswyd, unrhyw Hysbysiadau neu Orchmynion a roddwyd ar waith, megis Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio, Hysbysiadau Diogelu Trais Domestig, neu Orchmynion Atal?*
3. *A wnaeth y camau a gymerwyd gan yr Heddlu, wrth reoli'r troseddwr, wneud i chi deimlo'n fwy diogel?*
4. *A allai'r Heddlu fod wedi gwneud unrhyw beth yn wahanol yn y ffordd y gwnaethant reoli'r troseddwr er mwyn gwneud i chi deimlo'n fwy diogel?*

Ymatebodd 13 o unigolion yr effeithiwyd arnynt gan stelcio ac aflonyddu ac a oedd wedi rhoi gwybod i Heddlu Dyfed-Powys amdanynt i'r arolwg.

Yn gyntaf, gofynnwyd i ymatebwyr yr arolwg nodi pa droseddau stelcio ac aflonyddu yr oeddent wedi bod yn ddioddefwyr ohonynt. Roeddent yn gallu dewis mwy nag un drosedd.

Tabl 4: Nifer y dioddefwyr troseddau stelcio ac aflonyddu

Trosedd	Nifer y dioddefwyr
Stelcio	7
Aflonyddu	11
Cyfathrebu maleisus	8
Aflonyddu a waethgyir gan hiliaeth neu grefydd	1
Ymddygiad sy'n rheoli neu'n gorfodi	10

Ffynhonnell: Survey Monkey

Mae'n amlwg o'r tabl uchod y bydd unigolion yn aml yn dioddef mwy nag un math o drosedd stelcio ac aflonyddu. Mae'n ymddangos, o ystyried natur y troseddau hyn, eu bod yn debygol o fynd law yn llaw ac felly ni ellir delio â nhw ar wahân. Dylent gael eu cysylltu ar systemau'r heddlu a'u hystyried gyda'i gilydd wrth reoli'r troseddwr.

A gawsoch wybod gan Heddlu Dyfed-Powys, er enghraifft, a gafodd y troseddwr ei arestio ac a oedd wedi'i ryddhau ar fechnïaeth?

Roedd tri o'r farn eu bod wedi cael y wybodaeth ddiweddaraf, roedd deg o'r farn nad oeddent wedi cael gwybod.

O'r rhai a oedd o'r farn eu bod wedi cael y wybodaeth ddiweddaraf, rhoddodd un adborth cadarnhaol a phwysleisiodd dau faes i'w gwella:

- *“Mae Heddlu Dyfed-Powys wedi cyfathrebu ac ymweld â mi yn fy nghartref ar adegau di-rif fel rhan o'r broblem barhaus o 14 mis.”*
- *“Byddwn wedi bod yn fwy diogel pe bai HDP wedi fy nghyngori CYN rhyddhau ar fechnïaeth, fel y gallwn fod wedi sicrhau fy niogelwch. Yn aml, ni ddywedwyd wrthyf am oriau lawer, weithiau ddyddiau, wedi hynny.”*
- *“Cymerodd bron i 2 fis i gwrdd â rhywun i siarad am y materion roeddwn i'n cael trafferth gyda nhw.”*

Soniodd y rhai nad oeddent wedi cael gwybod am beidio â chael eu cymryd o ddifri, oedi cyn ymateb, oedi wrth ymchwilio, a pheidio â chael yr wybodaeth berthnasol.

Mae'n ymddangos bod anghysondeb posibl yn y ffordd y mae dioddefwyr yn teimlo a'r hyn a nodir yng nghofnodion yr heddlu mewn perthynas â diweddariadau. Cydnabyddir efallai nad yw adborth y dioddefwr a hapsamplu yn cynrychioli'r sefyllfa ym mhob achos. Mae'r canfyddiadau, fodd bynnag, yn codi'r cwestiwn a all disgwyliadau'r heddlu a dioddefwyr amrywio o ran yr hyn a olygir gan 'gyswllt' a 'chael gwybod beth yw'r wybodaeth ddiweddaraf.'

Gwneir y Cytundeb Cyswllt Dioddefwr yn fuan ar ôl i'r dioddefwyr brofi'r trawma. Byddai'n ddealladwy felly i anghenion y dioddefwr newid trwy gydol yr ymchwiliad. Er enghraifft, mewn ymchwiliad hir lle mae'r dioddefwr wedi dewis clywed gan y swyddog yn unig *'pan fydd datblygiad arwyddocaol yn yr achos'* gall arwain at oedi hir rhwng cyswllt. Fodd bynnag, efallai y bydd angen cysylltu â'r dioddefwr a chael sicrwydd bod pethau'n mynd rhagddynt, neu gael eglurhad ynghylch pam nad yw pethau'n dod yn eu blaen. Gall hyn wneud iddynt deimlo'n fwy diogel. Byddai sefydlu cyswllt mwy rheolaidd hefyd yn rhoi cyfleoedd ychwanegol i ddioddefwyr adrodd am unrhyw ddigwyddiadau neu bryderon pellach. Mae Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau yn nodi mesur llwyddiant y Cynllun Heddlu a Throseddau o *“arloesi i gynyddu cyfleoedd adrodd i ddioddefwyr.”* Gallai annog cyswllt amlach â dioddefwyr, gyda'u caniatâd, helpu i gyflawni hyn rywfaint. Gallai cyswllt ychwanegol gefnogi swyddogion i adeiladu darlun cryfach o batrwm ymddygiad cyflawnwr, a allai ddarparu tystiolaeth ychwanegol ar gyfer gorchmynion sifil llwyddiannus neu erlyniad.

Mae SCHTh yn argymhell bod yr Heddlu yn cael ei sicrhau bod swyddogion yn ailedrych ar gytundebau cyswllt gyda dioddefwyr ar wahanol gamau o'r ymchwiliad.

Gan fod ymatebion yr arolwg yn ddienw, nid oedd SCHTh yn gallu cadarnhau a oedd swyddogion wedi cadw at eu cytundebau cyswllt â'r dioddefwr. **Argymhellir felly bod**

unrhyw ymgysylltu â dioddefwyr yn y dyfodol yn ystyried a gafodd dioddefwyr eu hysbysu'n gyson yn unol â'r Cytundeb Cyswllt Dioddefwyr a wnaed gyda'u swyddog ymchwilio.

A gawsoch wybod pa gamau yr oedd yr Heddlu yn eu cymryd i reoli'r troseddwr, er enghraifft unrhyw amodau mechnïaeth a gymhwyswyd, unrhyw Hysbysiadau neu Orchmynion a roddwyd ar waith?

Roedd pedwar o'r farn eu bod wedi cael gwybod am brosesau rheoli troseddwr, roedd naw o'r farn nad oeddent wedi cael gwybod.

O'r rhai a oedd o'r farn eu bod wedi cael y wybodaeth ddiweddaraf, ychwanegodd un sylw mewn perthynas ag aflonyddu nad oedd yn cael ei gofnodi fel aflonyddu, tra nododd yr ail eu bod yn cael eu diweddarau unwaith y digwyddodd trosedd arall, a chanmolodd y trydydd ymatebydd Tîm Plismona Bro Doc Penfro -*"sut maen nhw'n delio â'r broblem a sut maen nhw'n cyfathrebu."*

Unwaith eto, cyfeiriodd y rhai nad oeddynt wedi cael gwybod eto am beidio â chael eu cymryd o ddifri, a diffyg ymchwiliad i'r troseddau yr adroddwyd amdanynt. Soniodd un am *"geisio'n ofer i gysylltu â'r swyddog ymchwilio i ddarganfod a oedd amodau mechnïaeth wedi'u gollwng,"* heb unrhyw ymateb, a nododd un arall eu bod *"wedi cael rhywfaint o wybodaeth gan yr heddlu ar ôl y troeon cyntaf ond dim adborth am beth, os o gwbl, roedden nhw'n ei wneud amdano,"* gan ychwanegu bod yr heddlu *"ddim yn rhagweithiol nes i ddigwyddiadau ddod yn fwy difrifol."*

Codwyd pryderon hefyd ynghylch cyfathrebu am Orchmynion Amddiffyn rhag Stelcio a rhaglen troseddwr yr heddlu: *"Ni chefais wybod yn union beth y gallwn ei gael a dewisais fod yn fy Ngorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio. Wrth sicrhau'r Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio ni chefais wybod am unrhyw un o'r rheolau ac ni chlywais gan y swyddog ymchwilio eto. Roeddwn i'n teimlo fy mod wedi fy ngadael. Roedd yn rhaid i mi ddarganfod fy manylion Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio gan y cyfryngau. Bu'n rhaid i mi hefyd gysylltu â'r heddlu i gael gwybod pryd ac a fyddai ar raglen cyflawnwyr yn unol â'r Gorchymyn, ond wedyn nid wyf wedi cael gwybod a oedd wedi'i mynychu, a oedd wedi'i chwblhau ac unrhyw sicrwydd. Mae'n teimlo fel eich bod chi'n ymladd i gael Gorchymyn Amddiffyn rhag Stelcio ac yna byth yn clywed dim byd eto."* Fel yr amlygwyd drwy'r canfyddiadau hapsamplu, mae'r enghraifft hon yn codi amheuaeth ynghylch sut mae gorchmynion sifil yn cael eu monitro unwaith y maent yn eu lle ac mae'n cryfhau argymhelliad blaenorol SCHTh i'r Heddlu roi ystyriaeth i'r gwaith parhaus o fonitro ac adolygu gorchmynion sifil.

Fel gyda'r cwestiwn blaenorol, mae SCHTh yn cwestiynu a allai fod anghysondeb rhwng dealltwriaeth a disgwyliadau'r swyddog a'r dioddefwr o'r cyswllt a'r diweddariadau angenrheidiol.

A wnaeth y camau a gymerwyd gan yr Heddlu, wrth reoli'r troseddwr, wneud i chi deimlo'n fwy diogel?

Roedd un ymatebwr yn teimlo'n fwy diogel ac nid oedd deuddeg. Nododd yr unigolyn a oedd yn teimlo'n fwy diogel fod yr Heddlu wedi cyrraedd *"yn brydlon iawn"* yn dilyn adroddiad bod y troseddwr yng nghartref y dioddefwr gydag arf.

O'r rhai nad oeddent yn teimlo'n fwy diogel, rhoddodd saith wybodaeth bellach:

- Dywedodd dau fod y troseddau'n parhau oherwydd nad oedd yr Heddlu wedi cymryd unrhyw gamau, ac roedd traean yn ofni rhagor o aflonyddu.
- *"Rwyf wedi teimlo mwy o risg oherwydd y diffyg gweithredu gan yr Heddlu er bod ganddynt wybodaeth am ei ymddygiad."*
- *"Dydw i erioed wedi teimlo'n ddiogel. Rydw i wedi teimlo fy mod wedi fy ngadael yn llwyr."*
- *"Roedd hawliau'r troseddwr yn ymddangos yn bwysicach na fy hawliau i, fel petai'r heddlu'n cael eu dychryn o gael eu 'galw i gyfrif' gan gynrychiolydd (cyfreithiol) y troseddwr. Ble mae'r ddyletswydd gofal tuag at y dioddefwr, a'r dioddefwr yw'r brif flaenoriaeth yn yr achos?"*
- *"Mae'n rhwystredig bod y ffocws ar yr hyn sydd angen i mi ei wneud ac nid ar ei ymddygiad gwrthun, ystrywgar, camdriniol."*

A allai'r Heddlu fod wedi gwneud unrhyw beth yn wahanol yn y ffordd y gwnaethant reoli'r troseddwr er mwyn gwneud i chi deimlo'n fwy diogel?

Dim ond un ymatebwr oedd yn hapus bod y ffordd yr oedd y troseddwr yn cael ei reoli yn gwneud iddo deimlo'n ddiogel. Teimlai deuddeg o ymatebwyr y gallai'r Heddlu fod wedi gwneud rhywbeth yn wahanol i wella eu teimladau o ddiogelwch, megis cymryd y gŵyn o ddifri, darparu gwell cymorth a rheoli ymddygiad y cyflawnwyr trwy gyfyngiadau: *"Gorfodwch y gyfraith a gwnewch yn siŵr bod eu hymddygiad yn cael ei reoli. Ymdrechion ofer gan heddlu di-ddiddordeb."*

Roedd ymatebion eraill yn cynnwys:

- *"Cyn unrhyw chwiliad o eiddo'r troseddwr ac ati., ymholiadau i'w cynnal i wybodaeth y dioddefwr am yr un peth; i gynnwys drylliau tanio heb eu cofrestru, y defnydd o gyffuriau, alcohol ac ati. Efallai y bydd gan y troseddwr fynediad i lawer o safleoedd, a'r unig un i fod yn onest yn hyn o beth fydd y dioddefwr. Felly beth am sefydlu'r weithdrefn hon fel un arferol? Gwnewch yn siŵr bod POB MAN yn cael ei chwilio!!!!"*
- *"Rwyf wedi teimlo bod ei hawliau yn bwysicach na fy hawliau i. Cefais fy anfon ar raglen cyflawnwyr a chynghorwyd yn y bôn i beidio â bod yn stelciwr. Nid oes gan Goleudy ddealltwriaeth o stelcio a bu'n rhaid i mi ddod â'r cyswllt i ben. Daeth fy nghytundeb i ben oherwydd cyllid gan Paladin ac nid oedd gen i unrhyw gefnogaeth. Roedd rhaglen y troseddwr yn ei gefnogi drwy'r amser. Cefais fy nghyhuddo o stelcio y stelciwr oherwydd roedd yn rhaid i mi gasglu tystiolaeth. Mae'r holl brofiad wedi fy nharo yn llwyr."*

Mae'r ail ddyfyniad yn cyfeirio at ddiffyg dealltwriaeth o stelcio gan Goleudy, sef gwasanaeth a ariennir gan y Comisiynydd. **Mae SCHTh yn argymhell y dylid rhoi**

ystyriaeth bellach i'r cymorth sydd ar gael i ddioddefwyr stelcio yn y broses ail-dendro Gwasanaethau Dioddefwyr a Thystion sydd ar ddod.

Rhaid cydnabod efallai nad yw barn y rhai a ddewisodd ymgysylltu â SCHTh ar y pwnc hwn yn cynrychioli barn yr holl ddioddefwyr. Mae ymatebwyr i'r arolwg yn ymwneud â phrofiadau personol unigol ac efallai nad ydynt yn gynrychioliadol o bob dioddefwr. Fodd bynnag, y cwestiynau a ddaeth i'r amlwg o adborth y dioddefwyr a'r goroeswyr oedd:

1. i swyddogion roi gwybod i ddioddefwyr am y camau a gymerwyd i reoli'r troseddwyr;
2. bod adroddiadau o stelcio ac aflonyddu yn cael eu cymryd o ddifri o'r cychwyn cyntaf;
3. bod dioddefwyr yn cael y wybodaeth berthnasol a phwysig am gyfyngiadau cyflawnwyr, amodau mechnïaeth a gorchmynion sifil.

Mae hyn yn atgyfnerthu'r angen i swyddogion ailymweld â chytundebau cyswllt yn rheolaidd mewn ymdrech i gadw cysylltiad â dioddefwyr stelcio ac aflonyddu.

Asesiad Anghenion Dioddefwyr

Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ddyletswydd i gynnal Asesiad o Anghenion Dioddefwyr bob pedair blynedd i ddeall anghenion dioddefwyr lleol a gofynion darparu gwasanaeth. Mae'r asesiad yn hysbysu comisiynu lleol o wasanaethau dioddefwyr.

Rhannwyd yr adroddiad sy'n manylu ar ganfyddiadau'r Asesiad Anghenion â'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar ddiwedd mis Ebrill 2023. Mae wedi'i adolygu i asesu a yw unrhyw rai o'r canfyddiadau'n ymwneud â rheoli cyflawnwyr. Nodwyd y pwyntiau perthnasol canlynol:

- Y mater a godwyd amlaf wrth ymgysylltu'n uniongyrchol â dioddefwyr / goroeswyr oedd aneffeithiolrwydd gweithredu gorchmynion sifil megis Gorchmynion Atal Ymyrryd, Gorchmynion Atal a Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio. Dywedodd un dioddefwr: *"Dwi ddim yn gweld y pwynt, yn fy mhrofiad i, o orchmynion atal."*
- Disgrifiodd y dioddefwr / goroeswyr brofi torri llu o orchmynion sifil heb unrhyw ymateb gorfodi digonol, gan eu gadael yn teimlo'n ddiamddiffyn. Adleisiwyd hyn mewn trafodaethau â rhanddeiliaid proffesiynol, a nododd hwn fel mater cyffredin a oedd yn golygu bod yn rhaid i ddarparwyr arbenigol wedyn gyfeirio adnoddau at weithgareddau eiriolaeth i fynd ar ôl gweithgarwch gorfodi.
- Codwyd materion penodol mewn perthynas â thoriadau ar-lein a digidol, gyda dioddefwyr / goroeswyr yn egluro nad oedd yn ymddangos bod y math hwn o gyswllt yn cael ei ddeall yn llawn o fewn gorfodi'r gyfraith a chyfiawnder troseddol. Arweiniodd hyn at ymatebion y canfuwyd eu bod yn lleihau bygythiad a difrifoldeb y digwyddiadau.
- Pwysleisiodd dioddefwyr / goroeswyr fod Gorchmynion Amddiffyn rhag Stelcio yn arfau cymharol newydd a theimlent fod diffyg dealltwriaeth o ran sut i wneud cais amdanynt i ddechrau. Codwyd y mater hwn hefyd mewn perthynas â'r diffyg

dealltwriaeth ymddangosiadol o stelcio ac aflonyddu, fel troseddau a'r cymorth sydd ar gael.

Mae'r canfyddiadau uchod yn amlygu materion tebyg i gorff yr adolygiad o ran pwysigrwydd ymdrin â thoriadau yn effeithiol, o ran ymateb yr heddlu a'r llysoedd.

Casgliad

Nod yr adolygiad hwn oedd pennu:

“A yw Heddlu Dyfed-Powys yn rheoli cyflawnwyr stelcio ac aflonyddu yn effeithiol?”

Canfu SCHTh, mewn nifer o achosion, ie, ond nid oedd yn ddarlun cyson.

Mewn perthynas â Chynllun Heddlu a Throseddu'r Comisiynydd, roedd yr adolygiad yn ceisio deall:

1. A yw dioddefwyr yn cael eu cefnogi

O'r ymgysylltu a gynhaliwyd, mae'n ymddangos nad yw dioddefwyr yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi, ond mae hapsamplu yn awgrymu bod dioddefwyr yn cael eu diogelu.

2. A yw troseddu yn y dyfodol yn cael ei atal

Mae angen gwneud mwy i atal pawb sy'n cyflawni stelcio ac aflonyddu yn gyson ac yn gadarn.

3. A yw ein system cyfiawnder troseddol yn cael ei defnyddio'n effeithiol

Yn rhannol - mae enghreifftiau o ystyriaeth gynyddol a defnydd cynyddol o orchmynion sifil ac erlyniadau, fodd bynnag mae tystiolaeth o ddiffyg cysylltiad rhwng dealltwriaeth y dioddefwr, yr heddlu a'r llysoedd o'r ymateb i doriadau ac aildroseddu.

Canfu'r adolygiad dystiolaeth o amrywiaeth o brosesau rheoli yn cael eu rhoi ar waith ar gyfer troseddwr sy'n stelcio ac yn aflonyddu. Mae hyn yn galonogol, gan ei bod yn amlwg na all hwn fod yn un dull sy'n addas i bawb i newid ymddygiad cyflawnwr.

Mae yna hefyd enghreifftiau o arfer da lle mae prosesau rheoli troseddwr yn cael eu cymhwyso'n gadarn. Fodd bynnag, nid oedd SCHTh yn gallu gwneud dyfarniad trofwaol ynghylch a yw ymyriadau yn effeithiol ar y cyfan, oherwydd cyfyngiadau yn y data sydd ar gael. Nododd hapsamplu enghreifftiau o ymyriadau mewn nifer o'r achosion a adolygwyd. Fodd bynnag, nid oedd hyn yn gyson, ac nid oedd yn glir a oedd unrhyw ymyriadau wedi'u hystyried mewn rhai achosion. Rhaid i ymyriadau gael eu hystyried yn gynnar mewn ymchwiliad, er mwyn rhoi'r cyfle gorau i atal rhag gwaethygu ymhellach.

Mae'n ymddangos bod yr enghreifftiau o brosesau rheoli troseddwr sy'n cael eu defnyddio yn diogelu ac amddiffyn dioddefwyr stelcio ac aflonyddu. Fodd bynnag, rhaid cyfathrebu'r rhain yn glir i ddioddefwyr i sicrhau eu bod yn teimlo'r budd uniongyrchol.

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn amlwg wedi buddsoddi amser ac adnoddau sylweddol i wreiddio ymwybyddiaeth o stelcio ac aflonyddu trwy lawer o gyfleoedd hyfforddi ar gyfer personél rheng flaen. Mae'n galonogol canfod bod yr Heddlu yn adnewyddu'r

ddarpariaeth Hyrwyddwyr Stelcio i sicrhau bod yr hyfforddiant hwn yn cael ei roi ar waith. Dylai hyn, a chyflwyno Swyddog Gorchmynion Sifil, sicrhau ymateb mwy cyson i gyflawnwyr stelcio ac aflonyddu.

Mae SCHTh wedi'u calonogi gan gydnabyddiaeth Arweinwyr yr Heddlu ac ymrwymiad i fynd i'r afael â'r agweddau i'w gwella. Amlygwyd hyn gan y gweithgaredd o amgylch y Fenter Pencampwyr Stelcio a chyflwyniad arfaethedig y Swyddog Gorchmynion Sifil, datblygiadau a ddaeth i sylw SCHTh wrth ddrafftio'r adroddiad hwn.

Mae SCHTh yn gofyn yn barchus i'r Heddlu ystyried yr argymhellion a nodir ar ddechrau'r adroddiad hwn yn eu cynlluniau gwella, er mwyn cryfhau'r maes plismona hwn ymhellach er budd cymunedau yn ardal Heddlu Dyfed-Powys.

Adolygiad

Bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyflwyno canfyddiadau'r adolygiad manwl hwn i'r Prif Gwnstabl mewn cyfarfod o'r Bwrdd Plismona ⁵⁶. Yna gofynnir i'r Prif Gwnstabl ymateb yn ffurfiol i bob un o'r argymhellion. Bydd y Comisiynydd yn adolygu ymateb y Prif Gwnstabl cyn rhoi cyhoeddusrwydd i ganfyddiadau'r adolygiad ar wefan SCHTh.

Bydd y Comisiynydd yn gofyn am ddiweddariad gan y Prif Gwnstabl ar y cynnydd a wnaed yn erbyn yr argymhellion a dderbyniwyd 6 mis ar ôl derbyn ymateb y Prif Gwnstabl.

⁵⁶ <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/cy/atebolrwydd-a-thryloywder/bwrdd-plismona/>

Atodiad A

Graff 5 Opsiynau Echel	Canlyniadau wedi'u grwpio
Wedi'i gyhuddo a/neu ei wysio	Canlyniad 1
Wedi'i ystyried	Canlyniad 4
Tu allan i'r llys (ffurfiol)	Canlyniadau 2, 3, 6
Tu allan i'r llys (anffurfiol)	Canlyniadau 7, 8
Erlyniad wedi'i atal/ddim er budd y cyhoedd	Canlyniadau 5, 9, 10, 11, 12, 13, 17
Anawsterau tystiolaethol (dioddefwr yn cefnogi gweithredu)	Canlyniad 15
Anawsterau tystiolaethol (nid yw'r dioddefwr yn cefnogi)	Canlyniadau 14, 16
Ymchwiliad wedi'i gwblhau (ni nodwyd unrhyw unigolion a ddrwgdybir)	Canlyniad 18
Camau a gymerwyd gan gorff/asiantaeth arall	Canlyniad 20
Ddim er budd y cyhoedd (penderfyniad yr heddlu)	Canlyniad 21
Gweithgaredd dargyfeiriol, addysgol neu ymyrraeth	Canlyniad 22
Ymchwiliad yn parhau	Ymchwiliad yn parhau
Dim canlyniad wedi'i gofnodi	Dim canlyniad wedi'i gofnodi

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

A yw Heddlu Dyfed-Powys yn rheoli troseddwy'r stelcio ac aflonyddu'n effeithiol?

Comisiynydd Heddlu a Throseddau
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Adolygiad Craffu Dwys | Gorffennaf 2023

Beth wnaethom ni...

Asesu rheoli troseddwy'r stelcio ac aflonyddu drwy:

- Ymchwilio i broffiliau data troseddau stelcio ac aflonyddu lleol a chenedlaethol.
- Adolygu gweithgarwch craffu, arferion hyfforddi, ac adroddiadau ac argymhellion sy'n bodoli eisoes.
- Cyfweld ag arbenigwyr, aelodau staff a swyddogion allweddol.
- Hap samplu achosion stelcio ac aflonyddu.
- Ymgysylltu â dioddefwyr a chraffu ar ddata bodlonrwydd dioddefwyr.
- Ystyried defnydd yr Heddlu o orchymnion sifil ac adolygu Gorchymnion Gwarchod Rhag Stelcio.

Ein prif gasgliadau...

- A yw dioddefwyr yn cael eu cefnogi?** Nid yw dioddefwyr yn teimlo eu bod nhw'n cael eu cefnogi, ond mae hap samplu'n awgrymu bod dioddefwyr yn cael eu diogelu.
- A yw ymddygiad troseddol yn cael ei atal?** Mae angen gwneud mwy, yn arbennig o ran defnyddio a rheoli gorchymnion sifil, er mwyn ymdrin yn gyson a chadarn â phob troseddwr stelcio ac aflonyddu.
- A yw'r system cyfiawnder troseddol yn cael ei defnyddio'n effeithiol?** Mae gorchymnion sifil ac erlyniadau'n cael eu hystyried a'u defnyddio fwyfwy, ond mae tystiolaeth hefyd bod diffyg cysylltiad rhwng dealltwriaeth y dioddefydd, yr heddlu a'r llysoedd o'r ymateb i droseddau mynych a thorri amodau.
- Mae Heddlu Dyfed-Powys wedi gweithredu neu nodi mentrau ar gyfer gwella ymateb yr heddlu i stelcio ac aflonyddu.

Pam wnaethom ni hyn...

Er mwyn rhoi mewnwelediad annibynnol i effeithiolrwydd prosesau rheoli troseddwy'r a weithredir, a diogelu dioddefwyr o ganlyniad i'r prosesau hyn.

- Nododd y Comisiynydd Dafydd Llywelyn stelcio ac aflonyddu fel maes pwysig ar gyfer gweithgarwch craffu, gan gyfrannu at y tair blaenoriaeth plismona a nodir yn ei Gynllun Heddlu a Throseddau ar gyfer 2021-25. *[Y Cynllun Heddlu a Throseddau: <https://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/media/11089/cynllun-heddlu-a-throseddau-2021-2025-dyfed-powys.pdf>]*
- Mae'r Prif Gwnstabl Dr Richard Lewis wedi pennu blaenoriaeth i'r Heddlu i weithio tuag at ddileu cam-drin domestig, stelcio ac aflonyddu.
- Mewn perthynas â Chynllun y Comisiynydd, ceisiodd yr Adolygiad ddeall:**
 - Pa un ai a yw dioddefwyr stelcio ac aflonyddu'n cael eu cefnogi;
 - Pa un ai a yw ymddygiad stelcio ac aflonyddu troseddol yn y dyfodol yn cael ei atal; a
 - Pha un ai a yw'n system cyfiawnder troseddol yn cael ei defnyddio'n effeithiol er mwyn sicrhau bod dioddefwyr yn cael eu cefnogi a bod niwed yn cael ei atal.

A yw Heddlu Dyfed-Powys yn rheoli troseddwy'r stelcio ac aflonyddu'n effeithiol?

Mewn nifer o achosion, gwelsom fod Heddlu Dyfed-Powys yn rheoli troseddwy'r stelcio ac aflonyddu'n effeithiol, ond nid oedd yn ddarlun cyson.

Ein prif argymhellion...

- 1 Darpariaeth adnoddau**
 - blaenoriaethu ariannu a recriwtio ar gyfer rolau hanfodol, a cheisio cyngor a chymorth arbenigol yn rhagweithiol.
- 2 Hyfforddiant** – adolygu'r rhaglen hyfforddi Eiriolwr Stelcio, ac ystyried dysgu o Ymgrych Soteria Bluestone.
- 3 Data** – ehangu Dangosfyrddau Perfformiad ar gyfer craffu'n fwy manwl ar orchymnion sifil, a sicrhau mynediad hawdd ar gyfer swyddogion i gofnod llawn o hanes troseddwr o dorri amodau.
- 4 Ymyriadau Troseddwy'r** – ymgorffori'r Arf Blaenoriaethu Troseddwy'r ledled yr Heddlu, ac ystyried defnyddio amrediad o ymyriadau, gan gynnwys gorchymnion sifil, fel rhan o strategaethau rheoli troseddwy'r.
- 5 Monitro Troseddwy'r** – ystyried gweithredu prosesau ar gyfer rheoli gorchymnion sifil, gan gynnwys cynyddu monitro a gwaith dilynol, a chynnwys llais y dioddefydd mewn adolygiadau o orchymnion sifil.
- 6 Dioddefwyr** – ailymweld â Chytundebau Cyswllt â Dioddefwyr ar wahanol gamau'r ymchwiliad, a sicrhau bod dioddefwyr yn gwybodaeth ddiweddaraf, yn unol â'r Cytundeb.

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Deep Dive Review – Is Dyfed-Powys Police effectively managing perpetrators of stalking and harassment?

Publication and comms approach

- The Police and Crime Commissioner's [press release](#) was circulated to media contacts on Wednesday 20 September.
- It was circulated *under embargo* until midday on Monday 25 September when the report, a one-page summary document, the [Police and Crime Commissioner's video](#), and the Force's response, were all published on the Police and Crime Commissioner's [website](#).
- Releasing information *under embargo* was a new approach trialled by the Head of Engagement and Communication to give media outlets an opportunity to create a news package themselves on the Deep Dive Review. For example, to undertake research themselves into stalking and harassment data and statistics, or to record interviews in advance with victims and experts in the field.
- One request for an interview with the Police and Crime Commissioner was received on the Friday afternoon prior to the report's publication.
- Once the report was published on Monday 25 September, social media posts and video clips were also published.

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

PANEL HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS 27/10/2023

CYNLLUN BUSNES SWYDDFA'R COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDDU		
Yr argymhellion / penderfyniadau allweddol sydd eu hangen: Nodi'r Cynllun Busnes		
Y Rhesymau: Datblygwyd y Cynllun i gynorthwyo cynllunio a pherfformiad o fewn Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd		
Angen ymgynghori â'r Pwyllgor Craffu perthnasol Amherthnasol		
Angen i'r Cabinet wneud penderfyniad		Amherthnasol
Angen i'r Cyngor wneud penderfyniad		Amherthnasol
YR AELOD CABINET SY'N GYFRIFOL AM Y PORTFFOLIO:- Amherthnasol		
Y Gyfarwyddiaeth: Y Prif Weithredwr Enw Pennaeth y Gwasanaeth: Linda Rees-Jones Awdur yr Adroddiad: Robert Edgecombe	Swyddi: Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith Rheolwr y Gwasanaethau Cyfreithiol	Ffôn: 01267 224018 Cyfeiriadau e-bost: rjedgeco@sirgar.gov.uk

EXECUTIVE SUMMARY
DYFED-POWYS POLICE AND CRIME PANEL
27/10/2023

OFFICE OF THE POLICE AND CRIME COMMISSIONER BUSINESS PLAN

The Office of the Police and Crime Commissioner (OPCC) has developed a Business Plan to aid planning and performance within the OPCC.

Panel Members are invited to consider the progress made in the delivery of the plan and make such comments and recommendations as they see fit.

DETAILED REPORT ATTACHED?

YES

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report:

Signed: *LRees-Jones*

Head of Administration and Law

Policy, Crime & Disorder and Equalities	Legal	Finance	ICT	Risk Management Issues	Staffing Implications	Physical Assets
NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed: *LRees-Jones*

Head of Administration and Law

- 1. Scrutiny Committee - NA**
- 2. Local Members – NA**
- 3. Community / Town Council – NA**
- 4. Relevant Partners - NA**
- 5. Staff Side Representatives and other Organisations**

**CABINET PORTFOLIO HOLDER(S)
AWARE/CONSULTED**

NA

**Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information
List of Background Papers used in the preparation of this report:**

Title of Document	File Ref No.	Locations that the papers are available for public inspection
Host authority file	PACP-079	County Hall Carmarthen

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

**Police and Crime
Commissioner for Dyfed-Powys**

Dyfed Powys Police and Crime Commissioner – Business Plan

Quarter 2 2023/24 Summary Performance Report

Introduction

During late 2022/2023 the Office of the Police and Crime Commissioner developed a Business Plan for 2023/2024 that would assist with the delivery of the actions contained within the 2021/2025 Police and Crime Plan.

The report is set out to mirror the format of the Police and Crime Plan in that it lists actions under each of the three Priority Areas and each of the Four Values areas set out in the Plan.

Each action contains a narrative on the progress made up to the end of Quarter Two.

Each action is given a RAG rating to highlight progress:

Green - Work complete, no additional work necessary.

Amber - Partially complete, some additional work necessary.

Red - Not yet started.

Executive Summary

The following report covers the reporting period of Q2 of the financial year 2023/24 (July, Aug, Sept 2023)

The actions that are currently marked as a Red are purely on the basis that they have not had work commenced on them yet. 2 of them will be commenced from Quarter 3 but a decision has been made that one will be postponed and included within the next Business Plan.

RAG status comparison

Summary:

Within the 2023-2024 Business Plan are 51 actions recorded below is a summary of the total number of different Rag Statutes. This will then be compared in future reports.

	Qtr 2	Qtr 2
Red/Coch	3	6%
Amber/Ambr	35	69%
Green/Gwyrdd	13	25%

Priority One – Victims are Supported

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Completion of Victims Needs Assessment (including consideration of Children and Young People (CYP), protected characteristics and families of offenders accused of indecent images of children)		Victim Needs Assessment complete in collaboration with South Wales and Gwent OPCCs. Report received and key findings / exec summary shared with OPCC SMT. Actions required to be discussed at SMT October 2023. Director of Commissioner (DoC) has acted on initial recommendations including variation to specification for new victim referral service.
Recommission Victim Services including consideration of provision for Children and Young People		Victim specification finalised and out to market 15.9.23 in collaboration with North Wales OPCC. Children and Young People provision and other bespoke services as recommended by victim needs assessment. Service will enable move towards consistency of service provision for victims across Wales.
Recommission Independent Sexual Violence Advisory services in collaboration with South Wales and Gwent OPCCs		Specification published to market on 26.9.23 in collaboration with South Wales and Gwent OPCCs. Budget identified and evaluation questions etc. approved by Independent Sexual Violence Advisor (ISVA) oversight board.
Continue to collaborate with Policing and Health Colleagues as part of the Regionalisation of Sexual Abuse Services across South, Mid and West Wales		OPCC sit on the Welsh Sexual Assault Services (WSAS) Board and numerous sub-groups. Dyfed Powys recently approved financial request for Phase 1 of the project, with transfer of services to new acute hubs to be complete October 2023. Risk remains re new Aberystwyth site and Board will focus on the deadline for this to be complete as a top risk. Further financial requests to follow for Phases 2 and 3.
Commencement of new Independent Road Victim Advocacy service provided by BRAKE road traffic charity		Service in place and providing support to a caseload across Dyfed Powys. Pilot has been extended for a further 12 months due to delay in appointment followed by a period of training. This will allow an evidence base of service provision to be collated which will inform future recommendations for service continuation.
Ongoing management of funding to support Youth Offending Teams restorative work with victims		Existing funding agreement in place until March 2025, utilising MOJ victims grant to support restorative work with victims of young offenders across Dyfed Powys.
Training to ensure that the staff within the office receive training on dealing with victims so that they become trauma informed.		The OPCC Away Day in June 2023 focussed on Priority One: Victims are Supported which included inputs from individuals who shared their experiences of being victims thereby raising awareness and understanding amongst the

As part of the Office Away Days that will look separately at each of the priorities contained within the Police and Crime Plan. This will assist staff in undertaking their roles and increase their knowledge base and provide skills in dealing with victims.		Team. An input on being trauma informed will also be delivered as a Lunchtime Learning session before the end of the year.
Meeting our obligations to the Victims Code and Witness Charter Work is required to ensure compliance with VCOP via continued scrutiny through OOCd and QAP.		Meeting arranged with Force leads on 4 th October to discuss DPP's activity around Victims' Code of Practice (VCOP) compliance. Considerations are being made towards utilising Out of Courts Disposal (OOCd) group and Quality Assurance Panel (QAP) to conduct scrutiny activity.
Effective Complaints Resolution Monitoring all complaints made against Officers and Staff. Scrutinising the performance of the Force's complaints management process. Dip sampling of such cases enables oversight and monitoring. The purpose is not to review the final decision reached in individual cases, but rather to undertake a general review of compliance with procedure, complaint handling techniques and natural justice to ensure public confidence in the police complaints system.		Dip sampling of closed complaint cases completed which looked at Hate Crime, with the next round of dip sampling scheduled for October. The PCC held the Chief to account on the Performance of the Professional Standards Department at Policing Board in September 2023. An update was provided on the HMICFRS recommendations following the inspection of Vetting, Misconduct and Misogyny. The outcome of the Historical Data Wash was provided and an overview of complaints performance was given. Considerations have been made in relation to the establishment of an Assurance Board between OPCC and Professional Standards Department (PSD). Terms of Reference (ToR) have been discussed in Policing Board on 21 st September and approval of ToR will be made in the next PB.
FCC Scrutiny of calls / handling Efficient and effective responses to the public calls for help. There is a requirement to monitor and review the timeliness, professionalism and handling of both 999 and 101 calls to the force communication centre.		Scrutiny of the Force Command Centre (FCC) is ongoing with monthly meetings held between the Head of Policy and the Head of the FCC. Matters are escalated to the PCC and discussed at Policing Board when necessary. Scrutiny is also undertaken at public Policing Accountability Board meeting, where the Head of the FCC regularly attends to address concerns raised by the public. Specific assurance activity is scheduled e.g. by QAP in January 2024.
Force Operating Model The Project set out to put victims at the heart of everything the Force do, understanding demand, improving processes, and influencing culture to enable Dyfed-		Oversight is ongoing through Head of Service attendance at the Force's governance group that oversees the project. Victim engagement relating to the potential changes has been put on hold by the Force as they're not ready at this point in time. It's one to pend for now until matters are further progressed.

Powys Police to be more efficient and effective. The new approach has been operational for over 12 months. Assurance work to be conducted against the 9 principles of the intended model.		Action: Pend until 2024/25 Business Plan.
Victim Engagement Forum Consult and engage with victims to ensure that the voice of those with lived experiences influences the development and scrutiny of victims' services.		The last consultation that took place with our Victim Engagement Forum (VEF) was the Domestic Abuse, Rape and Sexual offences consultation, with a report shared at Policing Board summarising consultation findings. There are plans being put in place to go out to consult with VEF members of the Force's new Operating Model before the end of the year.
FAQ Sheets on website Develop Frequently Asked Question sheets for public to download on OPCC website.		FAQs have been completed for OPCC Complaints procedures. Further discussions are needed to identify what other FAQ sheets could be developed.
Deep Dive review into the management of Stalking and Harassment offenders.		Complete - report and supporting communications were published on 25/09/23. Report submitted to Police and Crime Panel for consideration on 27/10/23.
Introduce Victims' Champions Representatives from the Victim Engagement Forum who are victims of Force's priority crimes. These will have regular meetings with PCC and the Force lead to act as a critical friend and advisor.		In progress - OPCC is in the process of developing the scope of the role(s) for consideration by the OPCC Executive Team in October.

Priority Two – Harm is Prevented

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Ensure appropriate governance of the Home Office Domestic Abuse Perpetrator fund and submit bid for new round of funding		Final claims for end of 22/23 Perpetrator Fund complete and submitted with exit reporting complete. New bid for 2023-2025 funding round submitted but not awarded funding by Home Office. Contingency plans partially in place, with PCC match funding utilised for continuation of essential services. This will need to be considered by the VAWDASV Strategic Board for future sustainability of service provision to offenders and their families.
Ensure Home Office Serious Violence Duty funding is utilised		Labour funding currently utilised for Serious Violence Coordinator in DPP and new partnership post hosted by

appropriately to support partners in delivering against the Duty		Carmarthenshire CC. Interventions funding to be decided by strategic working group prior to Q4 23/24.
Continue collaborative work with Area Planning Boards to jointly commission preventative and treatment services for individuals with substance misuse and their families. This should include evaluation of the outcomes achieved by individuals receiving services, both from a public health and criminal justice perspective.		Consultancy company funded by Area Planning Board to undertake evaluation of impact of Buvidal prescribing on reducing offending and harm. To be delivered by end of March 2024. WG also undertaking national evaluation to inform future funding of Buvidal placements. Area Planning Board (APB) need to plan for future recommissioning of Tier 2 services post 2025.
Recommission Offender Diversionary Scheme service		Contract now extended to 31 March 2025 to align with financial year and allow transition into Term 4. Recommissioning to be in place for 1 April 2025.
Safer Streets To continue to project manage the fund under Safer Streets 4 and consider an application to Safer Streets 5 funding once the application period is open.		Safer Streets 4 continues to be managed with final claims due after funding ceases on 30th September 2023. Some funding underspent due to delays with Local Authority planning and Force review of target hardening equipment requirements. Bid for just under £1m submitted to Safer Streets 5 end of August 2023. The application has been successful, and we are awaiting grant agreement with award details.
Support the work of the Mid and West Wales Real Living Wage Steering Group		The PCC chaired a meeting of the Mid & West Wales Living Wage Steering Group on Monday 25th September, where members were provided with an update on progress towards accrediting more Living Wage employers across the region. The group intends on hosting an event during Living Wage Week (6-12th November 2023) to celebrate those who have accredited and encourage those who are yet to commit. The PCC continues to support the work of the group by encouraging local authorities and other large organisations to commit to accreditation.
Illegal Drug Use – Follow up on 2019 Deep Dive Reviewing the effectiveness of the Force in addressing the issue of illegal drugs throughout the Dyfed-Powys area. Taking in to account the rise in Organised Crime		Due to a need to prioritise activity as a result of resource challenges, this work will be delayed until the next term and included within the next Business Plan.

Groups as well as both the public interest and the national press.		
<p>All Wales Protocol – Reducing the Criminalisation of care experienced children and young adults.</p> <p>Check and test training on youth justice and its impact.</p>		<p>PCC has discussed the current situation with Youth Offending Team (YOT) managers raised matters with the Chief Constable at 03/10/23 Policing Board meeting to ascertain the Force's current oversight of the use of the Protocol. The PCC requested that a report be brought to a future Policing Board meeting for assurance. At that point, the OPCC will seek to triangulate information with YOTs' experience.</p>
<p>Healthcare in Custody</p> <p>Custody Suites require Healthcare Provisions 24/7 to provide support. Widely known that this is a considerable issue with detainees having to be transported across the force area to differing custody suites. Consideration of the following questions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. What is the current contract with HCP provider? 2. What are the current levels in custody suites? 3. What is the impact of reduced coverage? How can this be addressed and resolved? 		<ol style="list-style-type: none"> 1. What is the current contract with Healthcare Provision (HCP) provider? Current service provider is CRG, the current contract has been extended until June 2024 whilst Gwent led tri-force regional tender is on-going. 2. What are the current levels in custody suites? At present there is embedded 24/7 provision in Llanelli and Haverfordwest with Aberystwyth and Newtown sharing HCP cover with the clinician being able to travel between the two suites if there is a requirement. 3. What is the impact of reduced coverage? How can this be addressed and resolved? By way of a simple example an officer arresting a person in Ystradgynlais would ordinarily convey the detainee to Brecon. If the detainee is aggressive and appears under the influence of controlled drugs then Brecon, without HCP cover and no nearby A&E department would not be suitable for such a detainee. Officers would then likely convey to the nearest suite with a HCP present, in this case Llanelli, but there have been infrequent occasions where that suite is unable to accept the detainee and officers have then been re-directed to Aberystwyth. This is a significant distance to be conveying a detainee who may be in need of urgent medical attention (officers have also had to then convey to a hospital) putting both the detainee and officers at unacceptable risk. <p>A 'Telemeds' system has been put in place whereby a virtual consultation can be made between a HCP and detainee where fitness to detain and interview can be authorised. This system, primarily used in Powys where HCP coverage is not usually readily available, allows the suites to operate without HCP's being present with the aim being :-</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ To reduce the impact of the issues relating to national HCP recruitment and reserve HCP pool shortages impact on custody suites and service delivery in DPP. ▪ Support effective risk management within our suites. ▪ Address geographical challenges where a HCP is not on duty at a specific suite. ▪ Reduce unnecessary travelling where no HCP is on duty and increase available resources. ▪ Reduce demand levels on suites who house detainees from other Local Policing Areas. ▪ Reduce overtime expenditure. <p>From the updates provided by CRG to the Force the system does indicate that, when used, the system does allow for detainees to be assessed as fit for detention without the requirement for a HCP to attend in person preventing unnecessary conveyancing to a suite or A&E Depts thus freeing up available resource.</p>
Youth Engagement Forum – Consult and engage with Youth Engagement Forum throughout the year, to ensure we provide a platform for young people to influence the future of policing and crime prevention in their local areas. Meetings are held twice per academic term. Recruitment is to be conducted on an annual basis, during summer months.		Between October 2022 and July 2023, several meetings took place with the Youth Forum to work in partnership on a Youth Consultation named Y Sgwrs, that asked young people of their views, ideas and experiences of mental health, substance mis-use and restorative approaches. A report was published in July on the consultation. As of September 2023, there are 2 new members joining the Forum. An induction has been scheduled for 25 October, where the Forum will come together to discuss future activity.
Youth Forum Conference – Work with Youth Forum members to host a Youth Conference for key stakeholders to discuss key findings of the Forum's 2022-23 Y Sgwrs Consultation.		Completed: Conference took place at Stradey Park on 5th of July, where the Youth Sgwrs Consultation report was published. Over a 100 partners attended the Conference to learn more about the work carried out by the Forum and for key discussion on how to address the issues raised in the consultation.
Develop proposal for drugs intelligence amnesty to support Chief Constable's priority to tackle the supply of illegal drugs		Completed. An outline proposal has been developed setting out the considerations needed prior to initiating any such amnesty. The proposal is recommended for review in Term 4.
Collaborative post with University of Wales Trinity Saint David - support and facilitate improved links with academic institutions,		In progress: Interviews conducted and successful candidate is going through pre-employment checks. Start date likely to

bringing research and practice together		be January 2024 due to vetting and candidate's notice period.
Early Intervention and Prevention Research and Mapping (Local Criminal Justice Board & Serious Violence and Organised Crime) Engagement with the teams across DPP to review interventions and engagement to those entering the Youth Offending Teams.		In progress: This has been brought forward to inform the Local Criminal Justice Board discussions on 30/11/2023.
Deep Dive review to inform the PCC's ability to lobby for an increase in the age of criminal responsibility. To include consideration of availability of intervention and prevention, children in care protocol and findings from Y Sgwrs Consultation.		This has been adapted to no longer be a scrutiny type deep dive, but a review of the considerations for/against the change and the feasibility of it. Paper has been prepared for OPCC Executive Team in October 2023.

Priority 3 – An Effective Justice System

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Develop and maintain the LCJB Performance Framework to provide a deeper understanding of local criminal justice performance.		LCJB Performance Framework now in place, with data presented at September's Local Criminal Justice Board (LCJB) meeting. Work continues to enhance the data featured however this action is discharges as now business as usual.
Evaluate whole system approach to female offending in Dyfed-Powys and explore options for development of a Women's Centre		Bid for modular unit to house pilot women's centre included in Safer Streets 5 bid. Site visit to potential base occurring end September 2023. Work still required in relation to re-evaluation of whole system approach.
IOM (Integrated Offender Management) Housing Pilot roll out across Force area to ensure provision of temporary move-on accommodation, enabling the rehabilitation and resettlement of offenders		Discussions ongoing in Local Policing Areas to implement housing provision to mirror the best practice in Ceredigion.

<p>Reducing reoffending strategy scrutiny</p> <p>Understand what is an effective reduction in reoffending and what are targeted interventions. Consider:</p> <p>What is delivered by HMPPS?</p> <p>Community Based interventions and diversions?</p> <p>Numbers on licence recalls back within custody from DPP?</p> <p>LCJB to be accountable in reducing reoffending</p> <p>Criminogenic needs assessment</p>		<p>This work is yet to commence but is scheduled to commence from October 2023.</p>
<p>Restorative Justice</p> <p>Consider value for money, success factors and stories.</p> <p>Regional YOT's will collaborate to re-establish a regional restorative approaches group aimed at supporting regional approaches and offering opportunities.</p>		<p>Work commenced in October 2023.</p>
<p>Community Remedy Review – Consult with public and update the Community Remedy options menu for dealing with low-level crime and anti-social behaviour outside of the court system in the Dyfed-Powys Police force area.</p>		<p>Consultation completed and menu confirmed by PCC as detailed in the decision log 12/09/2023. Preparations for publishing and promotion of menu ongoing.</p>
<p>Oversight of secure accommodation for Children</p>		<p>Situation report briefing will be provided by end of October to support custody scrutiny planning.</p>
<p>Strategic Equality Plan</p> <p>Work with local public bodies in Carmarthenshire, Ceredigion, Pembrokeshire and Powys to</p>		<p>Public Consultation launched at beginning of summer 2023. All partners have received the consultation responses. OPCC will be reviewing responses on 05.10.23 with Dyfed Powys Police Equality and Diversity and Welsh Language</p>

<p>devise a public consultation in readiness for our Strategic Equality Plan review 2024-2028.</p> <p>Ensure that our Strategic Equality Plan reflects relevant objectives within CIIW Anti-Racist Action Plan, NPCC's Police Race Action Plan, Welsh Government's Anti-Racist Wales Action Plan, and APCC's Equality Framework.</p>		<p>Manager, with aim of getting first draft of new joint Strategic Equality Plan for Spring 2024.</p>
--	--	---

Value 1 – Working Together

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Mental Health Lobbying – supporting the introduction of Right Care, Right Person approach in Wales.		<p>Work ongoing at an All Wales level currently to support a consistent approach to the introduction of Right Care, Right Person approach in Wales.</p> <p>Action: Pend until 2024/25 Business Plan where the focus will be on undertaking assurance activity on effectiveness of implementation.</p>
Work with local businesses to raise awareness and prevent violence and abuse towards shop workers and encourage cyber resilience.		Limited progress made by OPCC to date due to resourcing limitations however work is ongoing with Crimestoppers to scope a campaign and consideration is being given to the possibility of addressing this as part of Precept consultation activities.
Support the Force with adhering to the Anti-Social Behaviour (ASB) Victim Promise, raising awareness in the use of the ASB Case Review and facilitate ASB Case Review Appeals.		<p>Met with Anti Social Behaviour (ASB) co-ordinator to discuss ASB process and to understand how victims are identified, how they are informed of the ASB case review and what support they can have to submit an ASB case review. Issues raised around implications of NICHE system and that further training is required for officers which is currently being considered. Head of Assurance to link in with Engagement to promote ASB Case Review and ASB Case Appeals. Potential to engage Victim Engagement Forum members who have been affected by ASB engagement.</p>

Value 2 – Being Accountable

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
-----------------	-----	---------------------------

Domestic Abuse & Rape survivor engagement - Listening to those with lived experience to provide DPP and local criminal justice agencies with feedback to improve the service provided to victims.		Engagement has taken place, and a paper summarising the engagement & consultation went to the PCC and Chief Constable's attention at Policing Board. We are awaiting response, so that we can share the feedback with VEF members who took part in the consultation.
<p>Support the public to make informed and appropriate choices when accessing our services by:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ensuring we have an easily accessible website that signposts individuals to specialist services as well as our own internal services; · Ensuring that however, an individual contacts the office they will wait no longer than 48 hours to receive the information they require; · Ensuring that the Police have sufficient understanding and awareness of services commissioned in order to bring them to the attention of victims and individuals who would benefit from accessing services 		<p>A new Quality of Service mailbox has been created. Any community concerns/complaints received through the OPCC mailbox will be directed to that mailbox and be picked up by the Quality of Service Caseworkers.</p> <p>A new website is currently under development but the current website is updated regularly to ensure that the most relevant information is available at all times.</p> <p>The office is contactable via phone, email and website and where an individual does contact the office they are contacted within the 48 hour period.</p>

Value 3 – Being Sustainable

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Fair Funding Settlement Lobbying by making the case for Wales to receive a fair allocation of funding arising from the Comprehensive Spending Review, review of police funding formula or other relevant distribution of resources.		Lobbying remains ongoing and due to the nature of the issue this is included on the Corporate Risk Register.
Develop and embed an innovative culture in terms of sustainability by Monitoring the reduction of our		The Business Manager attends the Sustainability Group Meetings as the OPCC's representative. The meetings provide update on initiatives being undertaken by the Force to reduce the Carbon footprint across all areas.

Carbon footprint and ensuring our estate, vehicle fleet, supplies services processes and procedures are environmentally responsible by receiving regular information and attendance and relevant meetings.		
<p>Drive efficiency through collaboration and learning</p> <p>We will maximise opportunities with partners to realise efficiency and value across the whole system and continually benchmark with others</p>		<p>Considerations are being given towards an All Wales Scrutiny collaboration.</p> <p>All-Wales OPCC Policy Network has been developed, enabling discussions on shared responses to consultations and benchmarking / learning on common policy areas.</p>
Encourage partnership working to respond to the Climate Emergency, both in terms of Sustainability and environmentally friendly policies, and ensuring we have the collective capability and capacity to deal with the impact of Climate Change, such as flooding and severe weather episodes.		Partnership working is key in this area and best practice is shared between all Police Forces in Wales on all issues relating to sustainability and decarbonisation. In other partnership initiatives investigation is ongoing about co-location at different sites with partners such as the Fire and Rescue Service and Local Authorities. There are policies to assist in dealing with the impact of Climate Change, such as flooding and severe weather episodes that sees the Force work with closely with all relevant parties.

Value 4 – Engaging Widely

Action Required	RAG	Quarter 2 Progress Update
Police Apprenticeship Funding Lobbying		Work is ongoing across the Welsh OPCC's to lobby for a fair share of the Police Apprenticeship Funding.
Developing a new Communications and Engagement Strategy		Strategy has been developed and signed off by Exec. Team. Strategy has been sent for translation and will be published on OPCC website. Delivery Plan is also in development to support the strategy.
Encourage age-appropriate, racially and culturally sensitive services		The OPCC will always consider services they provide and services that are commissioned to ensure that they are age-appropriate and racially and culturally sensitive. Equality Impact Assessment training has been provided to OPCC staff and a process document is under development to ensure consistency of approach.

		Welsh Language Annual report completed and submitted to the Welsh Language Commissioner and published on the OPCC website in October 2023.
Work towards the National Equality Standard and sign the race equality pledge.		Work is ongoing in this area. The Office has undertaken a self-assessment and further work will be undertaken during Quarter Three.

PANEL HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS 27/10/2023

PENDERFYNIADAU A WNAED GAN GOMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU		
Yr argymhellion / penderfyniadau allweddol sydd eu hangen: Ystyried y penderfyniadau a wnaed gan y Comisiynydd a gwneud unrhyw adroddiad neu argymhellion y mae'r Panel yn credu eu bod yn addas.		
Y Rhesymau: Mae gan y Panel ddyletswydd statudol i wneud hyn		
Angen ymgynghori â'r Pwyllgor Craffu perthnasol Amherthnasol		
Angen i'r Cabinet wneud penderfyniad Amherthnasol Angen i'r Cyngor wneud penderfyniad Amherthnasol		
YR AELOD CABINET SY'N GYFRIFOL AM Y PORTFFOLIO:- Amherthnasol		
Y Gyfarwyddiaeth: Y Prif Weithredwr Enw Pennaeth y Gwasanaeth: Linda Rees-Jones Awdur yr Adroddiad: Robert Edgecombe	Swydd: Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith Rheolwr y Gwasanaethau Cyfreithiol	Ffôn: 01267 224018 Cyfeiriadau e-bost: rjedgeco@sirgar.gov.uk

EXECUTIVE SUMMARY
DYFED-POWYS POLICE AND CRIME PANEL
27/10/2023

DECISIONS MADE
BY THE POLICE AND CRIME COMMISSIONER

Section 28(6) of the Police Reform and Social Responsibility Act 2011 requires the Panel to review or scrutinise decisions made, and actions taken by the Police and Crime Commissioner in connection with the discharge of his functions and make reports and recommendations to the Commissioner in relation to the discharge of those functions.

Any such reports or recommendations must be published by the Panel.

DETAILED REPORT ATTACHED?

YES

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report:

Signed: *LRees-Jones*

Head of Administration and Law

Policy, Crime & Disorder and Equalities	Legal	Finance	ICT	Risk Management Issues	Staffing Implications	Physical Assets
NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed: *LRees-Jones*

Head of Administration and Law

- 1. Scrutiny Committee - NA**
- 2. Local Members – NA**
- 3. Community / Town Council – NA**
- 4. Relevant Partners - NA**
- 5. Staff Side Representatives and other Organisations**

**CABINET PORTFOLIO HOLDER(S)
AWARE/CONSULTED**

NA

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Decisions made by the Commissioner (including those made at Policing Board) from the 29th June 2023 to the 16th October 2023

Title & Summary	Date
<p>SIMS Contract Renewal</p> <p>The PCC approved the SIMS contract renewal be awarded to EE following consideration and approval at the Chief Officer Group meeting and consideration by the Chief Finance Officer.</p>	<p>10th July 2023</p>
<p>Centre for African Entrepreneurship – Pathways to Prosperity</p> <p>The PCC approved a contribution to the Centre for African Entrepreneurship project Pathways to Prosperity that provide age-appropriate, racially and cultural sensitive services to communities with multifaceted and complex needs. The project will support young people from low-income households, those are risk of or involved with the criminal justice system, and migrants particularly refugees, and asylum seekers, with the overall mission to empower individuals to reach their full potential and positively contribute to society.</p> <p>The project strongly aligns with the Police and Crime Plan’s priorities and will work with key delivery partners to realise these objectives.</p>	<p>11th July 2023</p>
<p>Physical Empowerment 2023-24</p> <p>The PCC approved an application for a financial contribution to Physical Empowerment CIC that provides self-defence, resilience and confidence building classes to victims and survivors of domestic abuse.</p> <p>Following a successful pilot this contribution allows the important work to continue. The pilot utilised staff employed at the organisations’ Port Talbot base who travelled to Llanelli to deliver sessions. The new funding expands on this provision to employ a full time resource to deliver directly for Dyfed Powys communities.</p>	<p>11th July 2023</p>
<p>Force’s Estates Portfolio</p> <p>Following a strategic review of the Force’s estates portfolio it has been determined that the following properties are surplus</p>	<p>26th July 2023</p>

to operational requirements as directed by the Chief Constable and will be disposed of:

- Kidwelly Former Police Station and House, Banc Pendre, Kidwelly, Carmarthenshire, SA17 4TA
- Llanelli Former Police Station, Custody and Garages, Old Castle Road, Llanelli, SA15 3AD
- Saundersfoot Police Station, Wogan Terrace, Saundersfoot, SA69 9HA
- St Clears, The Gate Y Garth Pentre Road, Carmarthen, SA33 4AA (LEASED – Carmarthenshire County Council)
- Milford Haven Police Station, Charles Street, SA73 2HP

This decision is part of a wider change programme across the Dyfed-Powys Police Force area, where the approach to operational policing is focussed on making best use of technology and equipment that will improve policing and the services to our communities. The Force and the Commissioner are committed to maintaining the same level of service for its local communities, and residents and businesses in the area will see no adverse impact from decisions made.

The PCC approved the recommendation that the properties listed above be marketed for sale and/or disposal.

Kindness Event - Newtown

7th August
2023

The PCC approved a donation of £500 to the Kindness Event Newtown from the Sale of Found Property Fund.

The Kindness Event is a free to access fun day for all residents of the local community. The Event provides signposting to local support organisations. The Kindness Event is a collaboration between the local council, community groups, sports groups, local and regional organisations, with some sponsorship from local businesses.

The event provides a platform to spread positivity and help families with the cost-of-living crisis. As Chair of the Living Wage Steering Group for Mid & West Wales, this event aligns with the Commissioner's commitment to encourage employers to meet living wage standards across the Region.

This request also aligns with the Police & Crime Plan and Value: Engaging widely.

Police Unity Tour

7th August
2023

The PCC approved a contribution of £500 to the Police Unity Tour from the Sale of Found Property budget. The Police Unity Tour is a charitable pedal cycle event that raised funds for UK Care of Police Survivors (COPS).

The event increases awareness and honours police officers who have died in the line of duty. Police officers from around Wales and England cycle across the country to raise funds and are dedicated to helping the family of police officers who have lost their lives on duty. To date this event has raised in excess of £1 million, directly supporting the work of the charity and the families of fallen colleagues.

Each year, officers from Dyfed-Powys get involved in being part of the Tour and representing the Force in the fundraising event.

Insurance Policies Tender

15th August
2023

The PCC, in consultation with the Chief Constable, approved the recommendation to award the insurance policies tender to award 2 lots (Property and Travel/Personal accident) to our existing insurers Risk Management Partners, and 2 lots to Maven (Liabilities and Motor) for a period of 3 years an initial 2 year extension option, and a further one plus one year option thereafter. The Head of Legal Services will oversee the delivery of this contract with input from Marsh, our Insurance Broker, as necessary.

Integrated Offender Management Senior Analyst Post

15th August
2023

The PCC and CC approved the proposal to continue funding an all Wales Integrated Offender Management (IOM) Senior Analyst post at a total cost of £27,433, which will be funded from Force budget.

Sponsorship Support for Race Council Cymru / Black History Wales

7th
September
2023

At the Policing In Wales meeting it was agreed that all four Police Forces and Offices of the Police and Crime Commissioner would sponsor Race Council Cymru's Black History events running from 20 September 2023 to 30 September 2024. The PCC and Chief Constable agreed to sponsor the Platinum package for 2023/2024 at a cost of £3,500 which can be accommodated within existing budgets.

Community Remedy Options/Menu

12th
September
2023

Further to the previously published Community Remedy decision log in March 2023 the Office of the Police and Crime Commissioner for Dyfed-Powys undertook consultation via :

1. An online survey for public consultation and issued a press release and social media posts to promote the survey.
2. Six events between 29th March 2023 and 26th April 2023 hosted by the OPCC to brief community representatives on key messages, developments and changes within Dyfed-Powys Police. Councillors were invited by the PCC to attend on of the 6 events arranged in locations across all four Local Authorities. The Community Remedy Survey was shared at each of these events.
3. Emails to:
 - All Local and Community Councillors across the four Local Authority Aras
 - Members of Parliament and Members of the Senedd
 - OPCC Volunteers
 - Victim Engagement Forum Members
 - Youth Forum Ambassadors

The Community remedy survey received a total of 131 responses, the survey results were considered and the results and community remedy options/menu recommendation were submitted for consideration at the 20th June Policing Board with the following decision being provided:

The Police and Crime Commissioner in conjunction with the Chief Constable approved the Community Remedy menu, subject to legal advice in relation to the domestic abuse inclusion.

Minerva Section 22a Collaboration Agreement

21st
September
2023

The PCC approved the recommendation to agree the Minerva Section 22a collaboration agreement which is a basic change regarding the lead policing body and governance which doesn't impact on the detail of the Section 22a agreement.

Bluelight Commercial Activity

The PCC, in consultation with the Chief Constable, decided that Dyfed-Powys do not contribute financially to the proposed legal action being led by Bluelight Commercial in line with advice received from senior officers within the Force and OPCC.

21st
September
2023

Continuation of Brake IRVA Pilot

The PCC approved a contribution from the Driver Retraining reserves budget to extend the pilot for a dedicated Dyfed Powys Independent Road Victim Advocate (IRVA), providing ongoing support to road traffic victims and their families.

10th
October
2023

The role has been operational since April 2023 and now holds a caseload of families within Dyfed Powys who have been bereaved by road traffic collisions. The role plays a vital part in providing practical and emotional support to assist families in navigating the aftermath of traumatic incidents.

Whilst anecdotal information is resoundingly positive, it is too early to provide detailed information to evaluate the benefits of the role. It is therefore proposed to extend the original pilot for a further 12 months to enable a more informed evaluation of the role to be undertaken.

The grant agreement will be extended to 31st March 2025 with an annual budget of £48,669. The funding will come from the driver training reserves.

Cardigan Police Station Open Day

The PCC agreed a donation of £700 to support the provision of refreshments at the Cardigan Police Station Open Day. This is the first public Open Day held at Cardigan Police Station since it opened in 2010.

12th
October
2023

Police Officers and staff that work at Cardigan Police Station will be available to share the positive activity undertaken to keep the residents of Ceredigion safe.

The event will also provide an opportunity to showcase specialist sections of the organisation that the public do not routinely interact with, such as the Marine Unit, Police Support Unit, Drones Team and Armed Response Unit. The event will promote and encourage Police Officer recruitment including Special Constables, Police Staff and Volunteers. Human Resources and Learning and Development

Teams will be present to offer advice and guidance to anyone interested in joining the Police service.

The event aligns with the Commissioner's priorities relating to preventing harm and supporting our communities.